

Speleologie a geologie

Nový soupis krasových jevů skupiny 24 v Českém krasu New Inventory of the Karst Phenomena of Group 24 in the Bohemian Karst

Michal Kolčava¹

0. Abstract

Presented inventory represents continuation of the older catalogue, supplementing it with results from the years 2002 and 2003 discovered by members of the Geospeleos group. The bulletin gives a complete list of underground karstic formations in area 24 of the Czech Karst and deals with their descriptions and geographical positions. Each item includes a note on the progress of the area's documentation. The largest caves are Arnoldka and Čerinka (Palachova propast), located in the active quarry Čerinka. They are described only briefly here. Thirteen other caves in this quarry have been registered. Thirteen karstic formations are located in the natural terrain outside of the quarries. This bulletin is primarily focused on the zone of twenty abandoned quarries, collectively called Amerika. This zone is divided into western and eastern parts (AZ – Amerika West, AV – Amerika East) with 97 recorded objects. The most important caves of Amerika are Únorová propast, Amerika I, Amerika II and the Deštivá – Rozlomená – Propast s okny group. These are the only ones with corridor length of more than 100 meters with considerable elevation. These have potential for further exploration. All of Amerika's karstic formations are supplemented with map documentation.

1. Úvod

Tato zpráva navazuje na starší soupisy jeskyní v oblasti 24 (cit. viz dále), které místy opravuje a hlavně je rozšiřuje o výsledky detailnějšího průzkumu krasových jevů lomového pásma Amerik prováděného intenzivně v letech 2002–2003 převážně členy ZO 1-05 Geospeleos. Zpráva se naopak příliš nezabývá geologickými aspekty a vůbec nepojednává o genezi jevů, to plně ponechává na starších dílech. Aby byl soupis kompletní, jsou zde stručně popsány i již uváděné jeskyně v údolí Bubovického potoka, doplněné o zpřesňující morfo-metrická data. Mimo tyto známé objekty bylo v nedávné době nalezeno nebo zaregistrováno dalších 8 lokalit s přirozenými vchody, jak v údolí, tak v okolních kopcích. Podobně je řešena situace i v další části oblasti – v lomu Čerinka, kde od posledního Lysenkova soupisu „přibýlo“ 11 nových objektů. Mapová příloha se však týká pouze pásma Amerik. Čerinka a „jeskyně s přirozenými vchody“ můžou proto být tématem někdy do budoucna.

2. Stručná geografie

Krasová oblast 24 se nachází uvnitř pomyslného šestiúhelníku obcí Srbsko – Budňany – Mořina – Kozolupy – Bubovice – Hostím – Srbsko. Osou území je Bubovický potok, tekoucí od Bubovic poměrně sevřeným údolím do Srbska. Strmé svahy vystupují z údolí do kopcovitých celků Doutnáč, Boubová a U soudného dubu na pravém břehu a do protáhlých zalesněných hřbetů Čerinka, Paní hora, Mokřý vrch, Velká hora, Dřínová hora a Skalka na břehu levém. K V pak některé hřbety ústí do zvlněné plošiny Amerika. Skupina 24 zahrnovala zpočátku pouze povodí Bubovického potoka. Později byla rozšířena o těžebně související část Amerika-východ, která již náleží k povodí Budňanského potoka (do té doby řazeno ke skupině 26). Naopak lomové pásmo Branžovy, je dnes celé součástí krasové oblasti 27. Pro pořádek zde uvádím hranice oblasti, která je vedena z Bubovic po silnici kolem letiště a Velké Ameriky k železničnímu přejezdu nad Mořinou, dále po vlečce do závodu Mořina, šikmo dolů strání na silnici v údolí Budňanského potoka

až k Dubu 7 bratří, odtud po hranici NPR Karlštejn přes závěr Volfovy rokle a kolem Čihové po lesní cestě do místa V boroví nad obcí Srbsko. Ze Srbska pak po silnici přes sedlo mezi Boubovou a Chlumem, kde se hranice odbočuje na zeleně značenou cestu, které se drží na křižovatku silnic nad Hostím, odtud po silnici zpět do Bubovic.

3. Úvodní poznámky k soupisu

Následující seznam krasových jevů je průběžně komentován poznámkami k vývoji dokumentace oblasti. Písmeno v závorkách za názvem krasového objektu určuje umístění do menších „podcelků“: AV – Amerika východ /38, AZ – Amerika západ /59, B – údolí Bubovického potoka /11, Č – lom Čerinka /15, D – Doutnáč a Boubová /2, SK – Skalka /1; kde číslo za lomítkem je počet jeskyní v příslušném „podcelku“. Nadmořské výšky byly většinou získány: a) odečtem z dobových těžařských map (AV a AZ), b) odečtem ze ZM 1:10 000 nebo převzaty z literatury (B, D a SK) a c) zaměřeny polygonovými pořady (č. 073 a Č bez č. 027, 028 a 083). Rozměry prostor jsou pak udávány ve tvaru (délka x šířka x výška) a profily (šířka x výška).

Dělicí místo pásma Amerik na západ a východ je dle současného montánně-speleologického názoru v místech úpravárenského závodu, kde na prahu lomu Nové Dvanáctky je přerušen (a vždy byl) souvislý štolový tah. Pozor tedy na záměnu s historickými synonymy „Východ“ (dnes lom Velká Amerika) a „Západ“ (lom Trestanecký, neboli Mexiko), které jsou oba v této zprávě řazeny k podcelku Amerika-východ.

4. Soupis jeskyní

První zmínky o zdejších podzemních krasových jevech jsou z „dílny“ Jaroslava Petrboha, známého nejen „vynálezem“ Českého krasu. Ve svých článkách a rukopisech popisuje první 4 jeskyně soupisu (Petrbok 1930, 1935, 1941a, b, 1992), kde se zabývá zejména problematikou malakofauny a sedimenty. Zde také dochází k prvnímu dokumentačnímu chaosu, neboť dvojici jeskyní „Pod silnicí“ a „Pod skalou“ z blíže neznámých příčin prohazuje ve svých spisech názvy, tudíž jeskyně „Pod silnicí“ již není pod silnicí, narozdíl od jeskyně „Pod skalou“. Během let se názvy vžívají.

Ve 40. letech Vladimír Homola rozdělil Český kras na 22 skupin a jednotlivé jeskyně očísloval a opatřil prvními mapičkami (Homola 1947):

• 24-001 Pod skalou (B) 260 m n.m.

Jeskyně vytvořená na styku pukliny sv. směru s vrstevní plochou se nachází v úpatí strmé skalní stěny v šedých sliveneckých vápencích na pravém břehu Bubovického potoka pod ostrou serpentinou silnice Srbsko – Hostím. Je 5 m dlouhá a 1 m široká. Pro normálně vzrostlého dospělého jedince je však průlezná pouze v délce 2,5 m. Úzké pokračování stoupá se sklonem 15° směrem pod

¹ Davidkova 95, 182 00 Praha 8, e-mail: mayk@atlas.cz

Na průzkumných a dokumentačních pracích v terénu se podíleli především David Kaifoš, Jakub Kerhat, Lukáš Němeček, Martin Máca Přibíl a další členové ČSS ZO 1-05 Geospeleos a Společnosti Barbora – společnosti pro zachování důlních a průmyslových památek, za což jim tímto děkuji. Bez nich by nebylo možné tuto práci provést. Nezanedbatelný dík také patří společnosti Lomy Mořina spol. s r.o.

Čes. kras (Beroun), 30 (2004), 4-44, 30 obr.

ISSN 1211-1643

ISBN 80-902098-8-2

jeskyni *Čtvrteční* (24-081); 6 m k Z je drobná rovnoběžně založená dutina. Nedaleko ve dně údolíčka vyvěrá v obezděné jímce malý pramen o vydatnosti cca 0,05 l.s⁻¹ srážící pěnovec.

• 24-002 Pod silnicí (B) 258 m n.m.

Těž na pravém břehu potoka, v sevřeném lesnatém úseku mezi Srbskem a Kubrychtovou boudou, ve skalnatém svahu meandru, 8 m nad potokem. Skládá se ze dvou horizontů propojených dvěma komíny. Výrazně menší svrchní úroveň obsahuje drobnou sintrovou výzdobu. Centrem jeskyňky je síňka 3 x 2 x 1 m v blízkosti vchodu. Celková délka činí 15 m s převýšením 4 m. Vzhledem k tomu, že se nachází při turistické stezce je často navštěvovaná.

• 24-003 Krystalová jeskyně (B) 304 m n.m.

Nalézá se 30 m nad Kubrychtovou boudou ve skalnatém hřbitku *Velké hory*, v nároží rokle *V kameni* a údolí *Bubovického potoka*. Dvě paralelní prostůvky oddělené skalním žebrem sledují ukloněnou poruchu (50° k SV) do vzdálenosti 3 m. Z větší (levé) části vybíhá vzhůru do výšky 3 m podle poruchy plochá dutina. V pravé menší je strop tvořen krystalovaným kalcitem. V okolí jeskyně je ještě několik drobných portálků využívaných jako nory nespécifikovaných živočichů. Délka jeskyně je 7 m.

• 24-004 Nad vodopády (B) 309 m n.m.

Jeskyně se nalézá nad prostředním stupněm *Bubovických vodopádů* na pravém břehu. Vchod o rozměrech 2 x 1 m neodmyslitelně patří ke koloritu soutěsky a skrývá balvany pokrytou prostoru cca rozměrů 7 x 5 m při výšce 2–3 m. Celková délka činí 11 m. Přesnější mapování (1:50) provedl Sobalík a Erdős v roce 1959. Objevuje se také pod názvy „Nad vodopádem“ či „U vodopádů“.

V letech 1959–1963 provedla Krasová sekce Společnosti Národního muzea v Praze výzkumy v oblasti *Amerika-západ*. V šestnácti jámových lomech a štolách, jimiž jsou lomy vzájemně pospojované, bylo během těžební éry (hlavně 20. až 40. léta 20. stol.) odkryto mnoho jeskyní a komínů. Část z nich je obsažena v soupisu krasových jevů od Turnovce (1965), avšak jejich lokalizování není vždy zcela jednoznačné. Kromě velkých dutin (*Amerika I a II*), publikovaných již Kukulou (1949), zůstaly ostatní bez pojmenování.

• 24-005 Amerika I (AZ) 400 m n.m.

Vchod (1 x 1,6 m) najdeme v pravé stěně *Gaislerovy štol* 41 m z lomu *Kamensko* směrem k *Malému Kamensku* (též *Malý Přírodák*). Jde o rozsáhlejší jeskyni o celkové délce 120 m, včetně drobné prostory v protilehlé stěně štol. Denivelace činí 26 m. Centrum jeskyně tvoří *Korytový dóm* 24 x 10 x 8 m, uprostřed něhož leží suti překryté ústí stupňovité propasti o hloubce 16 m, kudy dochází k pozvolnému vyklízení sedimentů z jeskyně (Cílek 1992). Kampak asi mizejí? Nad druhým puklinovitým stupněm propasti se odbočuje úzká plazivka nejasného pokračování. Prostory pod *Korytovým dómem* charakterizují řídké jílovité sedimenty, které znesnadňují pohyb badatele, podobně jako v propasti *Čerínka* (24-020). Ve stropě *Korytového dómu* je nad ústím propasti v komínu č. 2 (+8 m) vyvinut horizont v podobě krátké zahliněné chodbičky. Komín č. 1 (blíže vchodu, +7 m) s paralelním větvením je ukončen suťovou „ucpávkou“. Celá jeskyně leží pod šikmým dnem lomu *Malé Kamensko*, čehož si byli těžaři vědomi a od další zbytečné těžby vzduchu a jílu v lůmku upustili. V blízkosti jeskyně jsou další dutiny dříve řazené společně pod číslo 24-005. Zde jsou již popsány odděleně. Nejbližší je *Mezilomá* (24-058; od chodbičky při Z okraji hlavní prostory vzdálena 6 m) a *Studniční sál* (24-061; opačným směrem, 6 m za v. stěnou dómu; obr. 8a, b).

• 24-006 Amerika II (AZ) 400 m n.m.

Její „gotický“ portál (1,5 x 3 m) leží v patě stěny v jz. zákoutí lomu *Kamensko* (též *Přírodák*, *Amerika*, *Bubovický*). Jeskyně má dvě patra, spojené 11 m hlubokou puklinovitou šachtou, která pokračuje ještě 9 m vzhůru nad svrchní úroveň, tedy nad úroveň vchodu. Svrchní patro se skládá ze dvou

chodeb o délkách 7 a 10 m. V rozsáhlejší spodní patře se nachází dómovitá prostora (*Kuželový dóm* 6 x 8 m) s 15 m vysokým komínem, v jehož stěně je ve výšce 8 m vyvinut další horizont v podobě 31 m dlouhého „systémku“ *Písečné chodby*. Tato chodba s hlinitopísčitymi sedimenty na počvě se vrací směrem zpět ke vchodu a je zakončena v závalu pod Z stěnou lomu. V suti je zřetelný průvan. Blízkost povrchu také dokládá polygon a zvuková zkouška. Komín poprvé vylezli horolezecky brá Lauerové v listopadu 1967 (Lysenko 1968). V červnu 2003 vylezli a vystrojen pomocí výstupového sloupu (Kerhat J., Němeček L., Kolčava M. a lešenářská trubka). Zejména v prostorách *Kuželového dómu* a *Písečné chodby* jsou viditelné zarovnané stropy; podobně popisují Bruthans a Filippi (1999) v *Arnoldce* (24-026), vypovídající o dlouhodobé stagnaci vodní hladiny. Na stěnách jeskyně je na několika místech vidět určité linie, které by mohly ukazovat starší úroveň sedimentů přemístěných v rámci jeskyně do známých či neznámých prostor, souvisí s tím korytko na počvě *Písečné chodby*?

Vlevo od vchodu do jeskyně (2 m) je ústí samostatné klesající plazivky - *Smradlavé chodby*, dlouhé 7 m. Celková délka chodeb *Ameriky II* činí 138 m. Denivelace 24 m. Mapa větší části jeskyně (1:50) je z roku 1960 (Pacholík M., Turnovec I. a Hýsek J.), komín, *Písečná* a *Smradlavá* doplněny 2003 (obr. 7a, b).

• 24-007 Jahodový komín (AZ) 379 m n.m.

Komín vysoký 3 m se nachází v levém rohu stropu *Jahodové štol*, 3 m od *Supiho lomu*. Je tvořen úzkou šikmou chodbou (0,8 x 0,6 m) ukončenou v sedimentech. Blízkost povrchu naznačují prorůstající kořeny; 5 m od jeho ústí proti vstupu do *Supiho lomu* je další komín, který je však zapažen výdřevou (obr. 4).

Až sem byly jevy jasně identifikovatelné. Další lokality jsou ve vzpomínané zprávě umísťovány do blíže nepopsaných odboček, kterých není na *Americce* málo. Je proto možné, že v tomto soupisu je pod stejným číslem evidováno něco jiného než v roce 1965, ale není to příliš pravděpodobné. Změnu doznaly také všechny nadmořské výšky.

• 24-008 Monako (AZ) 380 m n.m.

Ve stropě *Ovčí štol*, 20 m od jejího vybočení ze štol *Radiácké* (též *Překop na Velkou horu*), při pravé stěně vystupuje 5 m dlouhá chodbička stoupající 4 m nad stolu. Ve stěně pod jejím ústím vchází do masivu ještě 3 m dlouhá úzká plazivka (obr. 4).

• 24-009 Pustá I (AZ) 397 m n.m.

Jeskyňka v Z stěně *Pustého lomu*, asi 5 m nad úrovní horní lomové etáže. Portál má rozměry 5,5 x 2 m, nejvzdálenější místo je 3 m za ním. O 3 m výše jsou položeny další 2 výklenky 2 x 1 a 5 x 1 m. Délky příslušných prostor za portály jsou 6 a 5 metrů (obr. 10).

• 24-010 Pustá II (AZ) 393 m n.m.

Vchod se nachází v horním zakončení *Pusté svážné* nad odbočením štol jdoucích k horní etáži *Pustého lomu*. Jeskyni tvoří prostora 9 x 5 x 5 m. Před „nastřelením“ vyplňovaly větší část dutiny jílovitopísčité sedimenty (obr. 10).

• 24-011 Martiho studna (AZ) 379 m n.m.

Dne 6.9.1959 si všimá Nečas, Ovčarov, Stehlík a Sobalík jeskyní č. 011 a 012, od nichž pořizují skici. Toho dne chodili po lomech a marně hledali jeskyně *Amerika I a II*, které chtěli mapovat. Alespoň jako malá útěcha jim musí stačit krasový komín a propáستka ležící mezi lomy *Supí* a *Pustý*, 43 m od spojení *Jahodové štol* s *Budňanským překopem* (též *Hlavní štola*), 49 m od *Supiho lomu*.

Komín je 8 m vysoký a až 1,5 m široký, ve stropě vyvinut nevýrazný horizont (viz mapka). U paty štol je pod komínem v pravé stěně (při pohledu k *Supímu l.*) otvor propáستky, ústící do občasné zatopené prostory. Hloubka propáستky je 4 m, dno je tvořeno suti. Celkové převýšení, vč. štol, je 14 m. V mapách, které

jsem v roce 1992 kreslil, jsem uvedl chybný zkomolený název „Martiniho studna“ (Cílek a SPEA 1994; obr. 4).

• 24-012 Dvojitý komín (AZ) 375 m n.m.

Nachází se v pravé stěně *Budňanského překopu* mezi *Malou Amerikou* a závodem Mořina. Od *M. Ameriky* je vzdálen 120 m a od odbočky jdoucí k tzv. *komínu Smrti* pouhých 7 m. Mírně ukloněný komín je vysoký 9 m, je charakteristický výskytem sintrových nátek a neintenzivním skapem. V protější stěně štolý je zbytek druhého ramene komína o výšce 3 m (obr. 12a, b).

• 24-013 Široký komín (AZ) 376 m n.m.

Tato lokalita leží mezi lomy *Malá Amerika* a *Nové Dvanáctky* v části zvané *Středověký systém*. V průzkumných chodbách pro ověření ložiska, vyražených ještě před existencí *Budňanského překopu*, se nachází 6 krasových prostor. Největší z nich je *Široký komín*, ležící v pravé stěně a stropě chodby směřující z *Budňanského př.* k zasypané *Nové svážné*. K překopu má právě 16 m. Do chodby vyúsťuje dutinou 3 x 2 m, poté stoupá šikmo do výšky 11 metrů (obr. 12a, b).

• 24-014 Stinný komín (AZ) 377 m n.m.

Leží ve *Středověkém systému* v levé stěně chodby, 6,5 m od křížení se štolou spojující bývalou *Novou svážnou* s *Budňanským překopem*. Je 2,5 m vysoký (obr. 12a, b).

• 24-015 Hladká jeskyně (AZ) 379 m n.m.

Jeskyně se nacházela v ssz. stěně lomu *Staré Dvanáctky* asi 5 m nade dnem (dle dobové fotografie; odtud také nadmořská výška) dnes zasypaném elektrárenským popílkem. Jeskynní chodba byla 20 m dlouhá, 1–2 m široká a téměř metr vysoká s hladce „opracovanými“ stěnami, místy s pizolity a sintrovými polevami (obr. 13).

• 24-016 Igelitka (AZ) 376 m n.m.

Leží opět ve *Středověkém systému* v koutě pravouhlé zatáčky, 18 m od „mimoúrovňového“ křížení s *Budňanským překopem* a 22 m od závalu bývalé *Nové svážné*. Za vchodem (2,2 x 0,5 m) se nachází prostůrka 4 x 2 x 1,5 m. *Středověký systém* leží 1,7 m nad horizontem *Budňanského překopu* (obr. 12a, b).

V roce 1963–1964 našli jeskyňáři Krasové sekce v *Sovím lomu* jeskyni *Aprílovou* a *Velikonoční*. Tyto, včetně 24-017 již Turnovcova práce neobsahuje. V letech 1967–1971 se členové speleologické sekce Vlastivědného klubu při Okresním muzeu v Berouně zaměřili na „podoblast“ *Amerika východ* a zaznamenali zde další dosud nepopisované jevy. V roce 1978 je Vladimír Lysenko shrnul společně s oblastí *Čerínky* v novém soupisu otištěném v Českém krasu (Beroun), č. 3.

• 24-017 Velký komín (AZ) 379 m n.m.

Vysoká puklina (6 m) přetíná *Velikonoční štolu* ve vzdálenosti 14 m od vyústění štolý do *Sovího lomu* nad hromadou vysypaných sedimentů. Je dlouhá 7 m, šířka 1,5 m. Založena patrně na stejné dislokaci (SSZ-JJZ) jako *Rozpukaná díra* (24-102) a *Velikonoční jeskyně* (24-018; obr. 5).

• 24-018 Velikonoční jeskyně (AZ) 384 m n.m.

Jeskyni lze nalézt 5 m nade dnem v z. stěně *Sovího lomu*. Za rozšířeným vchodem (0,5 x 0,5 m) pokračuje dolů strmá, metr vysoká a 15 m dlouhá chodba, končící neprůleznou puklinou. Jeskyně má hloubku 14,5 m. Vlevo od vchodu, cca 4 m, jsou tři neprůlezná travivody. Celková délka jeskyně činí 24 m. Jeskyni zmapoval (1:100) Lysenko (1965; obr. 6).

• 24-019 Aprílová jeskyně (AZ) 379 m n.m.

Leží v patě j. stěny *Sovího lomu* a je tvořena 5 m dlouhou, jinak celkem

úzkou a nízkou chodbou, která ústí do prostory 7 x 2 x 2 m. Místy sintrové náteky. Také tuto mapoval (1:100) Lysenko (1965; obr. 5).

• 24-020 Čerínka (Č) 400 m n.m. /Palachova propast/

Propast objevili 9.2.1969 Dvořák I., Kácha S., Kutíková A., Maněna M., Řežábek Z. a Svoboda L. na 2. etáži (jedno patro pod vrcholovou plošinou *Paní hory*) v Z stěně činného lomu *Čerínka*. Lednový údaj uváděný v literatuře se patrně váže k odstřelu, kterým byl otvor odkryt. Propastovitá jeskyně je vytvořena ve třech horizontech vzájemně pospojovaných šachtami a komíny. Spodní část vyplňuje jezero s hladinou kolísající v rozpětí až 30 m. V jeskyni je v měřítku Českého krasu celkem bohatá sintrová výzdoba. Hloubka propasti je nyní 87 m (měřeno 10.12.1994 autorem) a celková délka chodeb činí 630 m. Jeskyně je popisována mnoha statěmi, důležitá data postupně přináší Lysenko (1969a, b), Hromas a Kučera (1972), Kácha (1983, 1987), Kolčava (1995a) a Bruthans (1999).

• 24-021 Ptací jeskyně (AV) 388 m n.m.

Jeskyně leží uprostřed levé části s. stěny *Trestaneckého lomu*. Do stěny se otevírá třemi portály, z nichž největší dosahuje rozměrů 2 x 4 m, k němu je vztažena nadmořská výška. Jeskyně se skládá z nízkých chodeb souhrnné délky 25 m. Ve stropě jsou časté rohové kulisy. Poprvé slezena v roce 1968. Podle množství exkrementů a peří se zdá, že je oblíbená zejména ptactvem. Nazývána též jmény „Jihozápadní“ nebo „Lýsova díra“ (obr. 17).

• 24-022 Liščí jeskyně (AV) 382 m n.m.

Tuto jeskyni skrývá otvor ležící asi 17 m pod okrajem v. stěny *Trestaneckého lomu* (pod tur. vyhlídkou). Ve vchodu (1,5 x 1,5 m) vyrůstá strom. Hlavní chodba je 10 m dlouhá, šikmo upadající, s komíny ve stropě. Horní patro, kam komíny ústí, směřuje k několika dalším drobným vchodům ve stěně. Spojení s nejjihnější položeným bylo prokázáno pouze světly výzkumníků. Celková délka chodeb činí 27 m, převýšení 7 m (obr. 18).

• 24-023 Propast s okny (AV) 372 m n.m.

Nachází se v okrajové římse *Velké galerie* (3. patro) ve v. stěně *Trestaneckého lomu*. Puklinová propast (-12 m) sleduje lomovou stěnu, se kterou je ve spodní části propojena oknem. Ústí propasti sestává ze třech vchodů (jeden je ze štolý). Horní část je místy vyplněna krystalickým kalcitem. Odbočné rameno propasti je částečně zasypáno sutí. Největší profil (3 x 1 m) je v dolní partii. Celkový součet délek činí 26 m (obr. 19a, b).

• 24-024 Krystalová propáستka (AV) 372 m n.m.

Leží v patě pravé stěny *Velké galerie* (při pohledu od *Velké Ameriky*) v místě, kde se štolá větví na dvě, které poté vyúsťují v *Trestaneckém lomu*. Otvor má rozměry 1 x 1 m a stěny propáستky i neprůlezných komínů pokrývají vrstvy kalcitové výplně. Hloubka propáستky, ve které v minulosti probíhaly prolongační práce, je 7 m. Komíny dosahují minimální výšky 4,5 m (obr. 20).

• 24-025 Deštivá jeskyně (AV) 370 m n.m.

Leží v j. stěně *Trestaneckého lomu* pod „okny“ *Rytířské štolý* (2. patro) v tzv. Koutě. Má čtyři vchody, z toho dva pěkně vykroužené komíny propasti zvané *Troska* (-8 m), které ústí do centrální části jeskyně, do plochého dómu (9 x 10 x 2 m) se změtí bloků na počev. Z dómu vybíhá vzhůru jz. směrem řícená chodba, která o úroveň výše má další zasypaný propastovitý vchod. dále pak strmě stoupá směrem k jeskyni *Rozlomené* (24-066) a opět vyúsťuje do lomové stěny. Délka chodeb jeskyně je 53 m, převýšení 15 m. Nadmořská výška je vztažena k dolnímu vchodu (obr. 19a, b).

• 24-026 Arnoldka (Č) 401 m n.m.

Propastovitá jeskyně, v současnosti třetí nejdelší v Českém krasu s celkovou délkou chodeb 1360 m a hloubkou 111 m, byla objevena 17.6.1972 (účastníci: Čerovský J., Koptiva S., Kozák L., Topol P. a Valenová L.). Skládá se ze dvou

odlišných částí: a) chaotické puklinovité až srdcovité chodby s délkou zhruba 0,5 km ve výškové amplitudě 30 m – *Bludiště*; b) dlouhé strmé chodby a „plazivky“ jdoucí po vrstevnatosti horniny k jádru synklinály, kde se v nejnižších částech vyskytuje občasné jezero. To na počátku r. 2003 dosáhlo svého historického hloubkového maxima 32 m, čímž byla zatopena devítina jeskyně. Objevný vchod z června 1972 se nalézal na 4. etáži lomu Čefinka a dnes je až na vletový otvor pro netopýry zabetonován. Současný vchod je na plošině mimo lom a jedná se o vyzmáhaný komín. Popisuje hlavně Nosek a Hromas (1973), Hromas a Kučera (1974), Bruthans a Filippi (1999).

• 24-027 Pavoučí jeskyně (Č) 381 m n.m.

Ležela v j. stěně lomu *Čefinka*. Objevena 16.6.1973 Čerovským J., Káchou S., Kopřivou S. a Kozákem L. Šlo o ukloněnou chodbu dlouhou 94 m, místy s profilem až 4 x 5 m, podobnou *Hlavnímu tahu* v *Arnoldce*. Odtěžena lomem. Hloubka jeskyně dosahovala 43 m, celková délka chodeb 118 m.

• 24-028 Večerní jeskyně (Č) 381 m n.m.

Nacházela se též v j. stěně *Čefinky* jako předchozí a zrovna tak ukončila svoji existenci v cementu. Objevena byla na podzim 1974. Hloubka činila 20 m a délkový součet „labyrintózních“ chodeb čítal 190 m. Obě jeskyně byly ukončeny občasné aktivními travivody směrem do synklinály.

• Bezejmenná jeskyně

Do žádných soupisů a článků se nedostala zpráva o objevení další menší jeskyně v lomu *Čefinka* s označením *Bezejmenná*. Vchod ležel v j. stěně lomu ve stejné výškové úrovni jako *Večerní*, 70 až 100 m od ní směrem k *Pavoučí*. Za vstupní puklinou bylo nutné sestoupit přes 2 m vysoký stupeň do většího prostoru, v jejímž levém rohu pokračovala k SZ klesající 15 m dlouhá chodba (ve sklonu vrstev) ukončená neprůlezným travivodem. Jeskyně byla bez výzdoby, charakterem připomínala *Večerní*, s níž sdílela podobný osud. Celková její délka činila 25 m. Objevena 7.8.1976 Vaněčkem S. a Kozákem L.

Od r. 1977 sleduje krasové jevy na *Americce východ* skupina „Specialisté“ z Prahy, která objevuje *Únorovou propast*, *Stropní okno* (24-068) a *Holubí komín* (24-069), a které souhrnně popisuje Havlíček a Urban (1984). Zatímco první z nich je do evidence zapsána hned, na zbyte se jaksi „zapomnělo“ a byly do evidence zahrnuty až při revizích a dalších průzkumech skupinou „Geospeleos“.

• 24-029 Únorová propast (AV) 351 m n.m.

V únoru 1978 Speleologický klub Praha, skupina „Specialisté“ objevuje v *Gotické štolě* (4. patro) přirozenou krasovou spojnici se štolou *Naftovou* patra pátého. Jde o soustavu puklin a šachet založenou na souboru 2 až 3 rovnoběžných vertikálních poruch směru SZ–JV existujících velmi blízko při sobě (cca 2 m). Větší prostory často vznikly prořícením přepážky mezi jednotlivými paralelními puklinami. Další členění prostor je místy způsobeno zaklíněnými bloky a sutí nebo zúžením pukliny do centimetrových hodnot. Na většině míst vystupují ze stěn ostré hrany rohoveců a kalcitu; v nejvyšších částech je výskyt pizolitické výzdoby. Z *Gotické štoly* vybíhá vzhůru jednak cesta na *Puklinový domek* (10 x 2 x 6 m) a jednak komín *Sápák* (+11 m), které nahoře přecházejí v jednu puklinu zužující se směrem k povrchu a místy vyplněnou volnými kameny. Touto puklinou lze také prostoupit do *Hlavní šachty*, jež je největší krasovou vertikálou na *Amerikách* (profil až 4 x 1,5 m). Hloubkově její suchá část měří 44 m a pod vodou zasahuje ještě dalších 10 m. V jejích nejvyšších partiích existuje zasazený horizont s výskytem kořínků a slabého průvanu. Povrch je odtud vzdálen 12 m. Odstraněním sutě z úžiny pod *Sápákem* bylo dosaženo přímého spojení *Hlavní šachty* s *Gotickou štolou* (skupina „Vertikála“ 1985).

Z *Hlavní šachty* složitým traverzem nad vodní hladinou (*Chodba Šilenců*) a nebo těsnou propastí *Hubená spojka* lze dosáhnout *Karlova domečku* (6 x 2 x 4 m), kde je průlom do stropu zčásti zatopené *Naftové štoly*. Speleopotápěčskými průzkumy jezer (1981: „Speleoquanaut“/ Hovorka J. a kol.; 1985: „Geospeleos“/ Hóta M., Balý L., Zapletal J.) byla objevena velká zatopená

prostora (*Modrý dóm* 13 x 9 x 6 m) a sestupná chodba ukončená v sedimentech. Takto byla také fyzicky propojena *Naftová štola* s *Hlavní šachtou* podvodní cestou. Zatopený suťový útvar *Piliř* patrně vznikl prořícením čelby v okamžiku „objevného“ odstřelu nebo při úspěšných pokusech o zasypání pukliny v počvě *Gotické štoly*, o čemž hovoří i uvízlá výdřeva nad *Chodbou Šilenců*. Existence sintrových nátek v *Modrém dómu* ukazuje, že hladina vody dosahovala dříve nižších úrovní než dnes. Způsobila to těžební činnost? Hloubka zatopené části je 16 m při délce prostor 65 m; denivelace celku pak činí 64 m a délkový součet všech chodeb *Únorové propasti* jest 268 m (obr. 15a, b).

Další objekty nebyly nikdy souhrnně popsány. Existují pouze zmínky a dílčí zprávy, jako např. Turnovec, Ovčarov, Drábek a Příbýl se v záznamu z nedělní pochůzky dne 17.4.1960 zmiňují o komíně a jeskyni ve štolě mezi lomy I a II (patrně *Železný komín* 24-063 a *Přibraná* 24-108) a o obrovské kapse, zaspaném portálu a krasovém prameni (8 až 15 l.s-1) kdesi v lomu II (snad *Třestanecký lom*; uloženo v Archivu ČSS). O nový soupis krasových jevů Amerik se na počátku 80. let pokouší montánně-speleologická skupina CMA a jako výzkumná základna jim dlouhou dobu slouží štoly mezi *Pustým*, *Supím* a *Černým lomem*. Před nezvanými hosty chrání toto své „doupě“ nejen vraty, ale také předstíráním neexistujícího radioaktivního záření; brzy jsou tito speleologové jinými lidovými badateli označeni pojmem „radiáci“. Což se přenáší i na název takto obývaného *Překopu na Velkou horu* (*Radiácká štola*). Tato skupina k žádným uspokojivým výsledkům nedospěla. Následující soupis je proveden autorem této zprávy s nemalou pomocí dalších členů Geospeleos. Jevy č. 030 až 045 přibýly do evidence r.1994, přičemž č. 039 a 045 byly po přehodnocení díla r.2002 přiřazeny jiným objektům také v úseku *Amerika západ*. Původní byly sloučeny s č. 009 a 012. Zdá se, že chaos je základním pravidlem evidování.

• 24-030 Gabriela (Č) 378 m n.m.

Drobná zmínka o jeskyni se vyskytuje v Lysenkově soupisu, který hovoří o jakémsi „portálu“. Ústí (2 x 3 m) se nalézá 6 m nad 4. etáží *Čefinky* v S stěně, 50 m na SV od začátku ochranného pilíře *Arnoldky*. Jeskyni tvoří klikatící se chodba, která se směrem do masivu zužuje a klesá; je zakončena hladinou zavěšeného jezírka, hlubokého maximálně 1 m, jak bylo v roce 1993 dokázáno jeho vyčerpáním. Celková délka 12 m. Poprvé zkoumána Kozákem L. a Vaněčkem S. dne 23.1.1977.

• 24-031 Petra (Č) 395 m n.m.

Ležela 5 m nad 3. etáží s. stěny *Čefinky* proti správním objektům lomu. Těž pod vyústěním staré vozové cesty od Bubovic na etáž. Jde o zbytek krasového komínu s prostůrkou 1,5 m dlouhou, ze které vybíhá 3 m dlouhá neprůlezná plazivka o šířce necelých 20 cm. Pravděpodobně v průběhu roku 2000 byla během rozšiřování lomu odtěžena.

• 24-032 Štěpánská propáстка (Č) 373 m n.m.

Leží v z. stěně ochranného pilíře *Arnoldky* na 4. etáži (31 m od hrany pilíře). Propáстка je 6 m hluboká a pod ústím se pytlovitě rozšiřuje do rozměrů 2,5 x 3,5 m. Pravděpodobně komunikuje s *Arnoldkou* nebo s jinými neznámými prostorami. Štěrbina v zaříceném pokračování pod sz. stěnou propáستky se chová jako ventarola, zejména v zimě. Objevili ji 7.2.1976 Vaněček S., Kopřiva S. a Rýva J.

• 24-033 Netopýří komín (AZ) 380 m n.m.

Komín se nalézá ve stropě spodní části (3. patro) *Pusté svázně* 5 m od její křižovatky s *Diabasovou štolou*. Komín je vysoký 5 m a v jeho horní partii je rozšířen do prostůrky 3,2 x 1,5 m. Jeho stěny striktně dodržují sklon silurských vápencových vrstev (obr. 10).

• 24-034 Tabulový komín (AZ) 379 m n.m.

Komín se nachází v levé stěně nejzápadnějšího úseku *Budňanského pře-*

kopu za *Desertovým závalem* 65,5 m za odbočením štoly *Radiácké* k *Velké hoře*. Jedná se o 7,5 m vysoký šikmý komín zřetelně vytvořený na vrstevní ploše. Směrově míří k *Monaku* (24-008; obr. 4).

• **24-035 Aligátor (AZ) 379 m n.m.**

Zhruba 20 m od rozpojení *Jahodové* a *Velikonoční štoly* (3. patro) přetíná *Velikonoční štola* krasovou kapsu. Vzniklá kaverna má rozměry 14 x 4,5 x 4 m. Strop je „zbrázdněn“ vystupujícími rohovci lochkovských (z hlediska těžby podložních) vápenců. Krasové dutiny vyplněné sedimenty jsou i na dalších místech *Velikonoční štoly* (obr. 6).

• **24-036 Bakara (AZ) 376 m n.m.**

Leží ve *Středověkém systému* v pravé stěně kolmo odbočující štoly z *Budňanského překopu*, od kterého je vzdálen 11,5 m. Komín o průměru 0,7 m je záhy ve výšce 2 m zahlcen volnými bloky vápence. Směrová shoda s *Dvojitým* (24-012) a blízkost *Širokého komína* (24-013) nevylučuje existenci dalších neznámých prostor (obr. 12a, b).

• **24-037 Olympijský smutek (AZ) 377 m n.m.**

Leží ve *Středověkém systému* ve slepé chodbě 9 m za dnes zasypanou *Novou svážnou*. Objekt je tvořen dvěma chodbičkami o délkách 1,8 m. Jedna z nich má viditelné pokračování (obr. 12a, b).

• **24-038 Na stojce (AZ) 377 m n.m.**

Leží v levé stěně chodby, jdoucí od *Nové svážné Středověkého systému* k VSV. Od křižovatky s chodbou přicházející od *Budňanského překopu*, je ke komínu měřena vzdálenost 14 m. Jde o šikmou, sedimenty vyplněnou prostorou o délce 5 m (obr. 12a, b).

• **24-039 Protilehlý komín (AZ) 380 m n.m.**

Bezvýznamná krasová dutina vyplněná sedimenty se nachází ve stropě a pravé stěně *Velikonoční štoly* 63 m od štoly *Jahodové* a 7,5 m od závalu, za kterým zůstal odříznut *Soví lom*. Výška komínu je 2 m (obr. 6).

• **24-040 Puklina Nevšim (AZ) 377 m n.m.**

Lokalitu bychom hledali ve štole *Růží* v blízkosti *Malé Ameriky* zhruba proti vyústění svážné z povrchu (dnes ve své polovině zavalena). Ze zbytku dutiny pokračuje ve směru k SZ 3 m dlouhá neprůlezná puklina neznámé výšky (obr. 11).

• **24-041 Pekelná kapsa (AZ) 385 m n.m.**

Vchod se nachází ve štole *Růží*, přesněji ve svážné štole o spádu 20° ve vzdálenosti 15 m od jejího spodního konce. Výplň jeskyně zavalila část svážné. Úzkou šterbinou (0,25 x 0,6 m) lze prolézt vzhůru do úzké vysoké prostory 10 x 2 x 16 m. Během návštěvy hrozí sesutím dalších sedimentů zatarasení vstupu! Délkový součet jest 30 m (obr. 11).

• **24-042 Ozubová trhlina (AZ) 377 m n.m.**

Jev se nalézá mezi lomem *Podkova* a *Budňanským překopem*, 4 m od spojení dvou štol směřujících na *Podkovu*. Těž 70 m přímým směrem od *Budňanského překopu*. Chodbu zde přetíná zkrasovělá tektonická porucha směru 130°, zčásti volná. Směrem zpět k překopu do 7 m od poruchy je v pravé stěně štoly zastížen zbytek krasové dutiny (obr. 11).

• **24-043 Červená jeskyně (AZ) 380 m n.m.**

Jeskyně leží na z. straně *Červeného lomu* při jeho dně ve zbytcích vyústění štoly, vedoucí dříve k *Černému lomu* a do *Budňanského překopu* (vše 3. patro). Jedná se o plazivku s prostorou o mírách 7 x 5 x 3 m neprůlezně propojenou s propadlinou u hrany lomu. Ve stěně v blízkosti ústí jsou odkryty drobné chodbičky v průlezné délce 5 m. Celková suma délek je 23 m. Prostor *Červený lom - Výjezd - Černý lom* vykazuje značnou míru zkrasování (obr. 3).

• **24-044 Malý Netopýří komín (AZ) 379 m n.m.**

V blízkosti *Netopýřího k.* (24-033) u *Pustého lomu* je při stěně ve stropě *Diabasové štoly* přístupný 3 m vysoký komín kruhového průměru 1,7 m. Jeho strop je tvořen sedimenty. Komín leží 7 m od průlomu do *Pustého lomu* po levé straně štoly směrem k *Malé Americe*; 4 m před ním přetíná *Diabasová štola* zkrasovělou poruchu (obr. 10).

• **24-045 Ve Výjezdu (AZ) 380 m n.m.**

Výplň této krasové dutiny se podílela na vzniku závalu na konci svážné zvané *Výjezd*, určené pro dopravu nežádoucích krasových hlín, písků a výplní kapes na haldu. Jev je tvořen 2,5 m vysokým komínem a 3 m dlouhou chodbičkou (obr. 3).

V rozmezí let 1984 a 1990 prováděla skupina „Specialisté“, později ČSS ZO 1-11 „Barrandien“ prolonační práce ve *Vlčí štole Rybízového lomu* za účelem průniku do štol uzavřených za závaly. Po zdárném překonání závalu *Specialistů* (27.1.1990) zaevidovali ve štole a v lomu pět následujících krasových jevů (Havlíček 1990 + arch.mat.ČSS).

• **24-046 Kloaka (AZ) 396 m n.m.**

Otvor této kapsy se nachází ve v. stěně *Rybízového lomu* nad portálem *Vlčí štoly*, 16 m nade dnem. Rozměry prostory jsou 3 x 6 x 2 m (obr. 2).

• **24-047 Aršovna (AZ) 398 m n.m.**

Tato krasová kapsa je vzdálena 7 m k S od předchozí dutiny č. 24-046. *Aršovna* je 18 m nade dnem *Rybízového lomu* a má rozměry 6 x 7 x 1,5 m (obr. 2).

• **24-048 Rybízový komín (AZ) 381 m n.m.**

V místech, kde *Vlčí smyčka* (zbytek štolového oběhu) vchází do jv. stěny *Rybízového lomu*, se otevírá částečně odtěžená jeskynní dutina. Sestává ze dvou komínů, které jsou ve dvou úrovních propojeny. Západnějšímu komínu těžba „odkrojila“ jednu stěnu. Do spodní úrovně zasahuje zmíněná štola, díky níž je zde profil chodby až 3 x 3 m. V úzké chodbě jdoucí z horní úrovně k JV je drobné jezírko hluboké 20 cm, za nímž v minulosti probíhaly prolonační práce (patrně 90. léta). Celková délka činí 27 m; denivelace 12 m (obr. 2).

• **24-049 Marná snaha (AZ) 381 m n.m.**

Na 246. m *Radiácké štoly* směrem od *Budňanského překopu* k *Velké hoře* přetíná důlní dílo zřetelná porucha směru 173° s komínovitou prostorou sahající do výše 4 m. Přesněji se toto místo nachází 49,5 m za odbočením *Vlčí štoly* z *Radiácké*, těsně před závalem *Naděje*. Dutina je max. 1 m široká a je ukončena zúžením a ucpávkou z vápencové sutě se znatelným průvanem. Po stranách štoly je v místech poruchy pokleslá počva, což by mohl být důkaz částečně volného pokračování dutiny pod úroveň štoly. Místo se nachází asi 30 m pod povrchem (obr. 1).

• **24-050 Chodbička (AZ) 381 m n.m.**

Na 86. m *Radiácké štoly* (těž *Překop na Velkou horu*), 60 m za *Badyho závalem* je po pravé straně směrem k *Velké hoře* drobný komínovitý útvar výšky 2 m s drobnými sintrovými náteky (obr. 4).

V těchto místech končí seznam publikovaný Jägerem (1994). Další jevy jsou doplňovány po zevrubnějších prohlídkách *Ameriky-západ* a *Čerínky*, kde je také nalezena 1 jeskyně v postupující těžbě. Také je zahájena evidence „zapomenutých“ objektů na *Americě východ*, kterých těžba (1900–1963) odkryla mnohem více než bylo doposud uváděno. Během r. 1994 je zaregistrováno následujících 22 jevů.

• **24-051 Brutuson (Č) 382 m n.m.**

Jeskynní chodba, dlouhá 7 m, leží 11 m nad 4. etáží lomu *Čerínka* ve

výběžku ochranného pilíře *Arnoldky*, se kterou komunikuje přes neprůleznou puklinu a zřícené bloky vápence (*Hřebečný dóm*, *Kalcitka*). Vchod jeskyně má míry 2 x 0,7 m, podobně jako vnitřní profily chodby, a je od spodního vchodu *Arnoldky* vzdálen 13 m k SV. Na stropě jsou místy nenápadné krystalické formy.

• 24-052 Jívová jeskyně (Č) 378 m n.m.

Leží na 4. etáži z. stěny lomu *Čerínka*. Sestává z 6 m vysoké a 1 m široké puklinové chodby o úklonu 60°, která stoupá do vzd. 3 m a drobné dutiny (1,7 x 1 x 1,2 m) v bezprostřední blízkosti, kde se nachází též neprůlezná puklina, ze které za velkých mrazů vystupuje pára. Tato puklina je označována jako Jívová II. V dohledné době bude celý soubor dutin zasypán odvalem lomu.

• 24-053 Kosův ponor (Č) 384 m n.m.

V j. stěně lomu *Čerínka* na svážné cestě, která vede ze 4. etáže vzhůru k vrátnici, existovala více než 4 m hluboká puklinová propast, fungující jako hltáč veškerých dešťových přívalů přitékajících ze silnice Mořina – Čerínka. Otvor (2,5 x 0,8 m) byl později zasypán šterkem, ale svoji funkci přesto plnil až do chvíle, kdy při rozšiřování níže ležící etáže došlo k poklesu vápencové masy a tím i v. stěny bývalé propasti.

• 24-054 Zlá krev (Č) 380 m n.m.

V s. stěně lomu *Čerínka*, 26 m k SV od jeskyně *Gabriela* (24-030) se nachází sedimenty vyplněná prostora, která ve výši 8 m nad 4. etáží přechází v krátkou chodbičku s komínem, vracejícím se zpět do lomové stěny. Celková délka činí 4 m.

• 24-055 Oddělaná jeskyně (Č) 360 m n.m.

Dnes již neexistující chodba byla zaregistrována 10.10.1994 ve dně 5. etáže, postupně těžené etáží šestou zhruba uprostřed JZ části lomu *Čerínka*. Měla výrazný puklinovitý charakter, byla vysoká 5 m, široká 0,5–1 m a dlouhá 7 m. K JZ končila neprůlezným trativodem. Po několika měsících své existence byla odvezena mnoha nákladními automobily směrem k Mořině.

• 24-056 Kamenská jeskyně (AZ) 401 m n.m.

V úrovni štolového stropu za prohnílymi zbytky výztuží udušených ve zvodnělých jílech (*Mezilomá jeskyně*, 24-058) se v odbočce štolý proplazíme do šikmé jeskynní chodby, která dosahuje výšky 5 m nad strop štolý. Na jejím dně, zejména v horní části, jsou písčité sedimenty. Její délka činí 12 m. Blízkost jeskyně *Amerika I* (24-005) a dalších jevů naznačuje možnost existence většího zahliněného krasového komplexu (obr. 8a).

• 24-057 Mostiček (AZ) 405 m n.m.

Mezi ústím *Gaislerovy štolý* a *Amerikou II* (24-006) je v j. stěně lomu *Kamensko* 6 m nade dnem zastřižená krasová dutina založená na vrstevní ploše. Je zčásti odtěžená, čímž vznikly dvě prostory (větší z nich, levá: 3 x 1,5 x 2 m) a skalní mostík mezi nimi. Vzdálenost ke vchodu *Gaislerovy štolý* je 25 m (obr. 9).

• 24-058 Mezilomá jeskyně (AZ) 402 m n.m.

Na 24. m *Gaislerovy štolý* od *Kamenska* vybočuje k J chodbička směřující k bývalému těžnému komínu. Tato chodba po 5 m vchází do dvou, po sobě následujících komínovitých prostor, vysokých 5 a 8 m. Jak shnilá výdřeva napovídá, byly původně zapaženy. Výplně z komínů v minulosti zahrady štolu, čímž vznikla směrem k J „zdrž“ plná sedimentů „vytekých“ z další sedimenty vyplněné poruchy v prostoru *Kamenské jeskyně*. Půdorysný průmět prostor má délku 10 m. Délkový úhrn zhruba 18 m (obr. 8a).

• 24-059 Soví komín (AZ) 380 m n.m.

V ústí *Velikonoční štolý* v *Sovím lomu* se ve stropě nachází 6 m vysoký komín, jenž je ve své horní části otevřen do j. lomové stěny, vlastně se jedná

o propast. V profilu dosahuje rozměrů 2 x 1 m. V blízkém štolovém výklenku (2 m od komínu) je na stejné poruše vyvinuta 4 m dlouhá úzká chodba. V pravé stěně štolý, naproti výklenku je další komín. Ten je však zapažen výdřevou. Jeho výška je min. 2,5 m. Na stejné poruše je vyvinut objekt *Soví budka* (24-103). Nadmořská výška je vztažena ke vchodu ve štolu (obr. 5).

• 24-060 Šampónový díry (AZ) 402 m n.m.

Za vchodem *Gaislerovy štolý* v lomu *Kamensko* (5,5; 9 a 12,5 m od portálu) jsou v pravé stěně a ve stropě tři krasové pukliny široké cca 0,2 m. První z nich vede do vzdálenosti 2 m. Mezi druhou a třetí je zbytek krasové dutiny. Na směrově shodné poruše je vyvinuta nedaleká jeskyně *Kamenská* (24-056; obr. 8a).

• 24-061 Studniční sál (AZ) 400 m n.m.

Osmdesát metrů *Gaislerovou štolou* od lomu *Kamensko* dojdeme k pravostranné odbočce, ležící 4 m před závalem, který znemožňuje volný průchod do *Liščího lomu*. Odbočka – dómovitá prostora zčásti rozšířená těžbou má rozměry 9 x 5 x 3 m. Je možné, že byla těžba nějakým způsobem využita (obr. 9).

• 24-062 Lysá síň (AZ) 374 m n.m.

Krasová kapsa se nachází ve štolu spojující *Budňanský překop* s lomem *Staré Dvanáctky*, který byl v minulosti zasypán roztomilým elektrárenským popílkem první jakostní třídy. Jev je od *překopu* vzdálen zhruba 6 m. Kaverna dosahuje velikosti 5 x 5 x 4 m. Počva je pokryta popílkem vytékajícím ze zásypu lomu (obr. 12a).

• 24-063 Železný komín (AV) 338 m n.m.

Leží ve *Vodním tunelu* (5. patro) v pravé straně stropu při pohledu od *Velké Ameriky*, od které je vzdálen 168 m, neboli 41 m za odbočkou do *Zadní svážné (Eskalátor)*. Mohutný mírně ukloněný komín s průměrem 2 x 1 m sahá do výšky 9 m, kde je ukončen suťovou ucpávkou. K průzkumu použito hliníkového žebříku (obr. 20).

• 24-064 Červený komín (AV) 374 m n.m.

V blízkosti dnešních ocelových vrat ve *Velké galerii* (3. patro), 16 m od křižovatky se *Severním překopem* směrem k *Velké Americe*, je v levé stěně hrdlo 8 m vysokého komínu se spirálovým průběhem vytvořeného v červenavých vápencích. Průměr komínu (1,5 m) se směrem vzhůru zmenšuje až na profil 30 x 50 cm, kde je průlez do *Komůrky* 3 x 1,6 x 1,5 m (obr. 21).

• 24-065 Pionýrský komínek (AV) 374 m n.m.

Na puklině směru 126° je vytvořen úzký uzavírající se komín výšky 3,5 m. Leží v *Ondrušově štolu* (3. patro) 39 m od *Velké galerie*, těsně před dnes zasypaným ústím do *Velké Ameriky* u *Ondrušova kříže*. Na stejné poruše je vytvořen *Macatý komín* (24-085) vzdálený 20 m ve směru dislokace (obr. 21).

• 24-066 Rozlomená jeskyně (AV) 384 m n.m.

Od závodu jdoucí stará *Rytířská štolu* (2. patro) prorazila 38 m před odbočením svážné k *Deštivé j.* (24-025) krasovou dutinu vyplněnou sedimenty, které záhy štolu zaplnily. Uvolněná kaverna rozměrů 6 x 5 x 6 m je při stropu propojena dvěma kanály (z nichž pouze jeden je s problémy průlezný) do J stěny *Trestaneckého lomu*, do míst výrazné poruchy přicházející šikmo vzhůru od *Deštivé jeskyně*. Spojovací chodbička je dlouhá 8 m. Ve stěně je patrný zbytek odtěžené dutiny, z níž se dochovalo několik drobných chodeb, největší má délku 3 m. Celkový délkový úhrn je 25 m a denivelace 10 m (obr. 19a, b).

• 24-067 Nad vodou (AV) 343 m n.m.

Zřetelný puklinovitý otvor (5 x 1 m) této dutiny se nachází v s. stěně *Trestaneckého lomu*, 6 m nad jeho dnem, mezi prahem 4. etáže (*Ústupový předěl*, výška 15 m) a *portálem Salátů* na patře pátém. Jedná se o horizontální chodbu dlouhou 4 m a širokou 1,5 m (obr. 18).

• 24-068 Stropní okno (AV) 354 m n.m.

Komín tohoto jména bychom hledali v prostoru dopravního oběhu *Přední svážné (U Truhlárny)* v zadní části *Gotické štoly* (4. patro) mezi lomy *Trestaneckým* a *Nové Dvanáctky*. Odbočka je od portálu „*Gotiky*“ vzdálena 283 m. Otvor je ve stropu vylámané prostory mímoúrovňového křížení „oběhu“ s úpadnicí. Komín o průměru 1 m je vysoký 11,5 m a jedna jeho stěna je tvořena zvodněnými sedimenty. Jeho nejvyšší bod leží 7,5 m pod silnicí procházející závodem. Spolu s *Holubím komínem* (24-069) popsán Havlíčkem a Urbanem (1984; obr. 14).

• 24-069 Holubí komín (AV) 334 m n.m.

Ústí komínu se nachází v levé stěně zčásti zatopené *Naftové štoly* 105 m za průrazem *Karlova dómků Únorové propasti* (24-029) směrem k *Novým Dvanáctkám*. Prostory (5 x 3 x 6 m) s jílovitým stropem je založena na výrazné poruše směru SZ–JV. Stejná porucha patrně stojí za vznikem *Okapu* (24-114). V prostoru lze vidět barevné kašovitě nátekové tvary (obr. 14).

• 24-070 Latexová jeskyně (AZ) 376 m n.m.

V místě, kde začíná s. stěna *Nových Dvanáctek* za objekty bývalé dlaždičkárný je 3 m nad navážkou otvor do drobné dutiny o mírách 4,5 x 0,8 x 2 m. Je vyvinuta na výrazném zlomu s přítomností kalcitové výplně (obr. 13).

• 24-071 Střelená kapsa (AZ) 375 m n.m.

Lokalizace: *Budňanský překop*, 5 m od z. okna *Nových Dvanáctek* směrem k *Malé Americe*. Jedná se o kavernu, kdysi zabezpečenou Neubauerovými výztužemi, které byly poškozeny „černým“ odstřelem, spáchaným blíž neurčitelným chorým mozem v 90. letech 20. století. Výška kaverny o průměru 2-3 metry činí 4,5 m. Krasový původ není zcela zřejmý (obr. 12a).

• 24-072 Neubauerova sluj (AZ) 379 m n.m.

Budňanský překop ve vzdálenosti 35,5 m směrem k *Malé Americe* od odbočení *Diabasové štoly* je podpořen čtyřmi pásy Neubauerových výztuží. Nad nimi se nachází dutina o rozměrech 3 x 2 x 1,5 m (obr. 11).

V roce 1995 jsou nalezeny 2 neevidované objekty v údolí *Bubovického potoka* a první z nich se jeví jako nadějně speleologické pracoviště. Zatímco jsou na této nové lokalitě správně plánovány pracovní plány a technické postupy, členům „Společnosti Barbor“ a důlní frakci „Geospeleos“ se daří 25.2. 1995 proniknout *Badyho závalem* znovu do úseku *Radiácké štoly* otevřeného před 5 lety „Specialisty“, a který se mezitím stal opět nepřístupným. Cílem je průkop *závalu Naděje*, ke kterému dochází 4.3. 1995 (Kaifoš 1995; Kolčava, Kaifoš a Přibíl 1995). Tak se daří nalézt 5 nových jevů (č. 076 až 080) a „nekompromisní“ čelbu směrem do *Velké hory*. V roce 1997 je autorem a Š. Křtenským nalezena při 24-001 jeskyně, v níž je zapomenutý kýbl. Kdopak tu asi kopal? Následují 2 zajímavé objevy v lomu *Čerínka*.

• 24-073 Bubovická propast (B) 357 m n.m.

Ve vzdálenosti 450 m od kóty *Mokřý vrch* (421 m n.m.) směrem 285° se 17 m nad korytem *Bubovického potoka* nachází ústí (0,7 x 0,4 m) svislé, 18 m hluboké a téměř celé vykopané propasti. Má puklinovitý charakter a ve své spodní části dosahuje profilu 6 x 1,5 m. Dno tvoří jílovitopísčité sedimenty. Prolongační práce prováděla na konci 90. let skupina „Geospeleos“.

• 24-074 Nad horním vodopádem (B) 320 m n.m.

Jeskyně se nachází 5 m nad korytem *Bubovického potoka*, zhruba 50 m nad začátkem *Bubovických vodopádů* na pravé straně údolí. Jedná se o 3 m dlouhou chodbu, profilu 1 x 1 m, která je ukončena neprůleznou šterbinou.

• 24-075 Leptákový komín (AZ) 381 m n.m.

Otvírá se ve stropě *Vlčí štoly* před čelem *závalu Specialistů*, 58 m od křižovatky se *štolou Radiáckou*. Komín je vytvořen na puklině směru 45°. Je vysoký 2,5 m (obr. 2).

• 24-076 Černých hlín (AZ) 381 m n.m.

Těsně za závalem *Naděje* se v levé stěně *Radiácké štoly* nachází volná krasová dutina rozměrů 3 x 2,5 x 0,8 m, patrně související s krasovým útvarem, jehož výplň tvoří zával *Naděje* (obr. 1).

• 24-077 Ryvola (AZ) 382 m n.m.

Ve vzdálenosti 10 m za závalem *Naděje* je po levé straně stropu *Radiácké štoly* 7,5 m vysoký svislý komín kruhového průřezu o velikosti 1 m. V období jarního tání zaznamenán slabší skap (obr. 1).

• 24-078 Evidenční komín (AZ) 382 m n.m.

Ve vzdálenosti 11 m před křižovatkou *Radiácké* a *Nadějné štoly* směrem do *Velké hory* je ve stropě zkrasovělá puklina směru 175° s komínem výšky 2 m (obr. 1).

• 24-079 Šavlata (AZ) 381 m n.m.

Za výše zmíněnou křižovatkou prochází *Radiácká štola* 8 m dlouhou a 4 m vysokou podélnou krasovou poruchou. Jev se nachází po levé straně směrem do *Velké hory* a 7 m od *Nadějné štoly* (obr. 1).

• 24-080 Štajgrův omyl (AZ) 381 m n.m.

Radiácká štola, neboli *Překop na Velkou horu*, protнула 12,5 m před svou čelbou krasovou kapsu o průměru 5 m a volné výšce asi 4 m (obr. 1).

• 24-081 Čtvrteční jeskyně (B) 265 m n.m.

Jeskyně leží v úpatí skály pod zatáčkou silnice Srbsko – Hostím, 10 m na V od jeskyně *Pod skalou* (24-001) a o 5 m výše. Je tvořena především 8 m dlouhou plazivkou, která klesá do masivu pod sklonem 11°. Blízkost dvou propadlin nad skalou při silnici napovídá o existenci možného pokračování. Velikost profilu je většinou omezena skalním masivem. Celková délka jeskyně činí 10 m.

• 24-082 Zdeňka (Č) 350 m n.m.

Dne 21.11.1996 byl na 6. etáži lomu *Čerínka* nalezen puklinovitý otvor propastovitě jeskyně, z níž po dalším odstřelu zbyla pouze cca 10 až 15 m hluboká propast s kratšími odbočkami. Současně ústí leží, při pohledu na s. stěnu, šikmo vlevo dolů pod jeskyní *Gabriela* (24-030). První průzkum a dokumentaci vykonala ČSS ZO 1-12 „Hagen“ Mořina. Celková délka jeskyně je nyní asi 20 m.

• 24-083 Malá Jezerní jeskyně (Č) 393 m n.m.

Jeskyně objevena dne 27.4.1998 L. Potyšem, R. Gadůrkem a K. Fousem ve stěně 3. etáže ve v. části *Čerínky*. Sestávala ze 6 m dlouhé strmě ukloněné chodby, která 3 m pod úrovní etáže vstoupila do prostoru s vodní hladinou. Speleopotápěčský průzkum (10.5.1998) stanovil hloubku jezera na 2,8 m. Další pokračování pod vodou bylo uzavřeno sedimenty. Okolní vrty zaznamenaly další zaplavené i suché prostory. Délka 15 m; denivelace 9 m. Průzkum provedla ČSS ZO 1-12 „Hagen“ Mořina. Jeskyně byla poté odtěžena.

V roce 1999 skupina „Krasová deprese“ provádí dokumentaci stávajícího stavu *Severního překopu* (Přibíl 1999) a přitom je zaregistrováno dalších 7 komínů.

• 24-084 Kramlový komín (AV) 373 m n.m.

Leží ve slepé odbočce *Velké galerie* (3. patro) v blízkosti *Trestaneckého lomu* (zhruba pod památníkem trestanců). Na 20 m chodby je ve stropě 4 m vysoká kaverna a v boku štoly je otvor do ukloněného puklinového komínu, který je vysoký 6 m a široký 2 x 0,5 m. Leží v jedné linii s jevy č. 066, 025, 023 a 024 (obr. 20).

• 24-085 Macatý komín (AV) 374 m n.m.

Nachází se ve *Velké galerii*, 84 m od *Severního překopu* směrem k *Velké Americe* nad čtyřmi pásy Neubauerových výztuží. Jeskyně tvoří 9 m dlouhá

chodba s viditelným pokračováním k jihu sahající v komínovitém výchozu do výše 7 m nad počvu štoly. Na stejné poruše je vyvinut *Pionýrský komínek* (24-065; obr. 21).

• **24-086 Trhlý komín (AV) 374 m n.m.**

Severní překop po 350 m (od *Velké galerie*) dosahuje místa, kde se do Podložního ložiska „zakusuje“ *První svážná*. V místě jejího odbočení je ve stropě vyvinuta rozsáhlá ukloněná trhlina, dosahující výšky 5 m při šířce 1,5 m (obr. 22).

• **24-087 Pod svážnou (AV) 374 m n.m.**

V chodbě jdoucí ze *Severního překopu* k *První svážné* je v levé stěně 2,5 m vysoký komín s nuznou brčkovou výzdobou. Směrem zpět k Mořině je 7 m od tohoto jevu drobný zahliněný komínek sklonu 50° (obr. 22).

• **24-088 U brzdy (AV) 393 m n.m.**

Ve štole 2. patra, která směřuje z *První svážné* k *Půlnoční jámě*, je na pravé straně v ostrém levotočivém záhybu zbytek zahliněného komína sklonu 65°, jehož výška činí 2 m (obr. 22).

• **24-089 Daleký komín (AV) 375 m n.m.**

Komín vysoký 3,5 m, o průměru 1 m se nachází na 454. metru *Severního překopu* po levé straně. Strop komínu tvoří jílovitá výplň (obr. 22).

• **24-090 Mokrý komín (AV) 374 m n.m.**

Leží v *Severním překopu* po levé ruce na 358. m. Jeho výška je 1,5 m. V komíně byl během jedné z návštěv zaznamenán intenzivní skap (obr. 22).

Dokumentace a pořizování podkladů pro novou speleologickou mapu důlněprůmyslového památkového komplexu *Amerika* (1:1 000) prováděné skupinou „Geospeleo“ v letech 2002 až 2003 přináší do registru 28 zbývajících krasových jevů *Amerik*. Během této doby jsou proslahovány stěny *Velké* a *Malé Ameriky*, *Trestaneckého*, *Soviho*, *Pustého* a *Slunečního lomu*, *Nových Dvanáctek*, *Jedenáctek* a *Kamenska*, zkrátka ke všem místům, kde je patrný nějaký otvor nebo jeho náznak. Některé zjištěné jevy však nejsou do evidence zahrnuty a to kvůli jejich nepatrným rozměrům (např. 5 lokalit ve stěnách *Velké Ameriky*). Kromě toho je zaevidováno 6 dalších „lokalit s přirozenými vchody“ v údolí *Bubovického p.* a okolních kopcích a také jedno torzo ve stěně *Čerínky*.

• **24-091 Americké kapsy (AV) 350 až 362 m n.m.**

Ve zbytku bloku vysokoprocenních vápenců v z. stěně *Velké Ameriky* se nachází 8 jeskynních oken různé velikosti. Za zmínku stojí tři z nich. Nejjižnější portál (a) má rozměry 4 x 2 m, délka „chodby“ 3 m; nejnižší položený portál (d) má míry 5 x 3 m, délku 4,5 m; dolní portál na severu (g) 4 x 2 m, délka 1,5 m. Všechny portály jsou ukončeny zahliněním. Jejich vzájemná komunikace pod „příkrovem“ sedimentů není vyloučena. Délkový úhrn je 13 m (obr. 23).

• **24-092 Šikmá plocha (AV) 388 m n.m.**

V s. stěně *Velké Ameriky* je ústí *Tiché štoly* (2. patro), která na svém 120. m protíná šikmý komín, vysoký 10,5 m, profilu 3 x 0,5 m. Je vytvořen na mezivrstevní spáře. Směrem k povrchu je ukončen sedimenty (obr. 24).

• **24-093 Apendix (AV) 404 m n.m.**

V j. stěně v. části *Velké Ameriky* se nachází zbytek štoly úrovně 1. patra. Dva metry za vchodem štola proniká do krasové dutiny značně zaplněné sedimenty. V nejvyšší části je dutina neprůlezným komínem spojena s povrchem (propad na hraně lomu). Celková délka je 5 m. Převýšení mezi propadem a dnem štoly činí asi 7 m (obr. 24).

• **24-094 Minimální jev (AV) 387 m n.m.**

V sv. rohu *Velké Ameriky* se nachází série tzv. *Východních oken*

(2. patro) a z nich vycházející štola k bývalému nákladisti „Kozolupy“ kladensko-nučické dráhy. Štola 18 m od hrany okna přetíná zkrasovělou poruchu s drobnou dutinou 1,2 x 1 x 0,4 m. Ve stěně kolem *Východních oken* jsou patrné další 4 drobné otvory blíže nezkoumaných dutin (obr. 24).

• **24-095 Úzký komín (AV) 376 m n.m.**

Ústí komína je v levém rohu *Dopravního tunelu*, 8,5 m od portálu ve *Velké Americe*. Z počátečního průměru 1 m se záhy zužuje na 30 cm. Stoupá šikmo do výše minimálně 4 m (obr. 24).

• **24-096 Kubov (AV) 370 m n.m.**

Nachází se v polovině výšky s. stěny *Velké Ameriky* ve výrazné dislokaci, zhruba 20 m v. od okna *Zadní svážné* (*Eskaletor*; 4. patro). Jeskyni tvoří jedna chodbička, dlouhá 1,3 m, ukončená sedimenty (obr. 23).

• **24-097 Korytko (AZ) 380 m n.m.**

Nachází se ve stropě a pravé stěně *Velikonoční štoly* 5 m od rozbočení z *Jahodové štoly*. Úzká puklina ve stropě přechází stropním „korytkem“ do stěny štoly, kde téměř vodorovně pokračuje do minimální vzdálenosti 3 m. Tato chodbička je bez případného odstranění sedimentů neprůlezná (obr. 6).

• **24-098 Za studánkou (AZ) 378 m n.m.**

Na konci s. cípu *Hagenovy štoly*, přesněji 3 m od čelby, tedy 57 m od křížení se svážnou na druhé patro, přetíná štola zkrasovělá porucha, na níž je vytvořen 1,2 m vysoký komín (obr. 11).

• **24-099 Badyho zával (AZ) 380 m n.m.**

Na 22. m *Radiácké štoly* od odbočení *Ovčí štoly* je vysypána výplň krasového komína. Od doby, kdy „povolily“ výztuže do 25.2.1995 bylo toto místo neprůchodné. Tehdy byl zával prokopán a část komína do výše 3 m obnažena. Šířka komína ve směru štoly je 2,5 m. Kdesi vysoko nad sedimenty bude patrně volná dutina (obr. 4).

• **24-100 Na Doutnáči (D) 400 m n.m.**

Dva vchody této jeskyně se nalézají v j. úbočí *Doutnáče* (kóta 433 m n.m.) v místě, kde les přechází od Z do křovinaté stepi (výskyt škrapů). Je založena na ukloněné vrstevní ploše (15°) 2 m pod terénem, který na svém průběhu rovnoběžně sleduje. Všeми směry je uzavřena zúženými a neprůleznými travivody. Také v této dutině byl nalezen hlínou zahrnutý kýbl. Že by jezevec? Délka činí 13 m.

• **24-101 Studniční propast (B) 390 m n.m.**

Dne 27.12.2001 byl S. Vaněčkem a J. Zaplětalem nalezen „mastný flek“ vytaveného sněhu (10 cm, -4°C), zhruba 350 m k S od lomu *Kamensko* na svahu z plošiny *Amerika* do údolí *U Mužikových polí*. Po odhrnutí sutí se objevila propáستka hluboká 5 m s úzkým pokračováním zahrazeným kameny.

• **24-102 Rozpukaná díra (AZ) 385 m n.m.**

V j. stěně *Soviho lomu*, 6 m nade dnem se otevírá těžbou poškozená nízká, po vrstvě stoupajícího prostora o délce 5 m. Od portálu *Velikonoční štoly* je vzdálena cca 15 m směrem k *Velikonoční jeskyni* (24-018; obr. 5).

• **24-103 Soví budka (AZ) 386 m n.m.**

Ve výrazném výčnělku j. stěny *Soviho lomu* je 7 m nade dnem úzké okno do 1,5 m dlouhé chodbičky s 3 m vysokým komínem. *Velikonoční štola* je odtud vzdálena cca 8 m směrem na V (obr. 5).

• **24-104 Soví balkón (AZ) 393 m n.m.**

Ve v. stěně *Soviho lomu*, zhruba v polovině její výšky, se nalézá okno o rozměrech 3,5 x 1 m se dvěma křížícími se chodbičkami. Celková délka je 7 m (obr. 6).

• **24-105 Azurové komíny (AZ) 400 m n.m.**

Nachází se těsně pod lomovou hranou výběžku předsažené části s. stěny

Nových Dvanáctek. Jde o dva krasové komíny, vlastně jejich „seřizlá“ torza o výškách 4,5 a 5,5 m a průměrech 1 x 1,5 m. Vzdálenost mezi komíny je 10 m (obr. 13).

• **24-106 Mrňavá jeskyně (AZ) 397 m n.m.**

Leží v s. stěně *Nových Dvanáctek*, 13 m od sz. rohu lomu, 8,5 m pod lomovou hranou. Jde o 1 dutinu rozměrů 2,3 x 1,5 x 0,5 m ležící v těsné blízkosti poruchy vyplněné kalcitem (obr. 13).

• **24-107 Pod Vlečnou jámou (AV) 337 m n.m.**

Otvírá se ve spodní části svážné *Vlečné jámy*, jdoucí ze závodu na 5. patro, 3 m za vchodem do *Vodárny*. Výška komínu činí 2,5 m, průměr v nejužším místě je 0,8 m. Je vytvořen na poruše vyplněné kalcitem (obr. 16).

• **24-108 Přibraná jeskyně (AV) 335 m n.m.**

Na 230 m *Vodního tunelu* od *Velké Ameriky* je v levé stěně krasová dutina o proporcích 3 x 2,7 x 1,2 m. Její pokračování je ukryto v sedimentech (obr. 20).

• **24-109 Ve Skalce (SK) 367 m n.m.**

Jeskyně leží v s. svahu ve v. části protáhlého hřbetu *Skalka* (389 m n.m.) 700 m k ZJZ od *Dubu 7 bratří*, případně 400 m k VJV od terénní stanice ČSOP „Školka“. Krátká chodbička jdoucí směrem k J se krátce za portálem dělí do 4 neprůlezných směrů. V roce 1984 zde Vojen Ložek prováděl biostratigrafické výzkumy, jak připomíná zářez před vchodem a jmenné synonymum „Vojenova“. Délka jeskyně je 3 m.

• **24-110 Za břízou (AV) 371 až 384 m n.m.**

Torzo jeskyně najdeme v sz. stěně *Trestaneckého lomu* v z. části zvané *První hlína*, vlevo dole pod *Ptačí jeskyní* (24-021). Skládá se z mnoha izolovaných dutin, dříve patrně spojených v jeden celek. V patě lomové stěny, tedy nejníže, je položen vchod „a“ do 1,5 m hluboké propásky. Největší dutina je za vchody „b“ a „c“; jde o 9 m dlouhou plazivku rovnoběžnou se stěnou lomu. Nejvýše položený vchod „i“ (13 m nad úrovní vchodu „a“) vede do 2 m dlouhé úžiny uzavřené sedimenty. Celkový úhrn délek všech dutin je 18 m (obr. 17).

• **24-111 Mexická kapsa (AV) 405 m n.m.**

V sz. stěně *Trestaneckého lomu*, 2 m pod hranou lomu, vysoko nad *Ústupovým předělem* začíná velké okno (2 x 9 m), vyplněné sedimenty. Dutina je uvolněna do vzdálenosti 1,5 m za klenbu okna. V okolí je několik dalších sedimenty vyplněných dutin (obr. 16).

• **24-112 Klencová jeskyně (AV) 390 m n.m.**

V jv. rohu lomu *Jedenáctky*, 10 m pod hranou, je otevřena stoupající chodba profilu 1,5 x 1 m a délky 5 m. Na stěnách a stropě jsou četné krystaly kalcitu. Ve v. lomové stěně před vchodem je zasypaný náznak sestupného pokračování jeskyně (obr. 16).

• **24-113 V závěru (AV) 353 m n.m.**

V *Gotické štolě*, 28 m za zasypanou *Přední svážnou* (*U Truhlárny*) směrem k *Novým Dvanáctkám* je v pravé stěně 3 m vysoký komín. Jeho strop a zadní stěnu tvoří sedimenty; 6 m před ním přetíná štolu zahliněná porucha s kalcitovou výplní (obr. 14).

• **24-114 Okap (AV) 350 m n.m.**

V bývalém technologickém zázemí pod *Přední svážnou* (*U Truhlárny*), tedy 4 m pod úrovní *Gotické štolky* vyúsťuje v pravé stěně chodba (10 m od svážné) úzký vzestupný kanálek, dlouhý 3,5 m s profilem 0,4 x 0,6 m a neznámým pokračováním. V době mapování dne 22.12. 2002 shledán souvislý přítok vody. I v suchém období (13.7. 2003) pozorován intenzivní skap, jak z této chodbičky tak z blízkých puklin. V období mezi oběma pozorováními stoupla

hladina vody v chodbě z 0,4 m na 0,7 m, zatímco 26.8. 2003 již byla celá jímka bez vody. V prostoru nad *Okapem* se nachází areál závodu (obr. 14).

• **24-115 Nad Hladkou (AZ) 399 m n.m.**

V nízkém pozůstatku V lomové stěny *Starých Dvanáctek* (zbytek zasypan popílčkem) najdeme 4 m pod hranou jeskyňku o mírách 4 x 3 x 0,8 m s klesající neprůleznou chodbičkou k JV (obr. 13).

• **24-116 V Černém lomu (AZ) 380 m n.m.**

Ústí *Ovčí štolky* do nálevky *Černého lomu* je postiženo zkrasovněním, se kterým tehdejší dělníci „soupeřili“ pomocí výdřev. V současné době se nad zchátralou výdřevou nacházejí dva komíny výšky 2 a 3,5 m. Celá dutina, kterou štolá vyúsťuje do lomu, má pak délku 7 m a šířku 4 m (obr. 3).

• **24-117 Rozparek (AV) 402 m n.m.**

Nachází se 7 m pod lomovou hranou na samém začátku *Gotické stěny Trestaneckého lomu* vysoko nad *portálem Salátů*. Je založena na vertikální poruše směru 20°. Délka dutiny uzavřené sedimenty je 1,5 m. Vchod má rozměry 0,5 x 3 m (obr. 18).

• **24-118 Puk (AV) 402 m n.m.**

Leží v *Trestaneckém lomu*, 6 m vpravo od jeskyně *Rozparek* (24-117). Dutina na výrazné vertikální poruše. Průstupná do vzdálenosti 2 m, pak je ukončena sedimenty. Vchod má rozměry 0,5 x 4 m (obr. 18).

• **24-119 Ďůlek (AV) 384 m n.m.**

Jeskyňka je otevřena v *Gotické stěně Trestaneckého lomu* ve výrazném „břiše“ 50 m nad v. vjezdem do *Vodní štolky*. Rozměry vchodu 1 x 0,5 m; délka dutiny činí 1,5 m. Kořeny keře v hlinitém uzávěru napovídají spojitost s poruchou položenou o 4 m výše ve stěně (obr. 18).

• **24-120 Nad Saláty (AV) 343 m n.m.**

Leží 3 m nad *portálem Salátů* (pata s. stěny *Trestaneckého lomu*, 5. patro, největší portál). Je tvořena jedinou komínovitou prostorou 1,5 x 1 x 3 m (obr. 18).

• **24-121 Pod Boubovou (D) 370 m n.m.**

Jeskyňka obydlená jezevcem nebo liškou se nachází v sz. svahu masivu *Boubová* (430 m n.m.) zhruba 50 m (výškových) nad odbočením vozové cesty ze silnice Hostím – Bubovice (900 m po silnici od křižovatky nad Hostím). Otvor najdeme v z. straně drobného skalního žebra. Zjištěná délka „doupěte“ jest 1,5 m.

• **24-122 Dubová jeskyně (B) 322 m n.m.**

Nachází se v prostoru mezi *Chlumem* a Kubrychtovou boudou v lese k J od kóty 348 m n.m., zvané *U soudního dubu*. Vchod se nachází v menším skalním defilé otočeném k JJV. Jeskyni tvoří mělce uložené chodbičky o délce 37 m. Dále viz Zapletal, Kolčava a Vysoká (2003).

• **24-123 Opadaná jeskyně (B) 293 m n.m.**

Tři kapsovité chodbičky bez perspektivního pokračování navazující na sebe ve společném nízkém, ale protáhlém portále, lze nalézt 20 m od dřevěného můstku přes potok pod dolním stupněm *Bubovických vodopádů* směrem ke Kubrychtově boudě; zhruba 9 m nad potokem na levém břehu nad suťovým svahem v patě skalky. Dno prostor je tvořeno šterkem, délkový souhrn činí 3 m.

• **24-124 Mezerník (Č) 395 m n.m.**

Nastřelená strmě stoupající jeskynní chodba bez stropu se nachází v s. stěně lomu *Čeřinka* mezi jeskyněmi *Arnoldka* a *Čeřinka*, 68 m od horního vchodu do *Arnoldky*. Jev tvoří trhlina stoupající lomovou stěnou ze 3. etáže po lomovou hranu s hlinitým svahem na dně. Průměrná hloubka trhliny je 4 m, šířka 1 m a úklonná délka dosahuje 15 m.

• 24-125 Korkový komín (AV) 335 m n.m.

Ve vzdálenosti 26 m od cihelné stěny chránící *Vodárnu* pod *Vlečnou jámou* před nezvanými návštěvníky se v pravé stěně a stropě *Vodní stoly* (5. patro, směrem k *Trestaneckému lomu*) nachází komínovitá dutina ve výšce 1,5 m vyplněná sedimenty světlých odstínů. Z boku stoly pak vychází neprůlezná puklina bez výplně. Převýšení dutiny činí 2 m (obr. 16).

• 24-126 Nad Královou studní (B) 375 m n.m.

Ve skalním žeburu 120 m k V od nápadné izolované skály, která ční v ostrožně *Dřínové hory* nad Kubrychtovou boudou, se nachází drobná větvička se chodbičkou o souhrnné průlezné délce 3 m. Při chodbičce jsou ještě další 2 malé portálky. Pokračování dutin jsou pečlivě „zastlana“ listím.

5. Perspektiva a závěrečné poznámky

Z pohledu speleologické perspektivy a „naděje“ na případné další objevy v oblasti Amerik jsou na „předních pozicích“ jeskyně *lomu Kamensko*. Další možnosti lze hledat u lokalit *Marná snaha*, *Martihovo studna* nebo *Velikonoční jeskyně*. Všechny zmíněné jsou součástí s. křídla antiklinály Amerik, které obecně dosahuje vysokého stupně zkrasování (linie *Rybízový lom – Kamensko*). V jižním křídle je v této „pozici“ *Deštivá jeskyně* a okolí, propáskta *Za brázou* (a), případně úžiny *Únorové propasti*. Další dutiny je možné očekávat ve štolách uzavřených za závaly, jako je především *Přípravná chodba* v *Malé Americe* (AZ – 4. patro), *Ovčí štola* (AZ – 3. patro), či *Severní překop* (AV – 2. a 3. patro). Dochované informace hovoří o problémech s těžbou v krasových hlínách ve *Druhé svázné* právě na *Severním překopu*. Přístup k této štolě je však znemožněn nepěkně vyhlížejícím závalem. Dokladem zkrasování v této části můžou být 3 mělké propadliny S od *Slunečního lomu* (PP Lom u Kozolup), z nichž v jedné z nich stojí osamocená hrůša. Jedná se opět o severní křídlo antiklinály Amerik. V budoucnu je možné čekat objevy také během těžby v lomu *Čerínka* a věrme, že budou včas dokumentovány a nenastanou okamžiky známé z dob Jaroslava Petrboka, který vzpomíná, že: „... v lomu zvaném *Amerika* byla kdysi pěkná jeskyně s velkou bránou, avšak vše bylo lomem zničeno, aniž někdo byl vůbec o této jeskyni uvědoměn.“

Na konec je třeba upozornit na existenci mělkých nálevkovitých depresí na svazích a hlavně plochých vrcholech zdejších kót, zejména na *Doutnáči*, *Boubové*, *Skalce* a *Velké hoře*. Dosahují hloubek do 2 m a průměrů od 3 do 20 m. Chybík (1956) některým přisuzuje krasový původ. V rokli *V Ohništatech* na sz. svahu *Boubové* se nachází dlouhý a až 2 m hluboký převis. Výše ve skalách pak stopy po krasování obydlí domorodým živočichem. Někteří pamětníci také tvrdí, že za války byla v hlubinách *Boubové* zahájena podzemní těžba vysokoprocentních vápenců, ale to už jsme v úrovni pověstí.

K mapování bylo užito četných dobových plánů lomů a měřických pomůcek, jako např. elektrooptický dálkoměr, či závěsný kompas. Jednotlivé mapky byly navzdory technickému vývoji kresleny ručně tuší, pouze za popis je nutno vděčit počítači a disperznímu lepidlu. Přesnost mapování odpovídá měřítku 1:200. Další informace na www.geospeleos.com

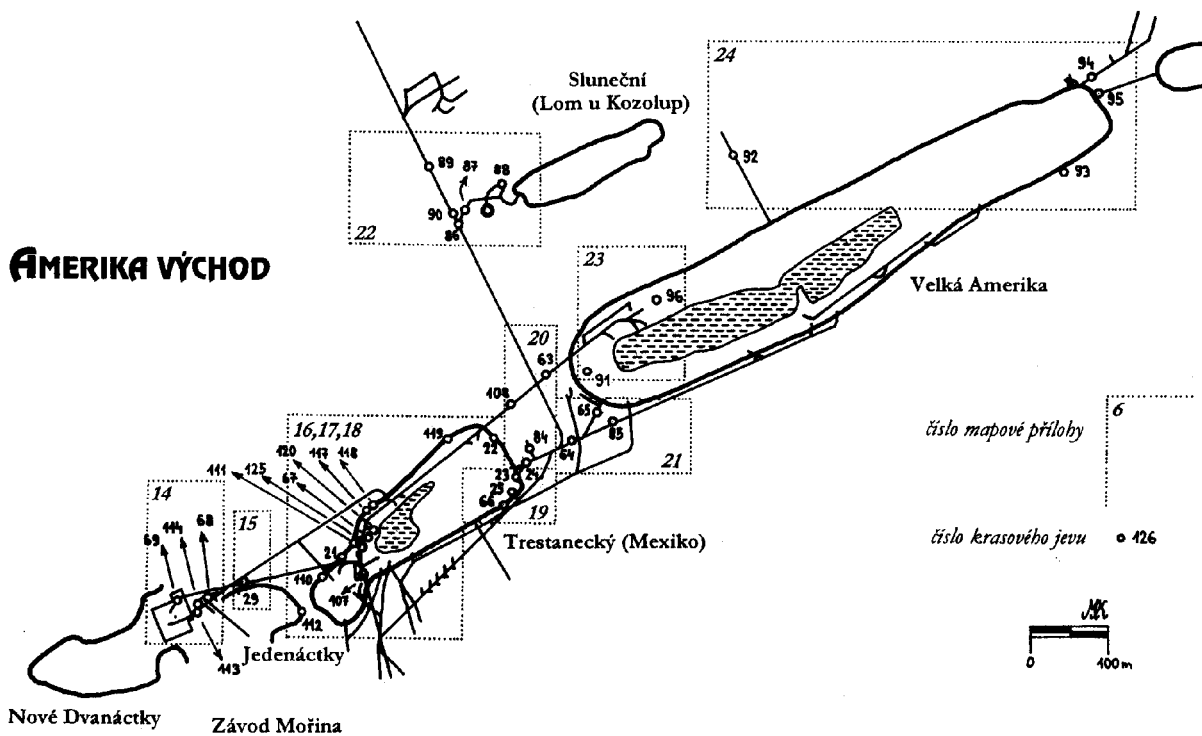
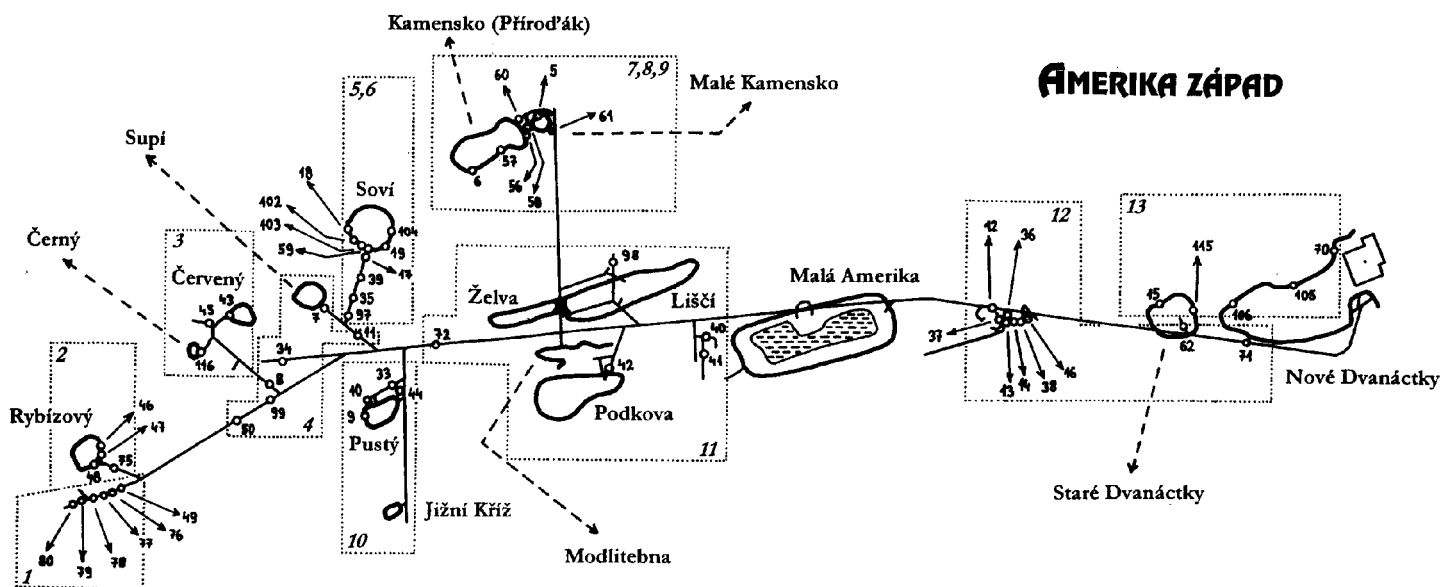
Literatura:

- Bosák P. (1995): Některé výsledky vyhodnocení vrtných prací v oblasti lomu Čerínka. – *Čes. kras (Beroun)*, 21: 27-33.
- Bruthans J., Filippi M. (1999): Výzkum Arnoldky a dalších jeskyní lomu Čerínka a otázky jejich vzniku a vývoje. – *Čes. kras (Beroun)*, 25: 23-30.
- Bruthans J. (1999): *Hydrogeologické poměry Českého krasu severně od řeky Berounky*. – MS, diplomová práce: 1-100, PFFUK Praha
- Bruthans J., Zeman O. (2001): Nové poznatky o charakteru a genezi podzemních krasových forem v Českém krasu a dalších oblastech bez soustředěných ponorů v ČR. – *Čes. kras (Beroun)*, 27: 21-29.
- Cílek V. (1992): Propady v Českém krasu, 9. Jeskyně Amerika v... – *Speleo (Praha)*, 7: 48.
- Cílek V., SPEA (1994): Z historie těžby vápence na Malé Americe v Českém krasu. – *Speleo (Praha)*, 16: 10-23.

- Fous K., Šmíd M. (1997): Nový objev v lomu Čerínka. – *Speleo (Praha)*, 24: 30-32.
- Havlíček D. (1990): Objevy v Českém krasu. – *Speleo (Praha)*, 1: 27.
- Havlíček D., Urban J. (1984): Krasové jevy ve štolách severozápadní stěny Shniloušáku v Českém krasu. – *Čs. kras*, 34: 15-22. Praha.
- Homola V. (1947): *Krasové zjevy v Barrandienu*. – MS, nepublikovaná disertační práce, Geol.ústav PFFUK Praha.
- Hovorka J. (1982): *Speleopotápěčský průzkum Únorové propasti v roce 1981*. – MS, Arch. ČSS Praha.
- Hromas J., Kučera B. (1972): Propast na Čerince v Českém krasu. – *Čs. kras*, 22 (1970): 23-34. Praha.
- Hromas J., Kučera B. (1974): Zpráva o průzkumu nejhlubších propastí Čech v roce 1972. – *Čs. kras*, 25: 93. Praha.
- Chybík J. (1956): *Průzkum a výpočet zásob chemicky čistých vápenců v ložiscích Mořina (antiklinála Amerik)*. – MS, ŽD Nučice – vápencový důl Mořina, Geofond (FZ 1613)
- Kadlecová R., Žák K. (1998): Krasové prameny Českého krasu. – *Čes. kras (Beroun)*, 24: 22-23.
- Kácha S. (1983): Nové prostory v Propasti na Čerince. – *Čes. kras (Beroun)*, 8: 71-72.
- Kácha S. (1987): Abnormální poklesy hladiny vody v Propasti na Čerince. – *Čes. kras (Beroun)*, 13: 51-54.
- Kaifoš D. (1995): Prolongace na Americe. – *Speleo (Praha)*, 20: 50-51.
- Kolčava M. (1995a): Krátké zprávy - Český kras, Palachova propast. – *Kras. Deprese*, 2: 30. Praha.
- Kolčava M. (1995b): Zpráva o činnosti ZO ČSS 1-05 Geospeleos za rok 1994. – *Čes. kras (Beroun)*, 21: 44-56.
- Kolčava M. (1998): Zpráva o činnosti ČSS ZO 1-05 Geospeleos v roce 1997 na území Českého krasu. – *Čes. kras (Beroun)*, 24: 88-91.
- Kolčava M. (2003): Zpráva z kraje bubovického. – *Speleofórum 2003*, 22: 20-21. Praha.
- Kolčava M., Kaifoš D., Přibíl M. (1995): Záhada Amerika? 1.díl - Překop na Velkou horu. – *Kras. Deprese*, 2: 2-12. Praha.
- Kolčava M., Novák P., Křtenský Š., Matějka Z. (1994): Dokumentační činnost ČSS ZO 1-05 Geospeleos za rok 1993 v Českém krasu. – *Čes. kras (Beroun)*, 19: 39-40.
- Kozák L. (1976): Arnoldka - nová nejhlubší jeskynní propast v Čechách. – *Kras. Sbor.*, 5: 49-50. Praha.
- Krotl K., Fryhauf M., Dezort M. a kol. (2001): *Lomy Mořina, 110. výročí zahájení těžby, 1891-2001*. – Lomy Mořina, spol.s r.o.
- Kukla J. (1949): Nová jeskyně v Českém krasu. – *Čs. kras*, 2: 325-326. Brno.
- Ložek V. (1987): Biostratigrafický výzkum jeskyně ve Skalce nad Čihovou. – *Čs. kras*, 38: 55-69. Praha.
- Lysenko V. (1968): Nové jeskynní prostory v Českém krasu. – *Lidé a země*, 17, 8: 379. Praha.
- Lysenko V. (1969a): Nejhlubší propast v Čechách. – *Lidé a země*, 18, 7: 335. Praha.
- Lysenko V. (1969b): *Propast na Čerince – Palachova - zpráva z průzkumu dne 9., 16., 22., 23. března*. – MS, Okresní muzeum Beroun, Arch. ČSS Praha.
- Lysenko V. (1978): Soupis jeskyní Českého krasu - oblast 24 (Ameriky, Mořina, Bubovice). – *Čes. kras (Beroun)*, 3: 57-74.
- Matoušek V., Zelenka A. (1986): Archeologické nálezy z Deštivého lomu u Mořiny. – *Čes. kras (Beroun)*, 12: 70-76.
- Němec M., Němcová P., Přibíl M. (1999): Záhada Amerika? 4. díl – Přípravná chodba ve Školce. – *Kras. Deprese*, 7: 28-29. Praha.
- Nosek P., Hromas J. (1973): *Jeskyně Arnoldka v SPR Karlštejn* – Č.k. – MS, Arch. ČSS Praha.
- Petrbok J. (1930): Stratigrafická chronologie sedimentů českých jeskyní krasových, I. jeskyně „Pod silnicí“. – *Věst. Stát. geol. Úst.*, 4: 169-176. Praha.

- Petrbok J. (1935): Měkkýši krasové dutiny „Pod skalou“. – *Čas. Nár. mus.*, 109: 107-108. Praha.
- Petrbok J. (1941a): „Krystalová“- jeskyně nad „Vodopády“ za Srbskem. – *Národní politika*, Praha.
- Petrbok J. (1941b): Měkkýši jeskyně Krystalové. – *Příroda*, 34: 188-189. Brno.
- Petrbok J. (1992): Českým krasem. Krasový průvodce z let 1933 - 34. – *Speleo (Praha)*, 9: 24-26, 49. Praha.
- Přibil M. (1999): Záhadná Amerika? 3. díl - Severní překop. – *Kras. Deprese*, 7: 25-27. Praha.
- Přibil M., Kaifoš D. (1997): Záhadná Amerika? 2. díl - Překop na Boubovou neboli Bájná štola k Bubovickému potoku. – *Kras. Deprese*, 5: 2-5. Praha.
- Přibil M. (2001): Záhadná Amerika? 5. díl – Projekt podzemní těžby v lomu Velká Amerika. – *Kras. Deprese*, 9: 12-13. Praha.
- Stárka V. (1973): Jeskynní propast Arnoldka nejhlubší v Čechách. – *Lidé a země*, 22, 5: 234. Praha.
- Turnovec I. (1962): Jeskyně Amerika 1 a 2. – *Čs. kras*, 13: 215. Praha.
- Turnovec I. (1965): Krasové jevy povodí Bubovického potoka v Českém krasu. – *Čs. kras*, 16 (1964): 7-15. Praha.
- Zapletal J. (1985): Zpráva ze speleologického průzkumu v Únorové propasti. – *Čes. kras (Beroun)*, 11: 77-78.
- Zapletal J., Kolčava M., Vysoká H. (2003): Zpráva o činnosti ZO ČSS 1-05 Geospeleos z období 1998 - 2003 v Českém krasu. – *Čes. kras (Beroun)*, 29: 46 - 47. Beroun
- Žák K., Kolčava M., Jäger O., Živor R. (2003): Evidence jeskyní Českého krasu, stav k 1.říjnu 2003. – *Čes. kras (Beroun)*, 29: 5-20.

Celková situace lomů a štol:

Vysvětlivky:

Amerika západ

1

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence severního křídla antiklinály Amerik

list 1 Radiácká štola za závalem Naděje

24-049 Marná snaha

24-076 jeskyně Černých hlín

24-077 Ryvola

24-078 Evidenční komín

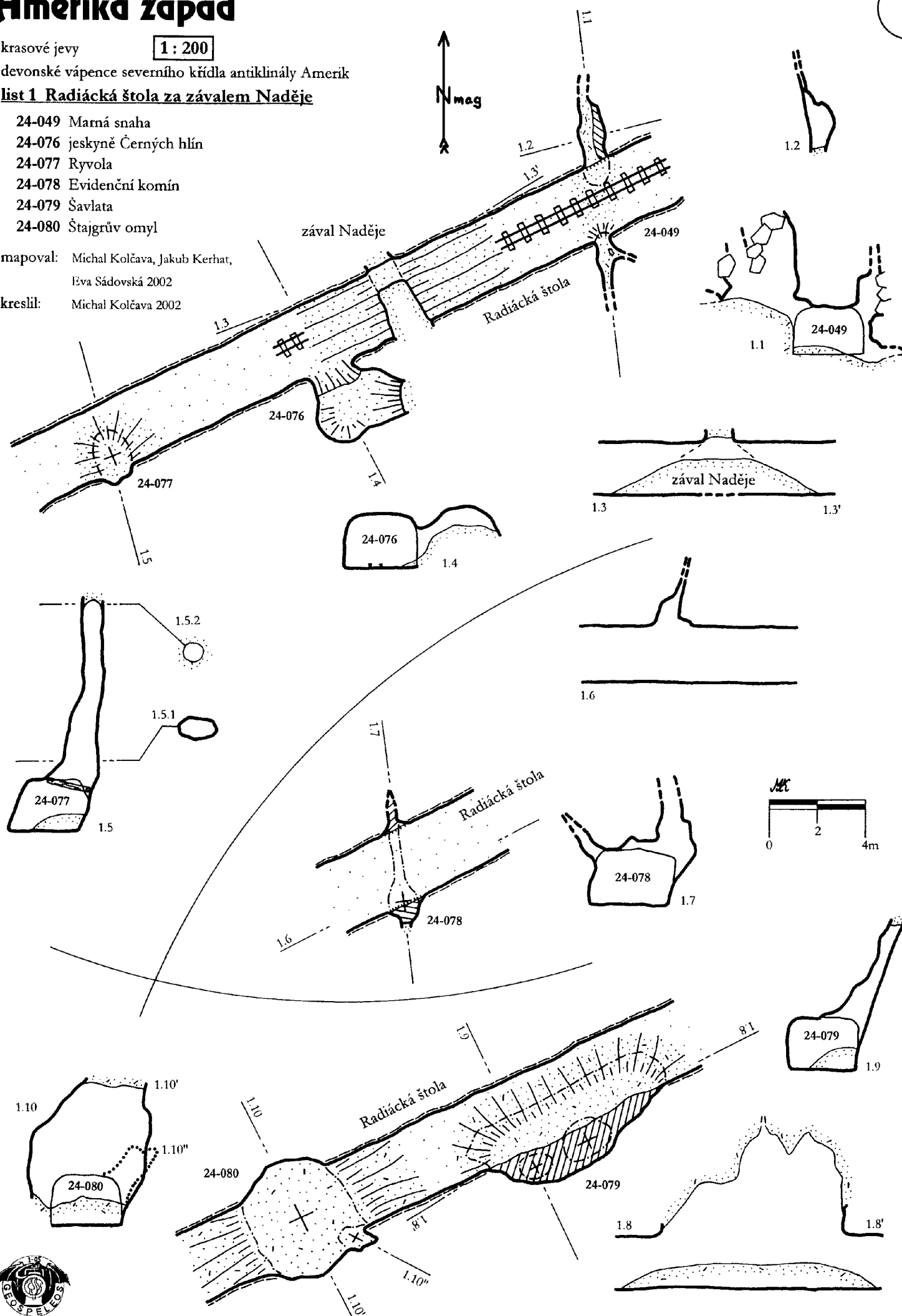
24-079 Šavlata

24-080 Štajgrův omyl

mapoval: Michal Kolčava, Jakub Kerhat,

Eva Šádovská 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

Amerika západ

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence severního křídla antiklinály Amerik

list 2 Rybízový lom

24-046 Kloaka

24-047 Aršovna

24-048 Rybízový komín

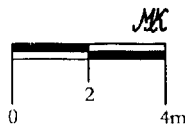
24-075 Leptákový komín

mapoval: David Havlíček, Miloš Novotný 1985

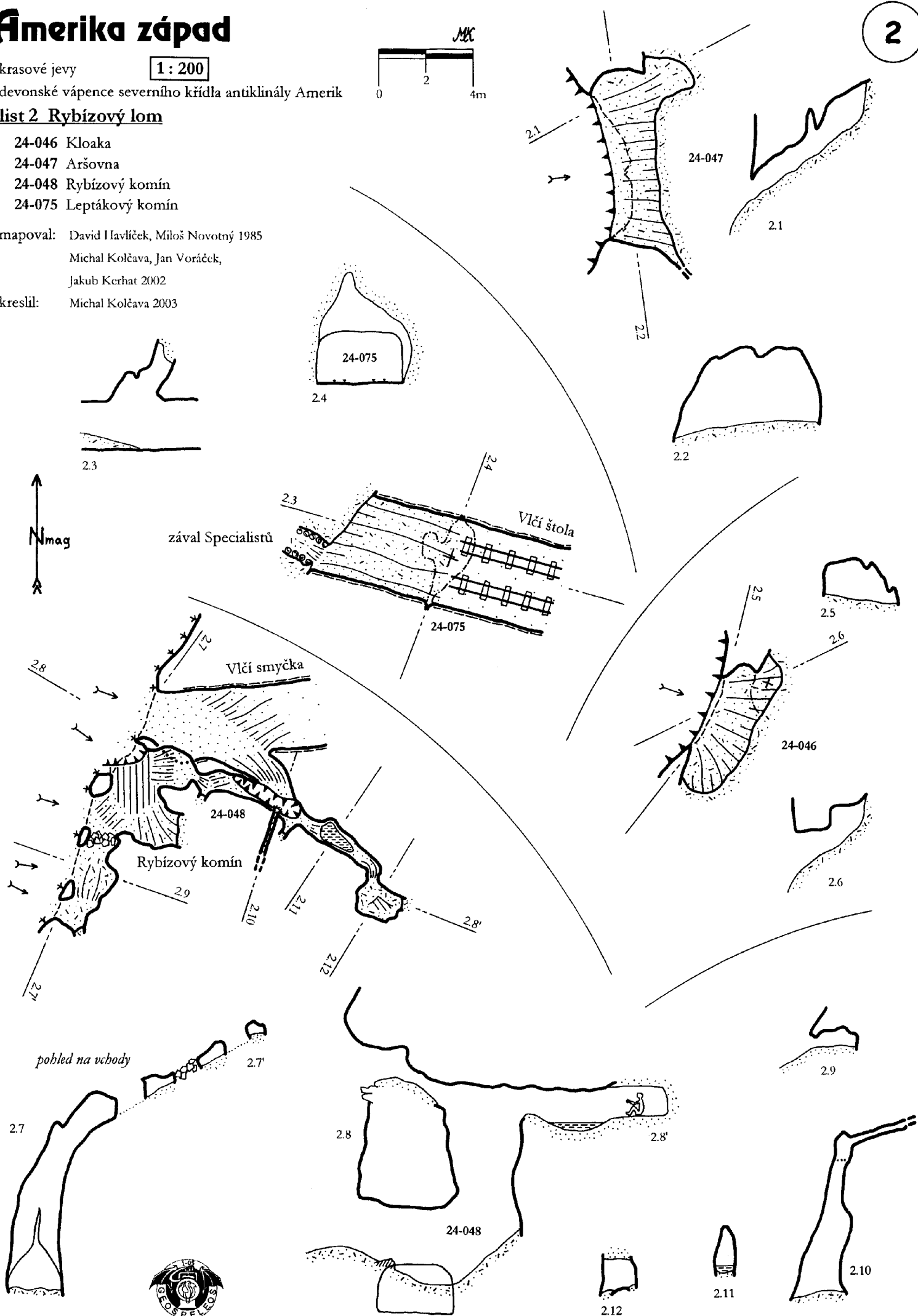
Michal Kolčava, Jan Voriáček,

Jakub Kerhat 2002

kreslil: Michal Kolčava 2003

2

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence severního křídla antiklinály Amerik

list 3 Černý a Červený lom

24-043 Červená jeskyně

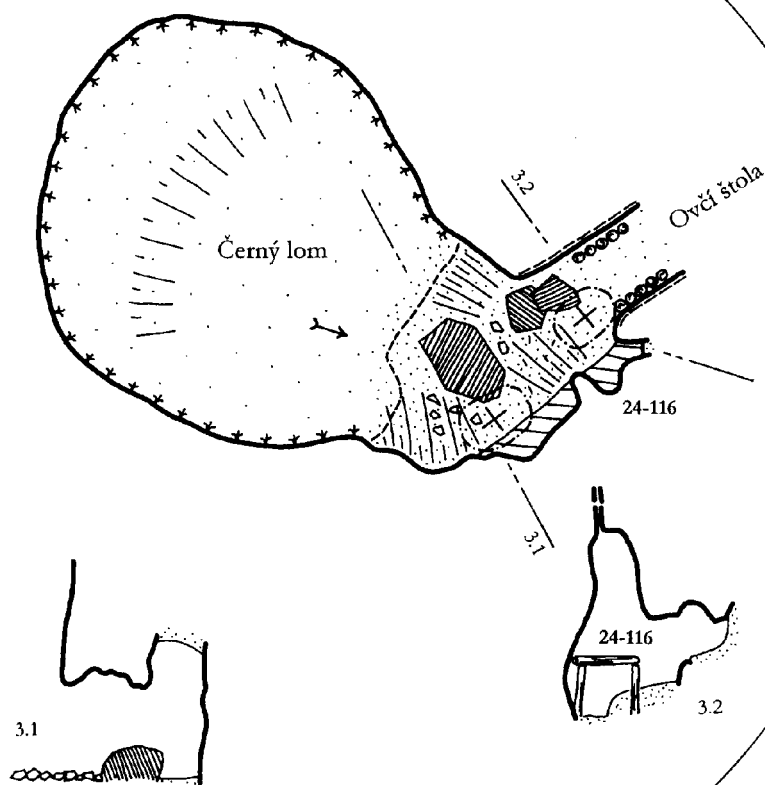
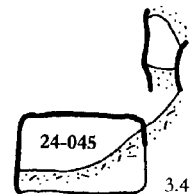
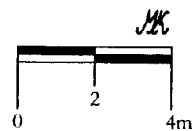
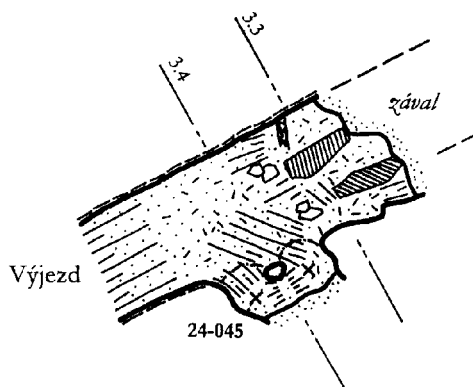
24-045 Ve Výjezdu

24-116 V Černém lomu

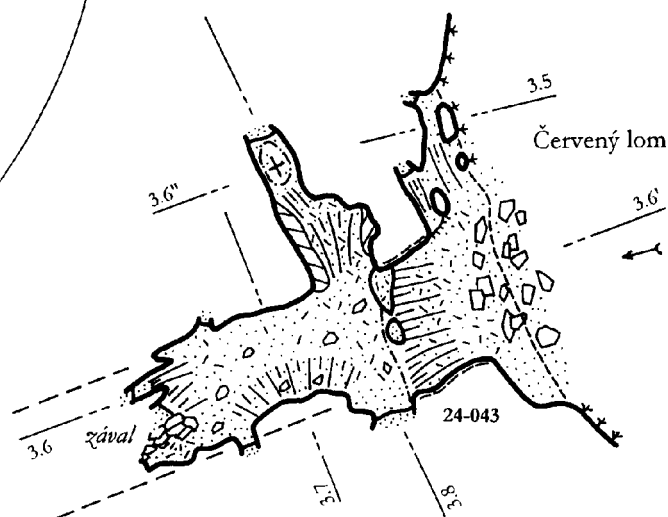
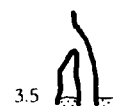
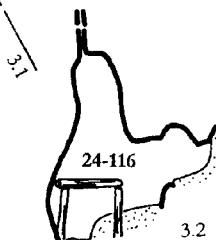
mapoval: Michal Kolčava, Jakub Kerhat,

Jan Voráček 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

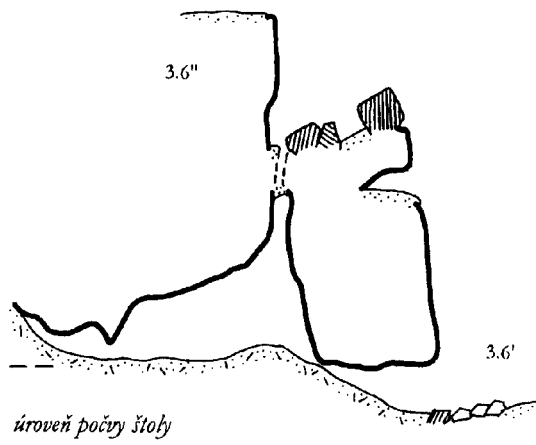
3.1

3.6"

Červený lom

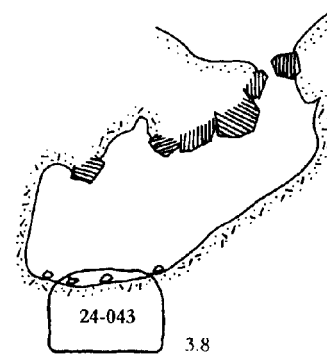
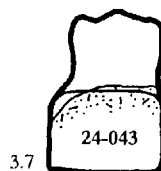
3.6'

3.6

3.6'

úroveň počvy štoly

Amerika západ

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence severního křídla antiklinály Amerik

list 4 Budňanský překop - západ

24-007 Jahodový komín

24-008 Monako

24-011 Martiho studna

24-034 Tabulový komín

24-050 Chodbička

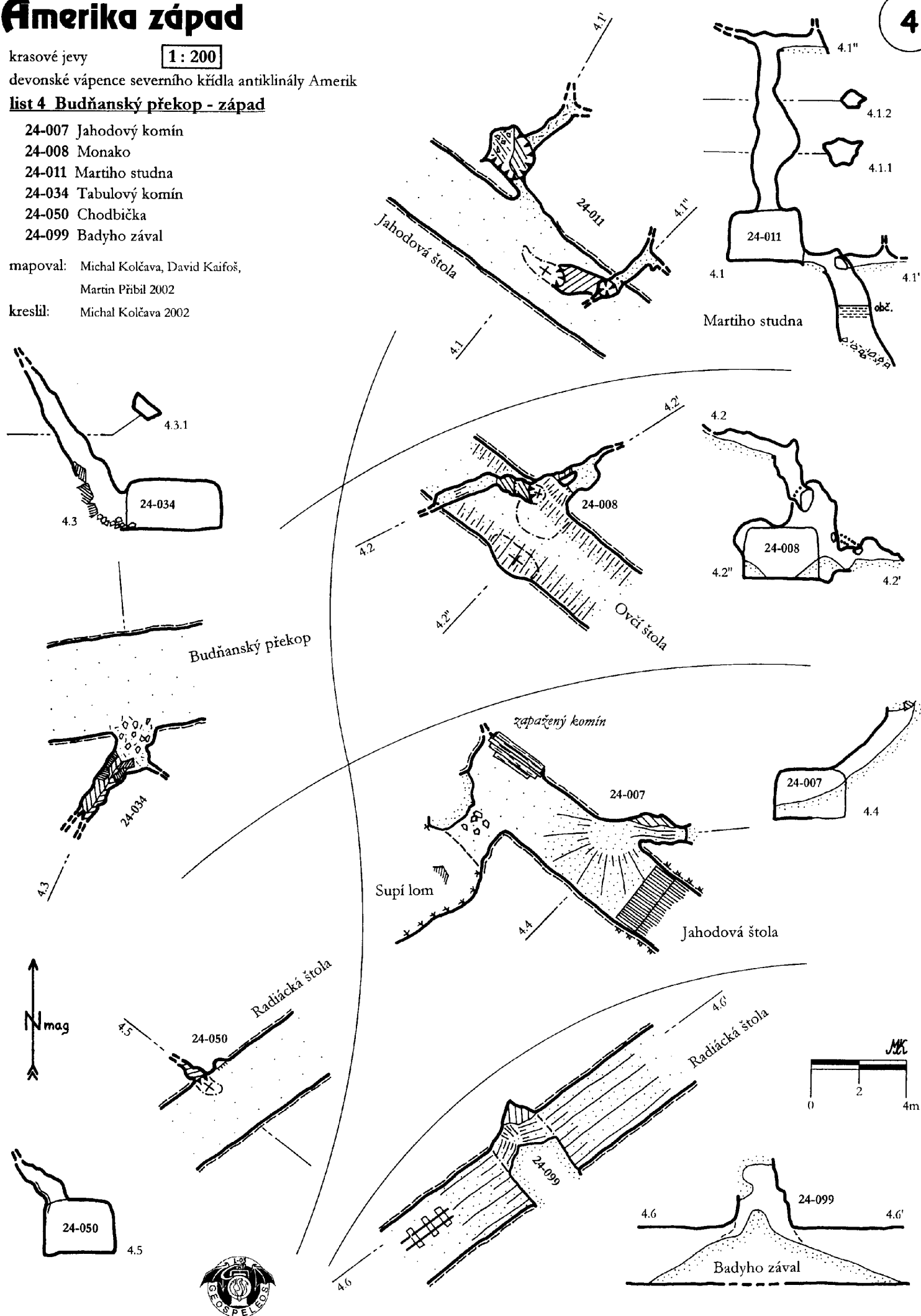
24-099 Badyho zával

mapoval: Michal Kolčava, David Kaifoš,

Martin Přibil 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

4

krasové jevy

1:200

devonské vápence severního křídla antiklinály Amerik

list 5 Soví lom a Velikonoční štola - 1.část

24-017 Velký komín

24-019 Aprílová jeskyně

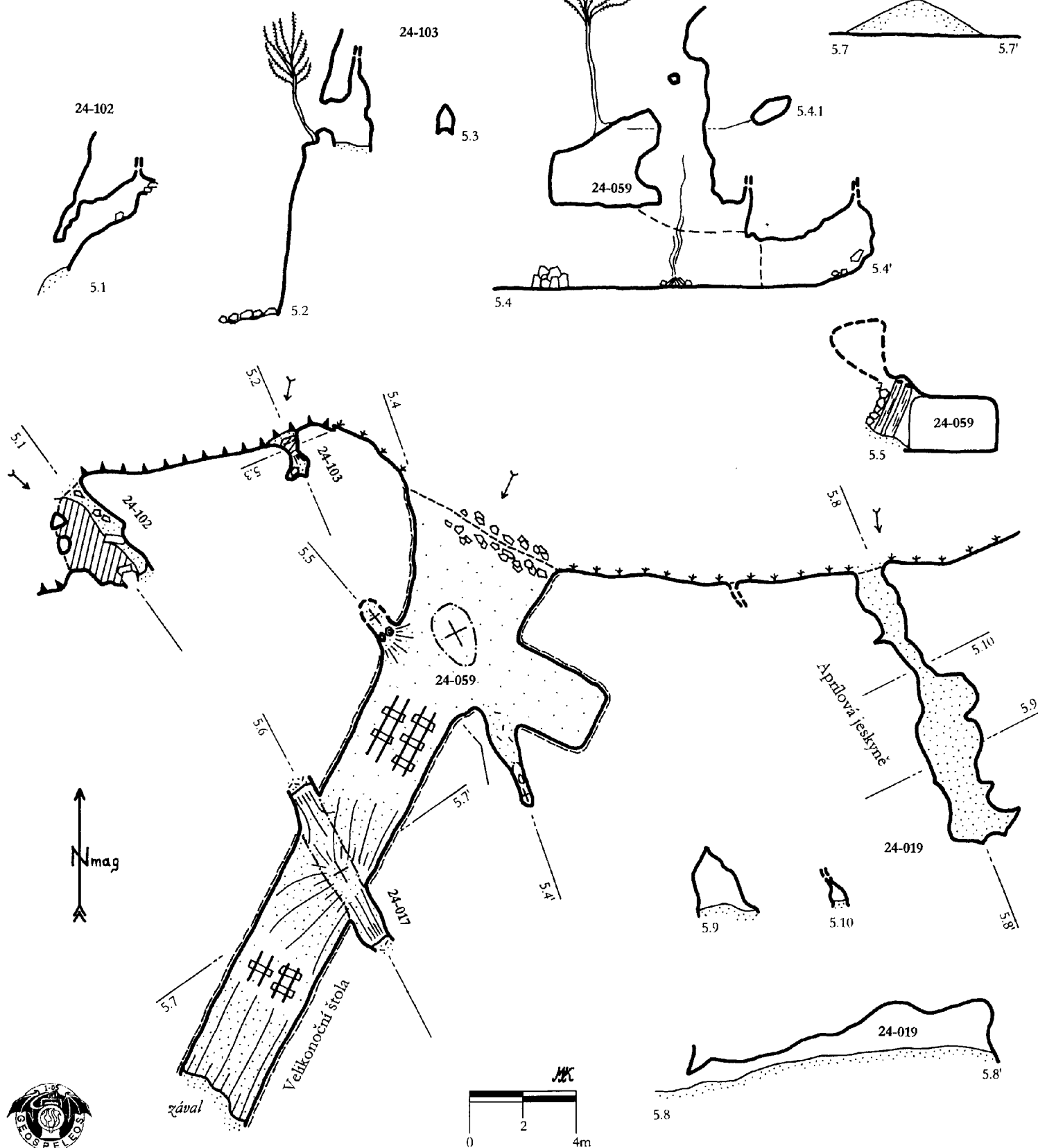
24-059 Soví komín

24-102 Rozpukaná díra

24-103 Soví budka

mapoval: Vladimír Lysenko 1965, Michal Kolčava, Jan Voráček 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

Amerika západ

krasové jevy

1:200

devonské vápence severního křídla antiklinály Amerik

list 6 Soví lom a Velikonoční štola - 2.část

24-018 Velikonoční jeskyně

24-035 Aligátor

24-039 Protilehlý komín

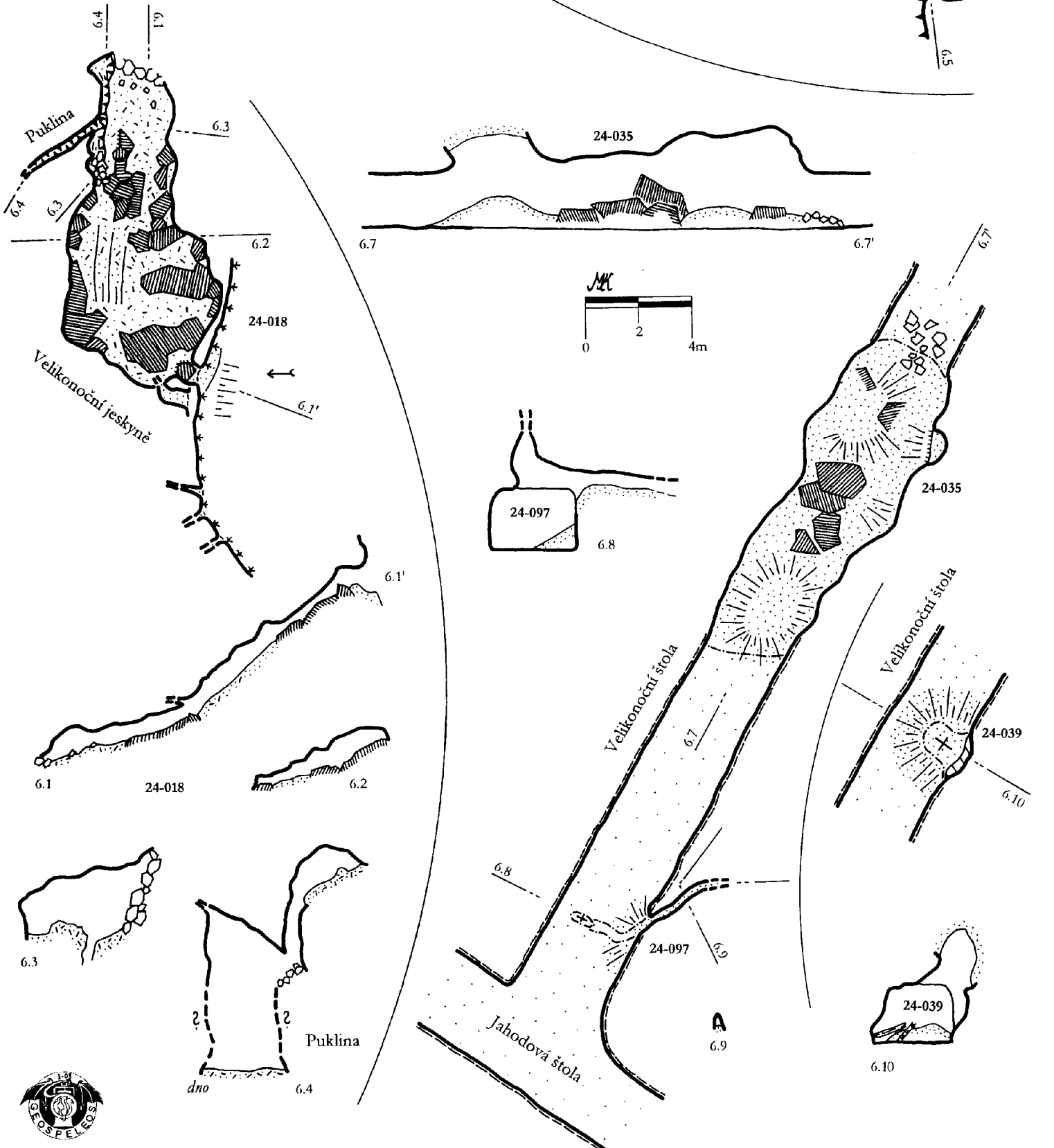
24-097 Korýtko

24-104 Soví balkón

mapoval: Vladimír Lysenko 1965

Michal Kolčava, Jakub Kerhat 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence severního křídla antiklinály Amerik

list 7a Amerika II - půdorys a profily

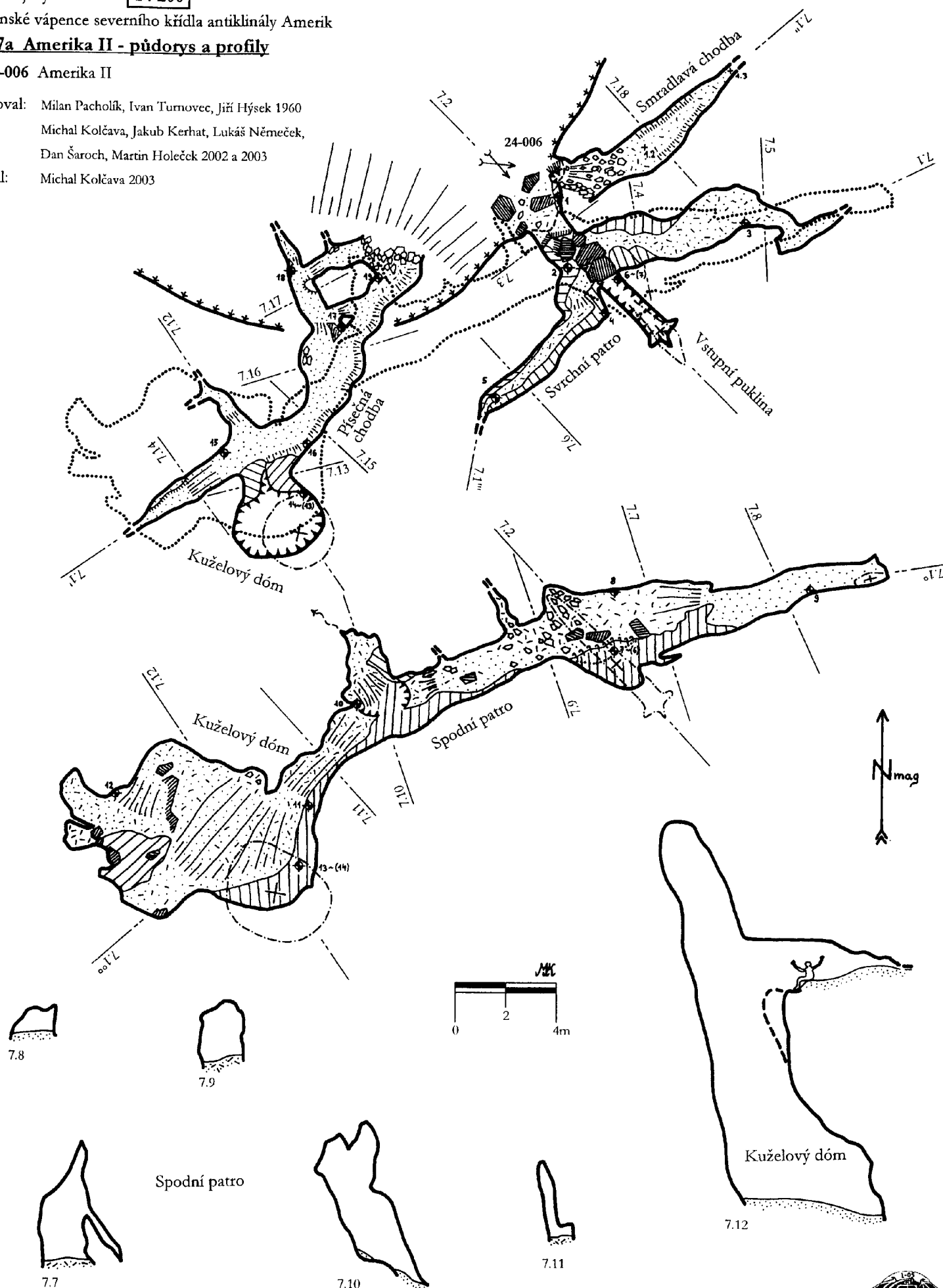
24-006 Amerika II

mapoval: Milan Pacholík, Ivan Turnovec, Jiří Hýsek 1960

Michal Kolčava, Jakub Kerhat, Lukáš Němeček,

Dan Šaroč, Martin Holeček 2002 a 2003

kreslil: Michal Kolčava 2003

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence severního křídla antiklinály Amerik

list 7b Amerika II - profily

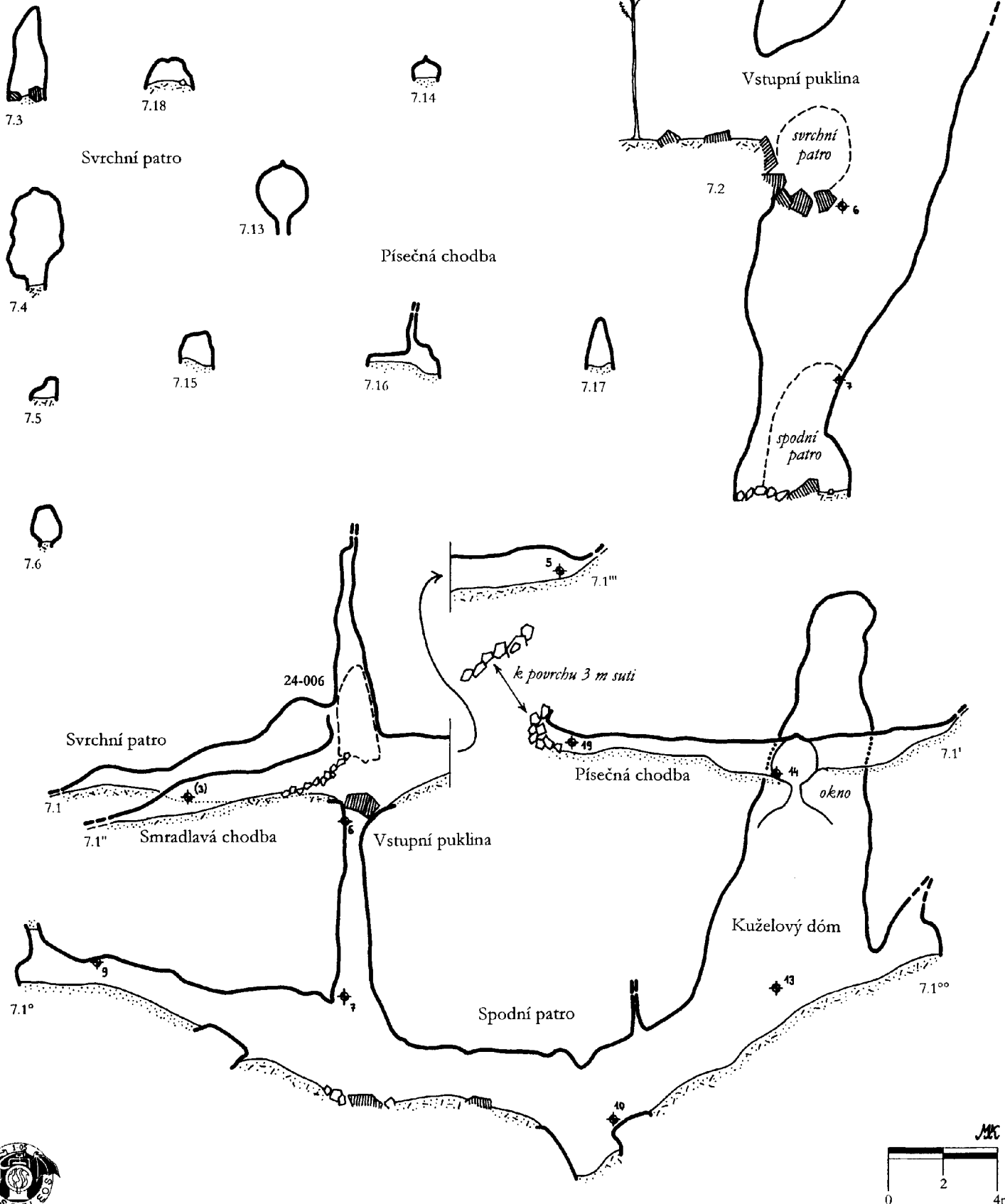
24-006 Amerika II

mapoval: Milan Pacholík, Ivan Turnovec, Jiří Hýsek 1960

Michal Kolčava, Jakub Kerhat, Lukáš Němeček,

Dan Šaroč, Martin Holeček 2002 a 2003

kreslil: Michal Kolčava 2003

8a

1 : 200

Diagram of a beam of length 4m. The beam is supported at 0m and 4m. A reaction of 20 kN is shown at 2m. The beam is subjected to a uniformly distributed load of 20 kN/m.

pūdorys propasti pod Korytovym dómem

24-005 Amerika I (*puidorys*)

24-056 Kamenská jeskyně

24-058 Mezilomá jeskyně

24-060 Šampónovy díry

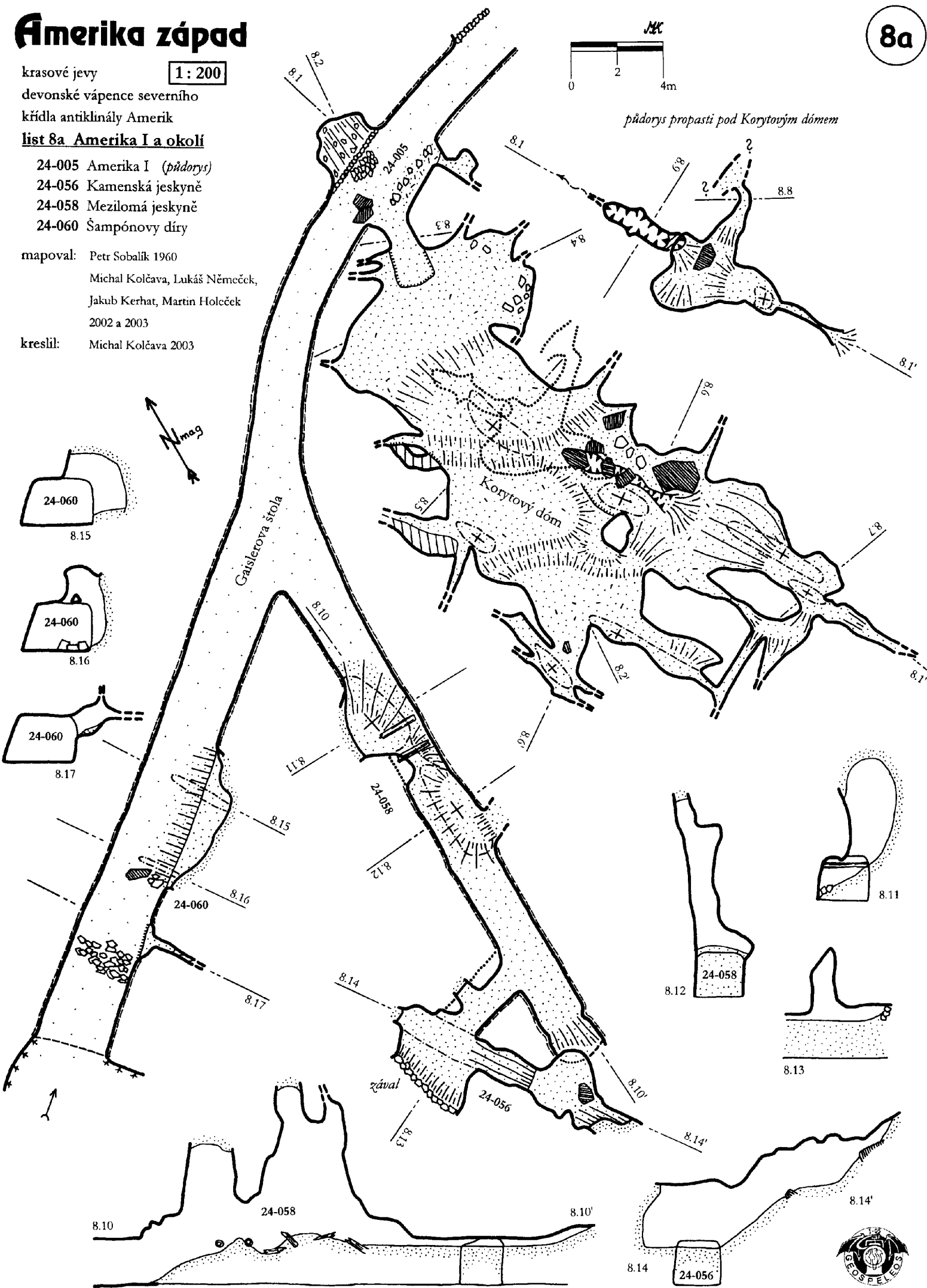
mapoval: Petr Sobalík 1960

Michal Kolčava, Lukáš Němeček,

Jakub Kerhat, Martin Holcček

2002 a 2003

kreslil: Michal Kolčava 2003

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence severního

křídla antiklinály Amerik

list 8b Amerika I - profily

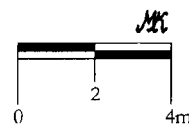
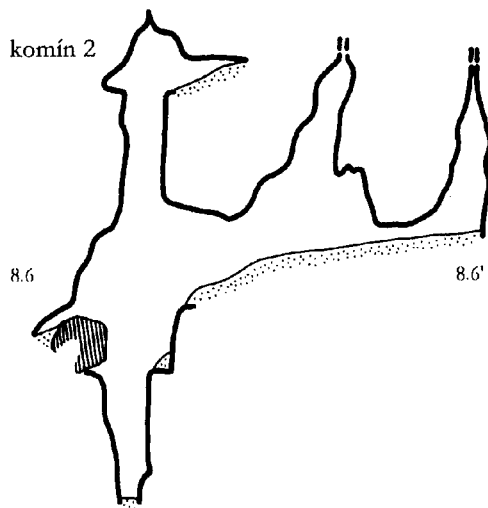
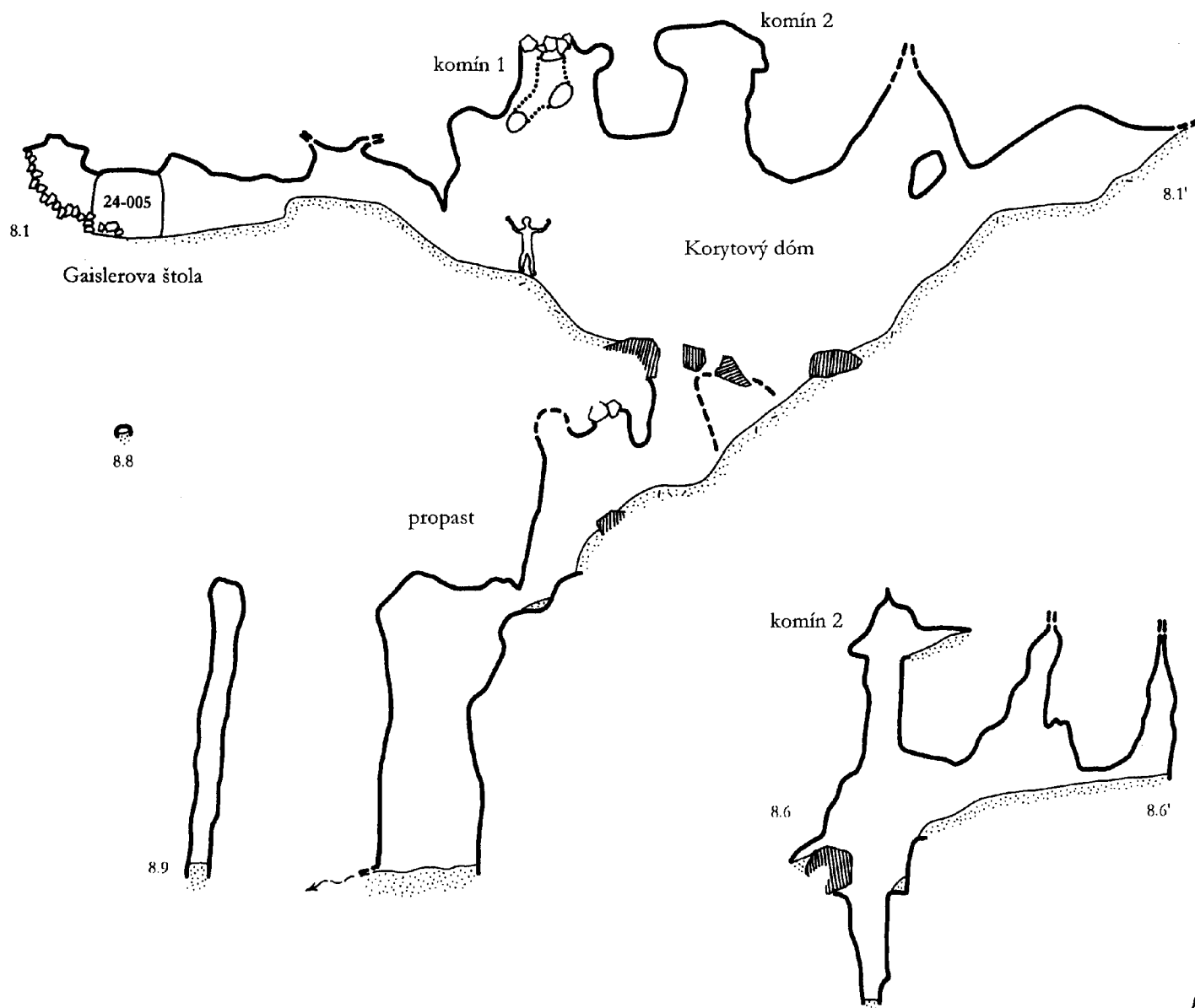
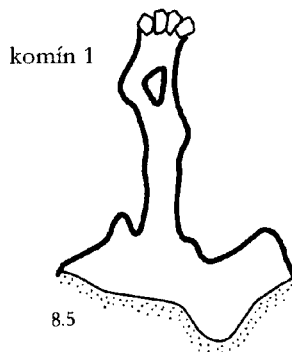
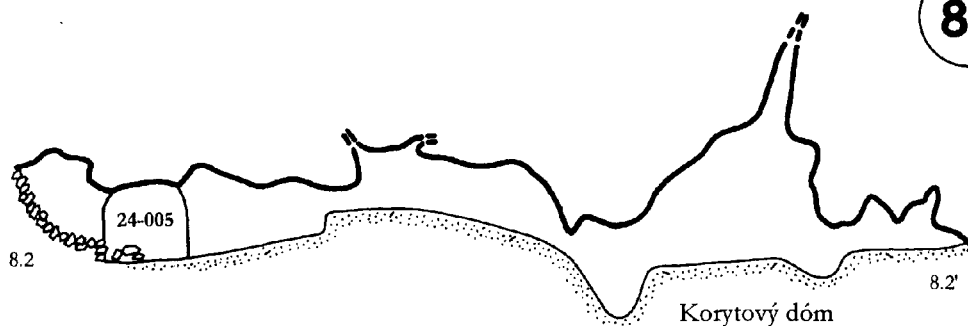
24-005 Amerika I (profily)

mapoval: Petr Sobalík 1960

Michal Kolčava, Lukáš Němeček,

Jakub Kerhat 2002 a 2003

kreslil: Michal Kolčava 2002

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence severního křídla antiklinály Amerik

list 9 Kamensko - ostatní jevy

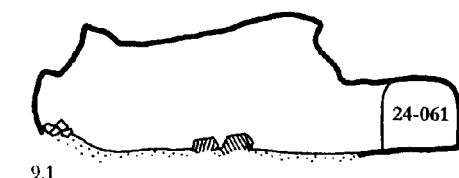
24-057 Mostíček

24-061 Studniční sál

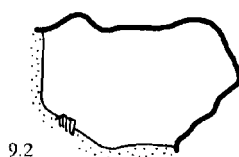
mapoval: Michal Kolčava, Jakub Kerhat,

Martin Holeček 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

9.1

9.2

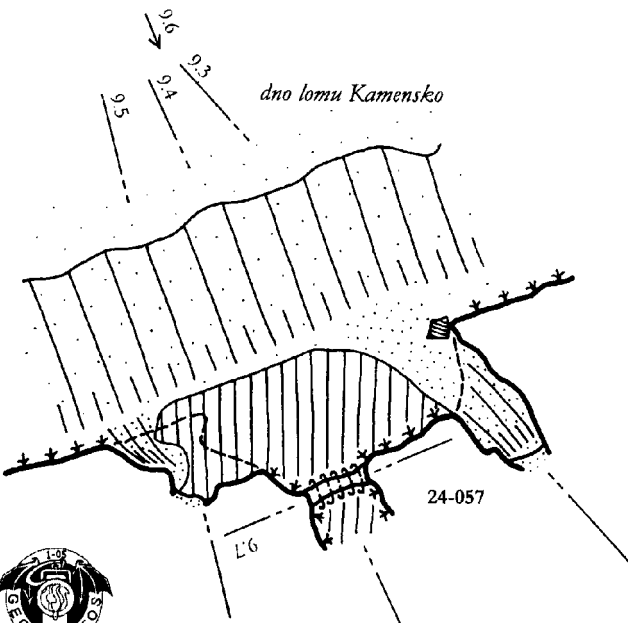

9.7

24-057

9.3

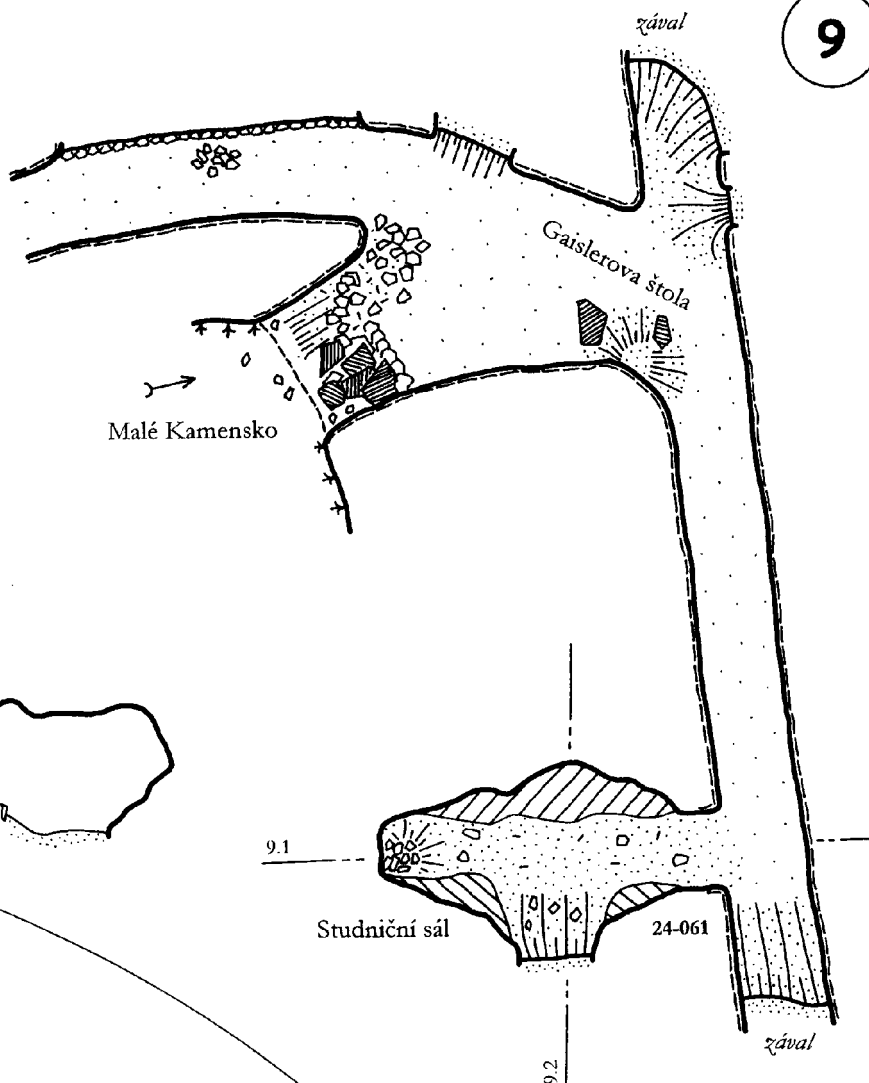
9.4

dno lomu Kamensko

24-057

L'6

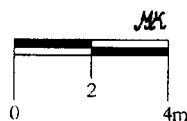
Malé Kamensko

Gaislerova štola

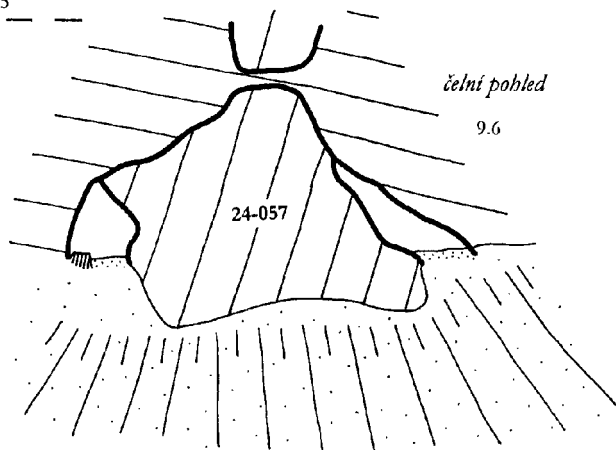
Studniční sál

24-061

zával

0 2 4m

čelní pohled

9.6

24-057

Amerika západ

krasové jevy

1:200

silurské vápence jádra antiklinály Amerik

list 10 Pustý lom a Diabasová štola

24-009 Pustá I

24-010 Pustá II

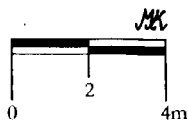
24-033 Netopýří komín

24-044 Malý Netopýří komín

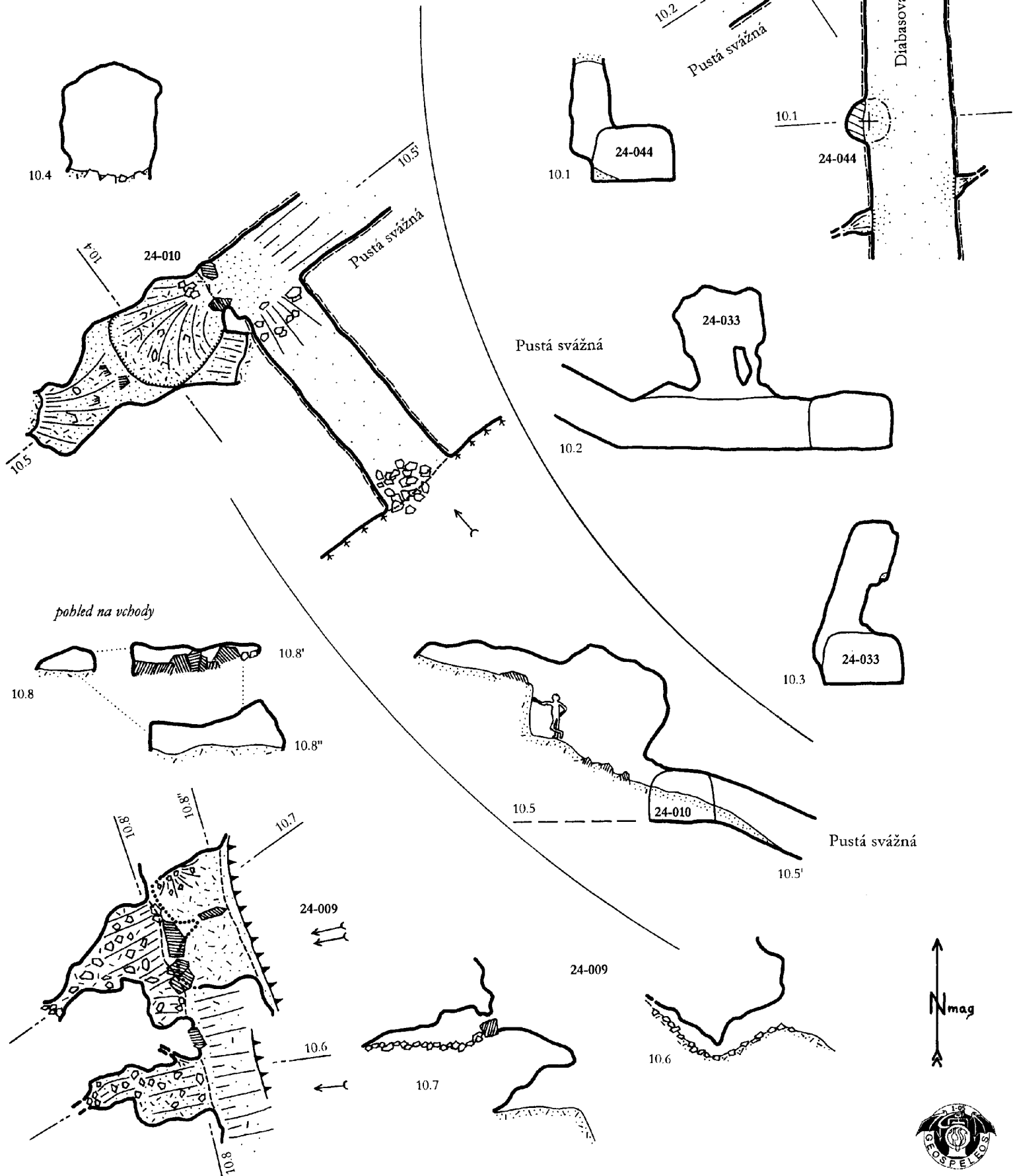
mapoval: Michal Kolčava, Lukáš Němeček,

Libor Čada, David Kaifos 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

10

krasové jevy

1 : 200

silurské vápence jádra antiklinály Amerik

list 11 Budňanský překop - střed

24-040 Puklina Nevším

24-041 Pekelná kapsa

24-042 Ozubová trhlina

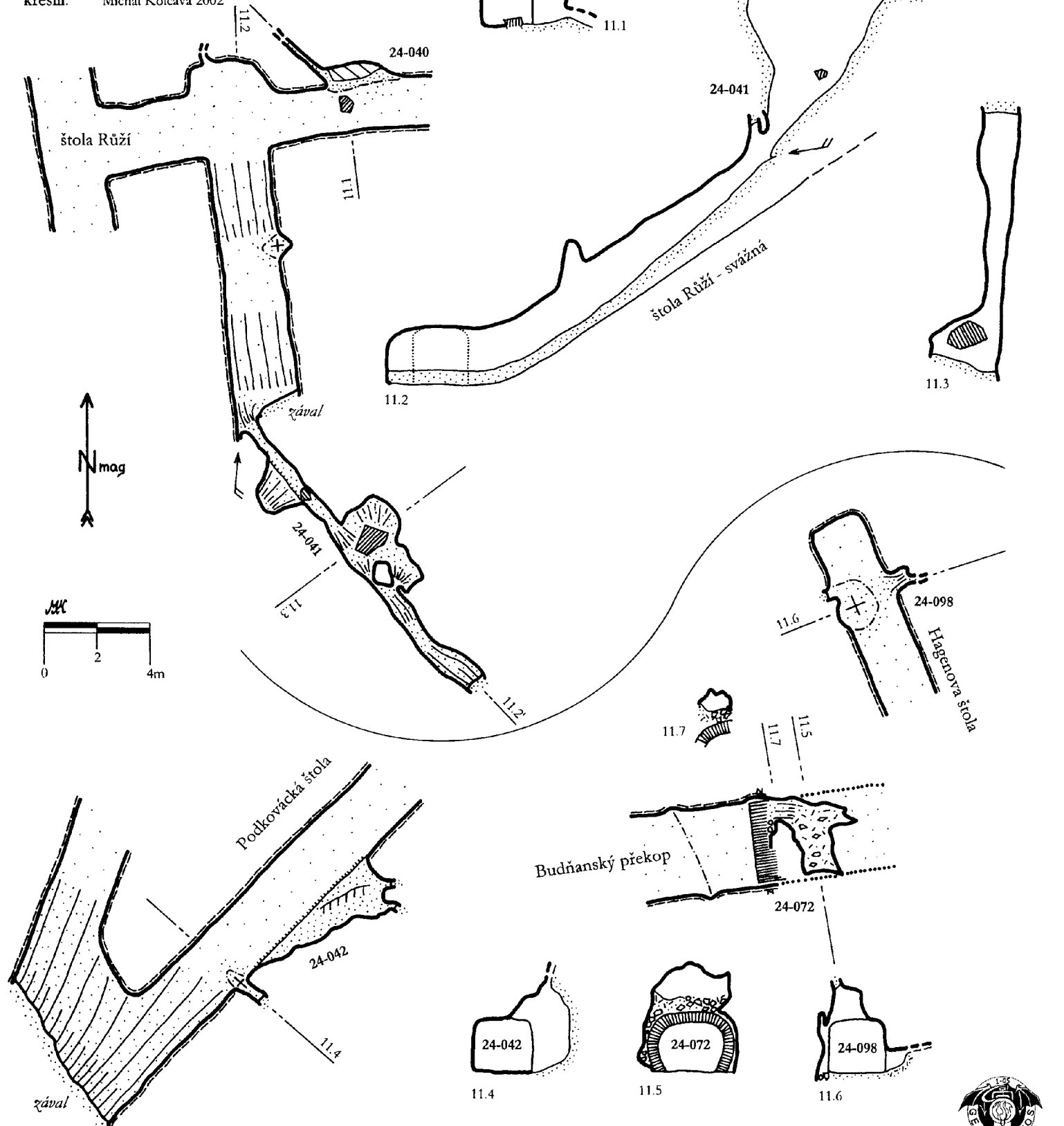
24-072 Neubauerova sluj

24-098 Za studánkou

mapoval: Michal Kolčava, Lukáš Němeček, Jakub Kerhat,

Libor Čada, Eva Sádovská 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

krasové jevy

1:200

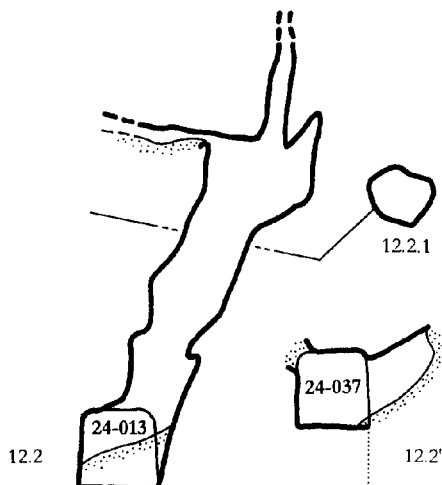
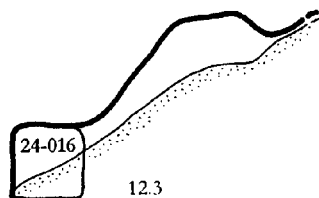
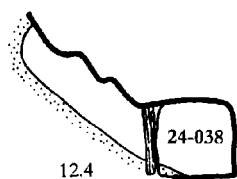
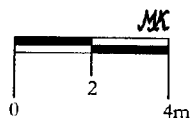
devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik

list 12a Budňanský překop - východ

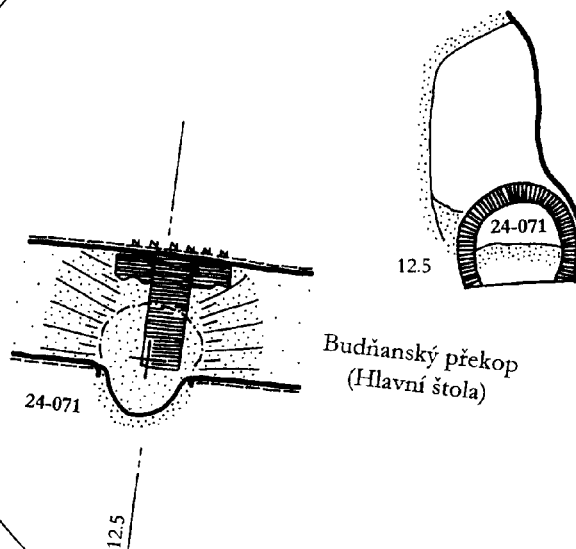
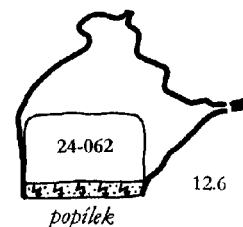
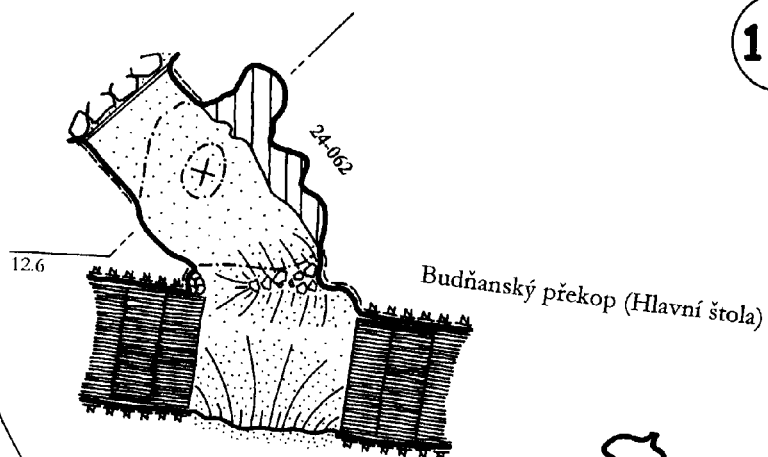
- 24-012 Dvojitý komín (profil)
- 24-013 Široký komín (profil)
- 24-014 Stinný komín (profil)
- 24-016 Igelitka (profil)
- 24-036 Bakara (profil)
- 24-037 Olympijský smutek (profil)
- 24-038 Na stojce (profil)
- 24-062 Lysá síň
- 24-071 Střelená kapsa

mapoval: Michal Kolčava, Jakub Kerhat 2002

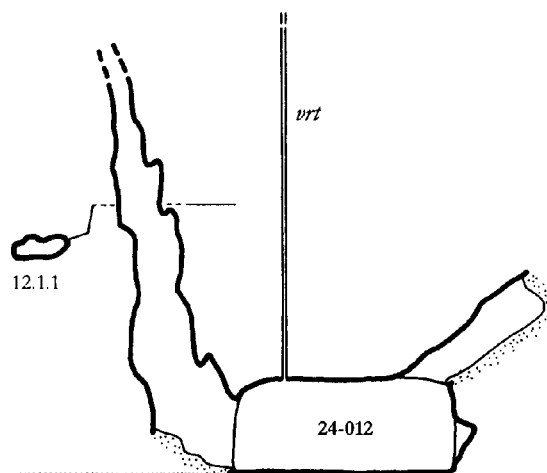
kreslil: Michal Kolčava 2002

Středověký systém

Budňanský překop
(Hlavní štola)

šikmý řez štolou

krasové jevy

1 : 200

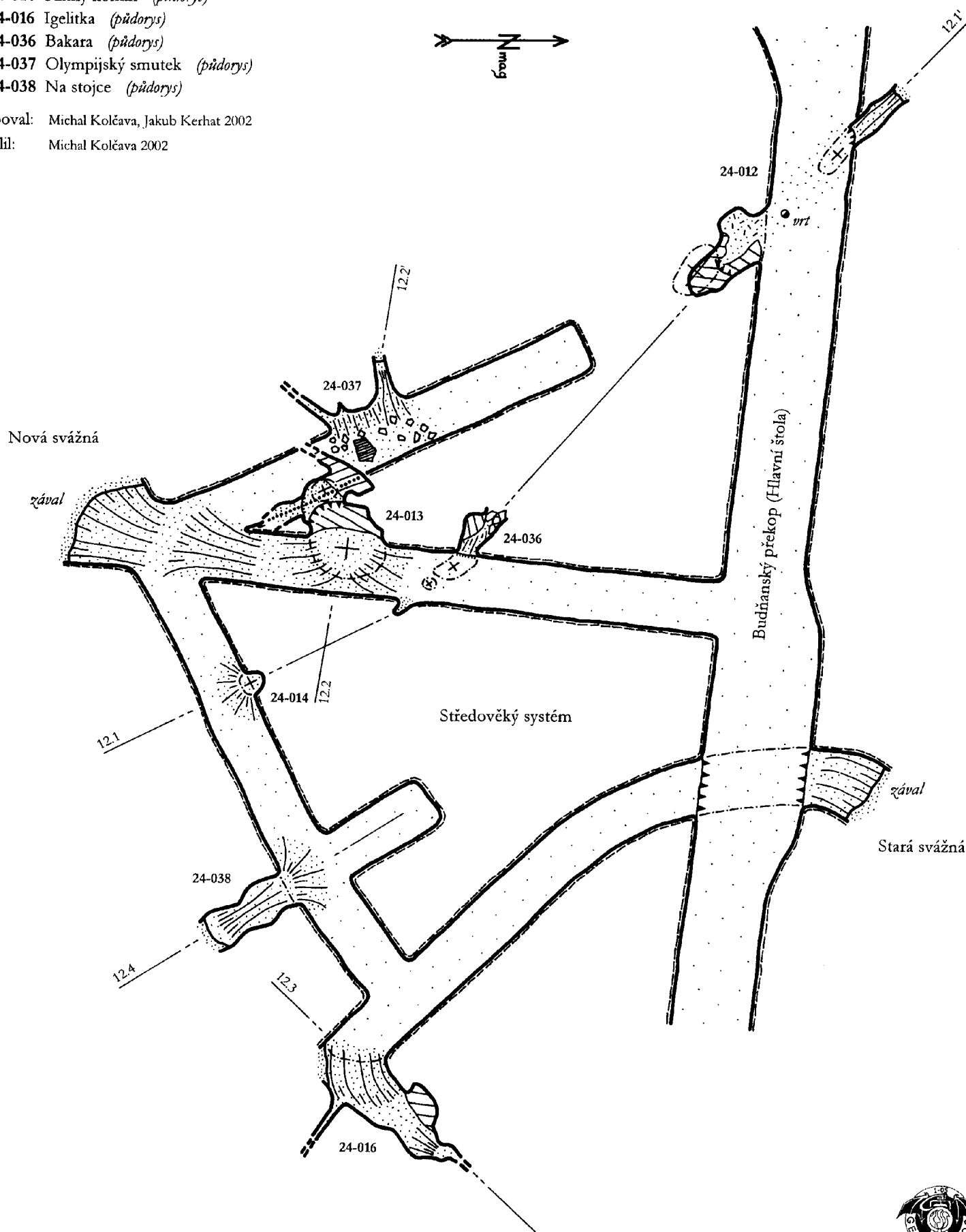
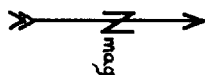
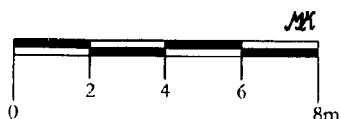
devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik

list 12b Středověký systém - půdorys

- 24-012 Dvojitý komín (půdorys)
- 24-013 Široký komín (půdorys)
- 24-014 Stinný komín (půdorys)
- 24-016 Igelitka (půdorys)
- 24-036 Bakara (půdorys)
- 24-037 Olympijský smutek (půdorys)
- 24-038 Na stojce (půdorys)

mapoval: Michal Kolčava, Jakub Kerhat 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik

list 13 Staré a Nové Dvanáctky

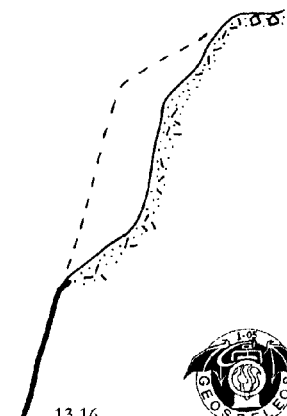
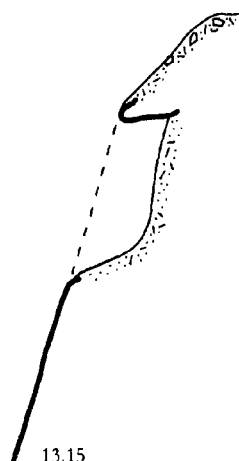
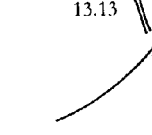
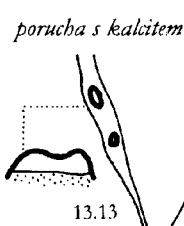
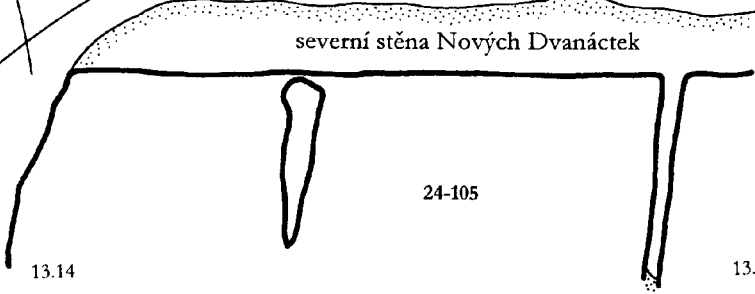
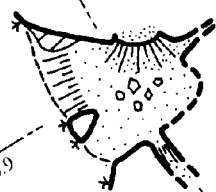
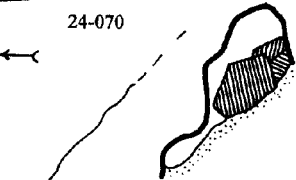
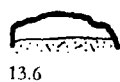
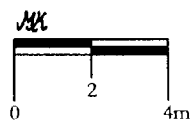
- 24-015 Hladká jeskyně
- 24-070 Latexová jeskyně
- 24-105 Azurové komíny
- 24-106 Mrňavá jeskyně
- 24-115 Nad Hladkou

mapoval: Ivan Turnovec 1963

Michal Kolčava, Jakub Kerhat, Jan Voráček,

Martin Přibil, Martin Holeček 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

Amerika východ

14

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence jižního křídla

antiklinály Amerik

list 14 Gotická a Naftová štola

24-068 Stropní okno

24-069 Holubí komín

24-113 V závěru

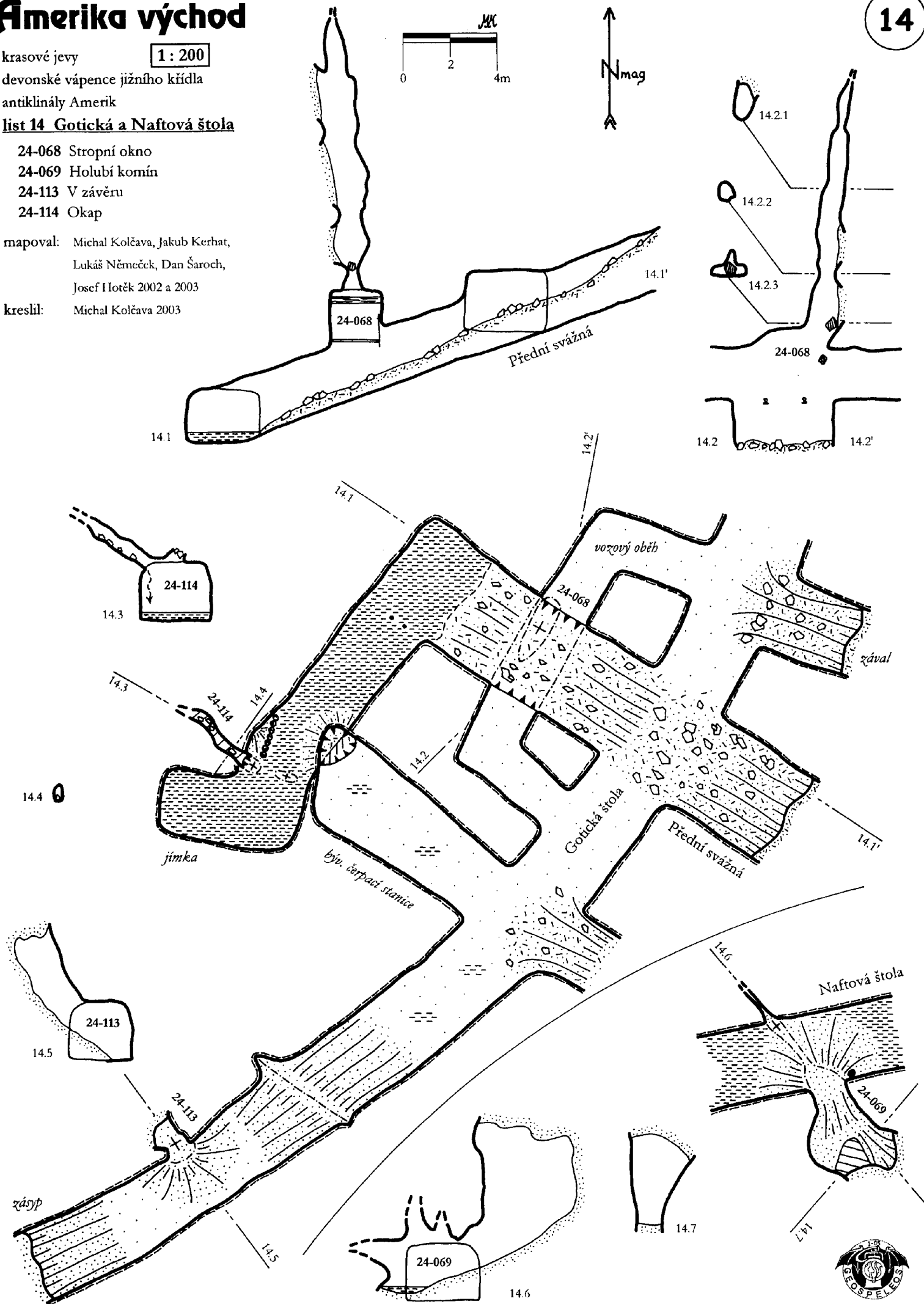
24-114 Okap

mapoval: Michal Kolčava, Jakub Kerhat,

Lukáš Němeček, Dan Šároch,

Josef Hotěk 2002 a 2003

kreslil: Michal Kolčava 2003

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence jižního křídla

antiklinály Amerik

list 15a Únorová propast - půdorys

24-029 Únorová propast (půdorys)

mapoval: David Havlíček, Jiří Urban 1982

Michal Kolčava, Jakub Kerhat,

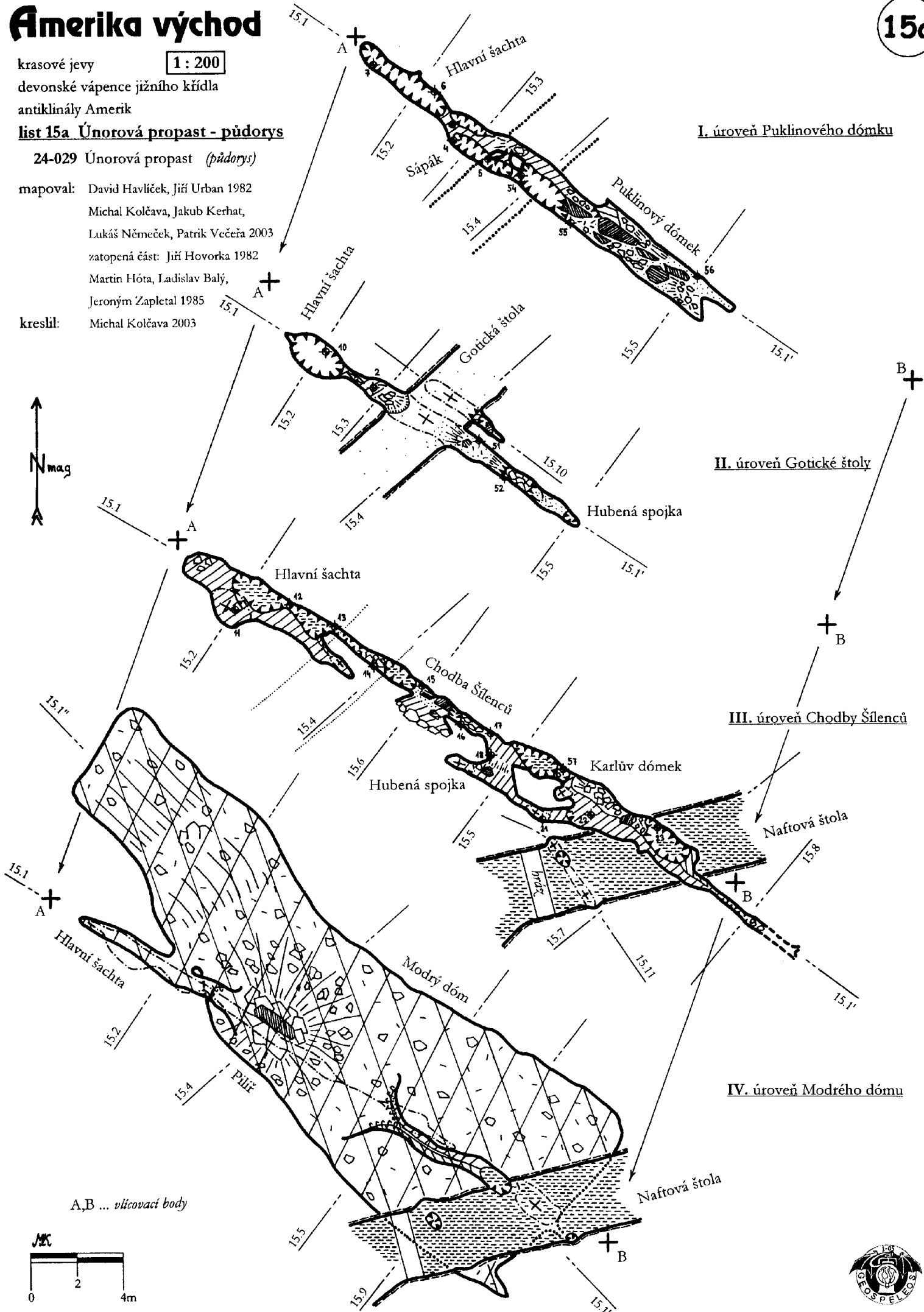
Lukáš Němeček, Patrik Večeřa 2003

zatopená část: Jiří Hovorka 1982

Martin Hóta, Ladislav Balý,

Jeroným Zapletal 1985

kreslil: Michal Kolčava 2003

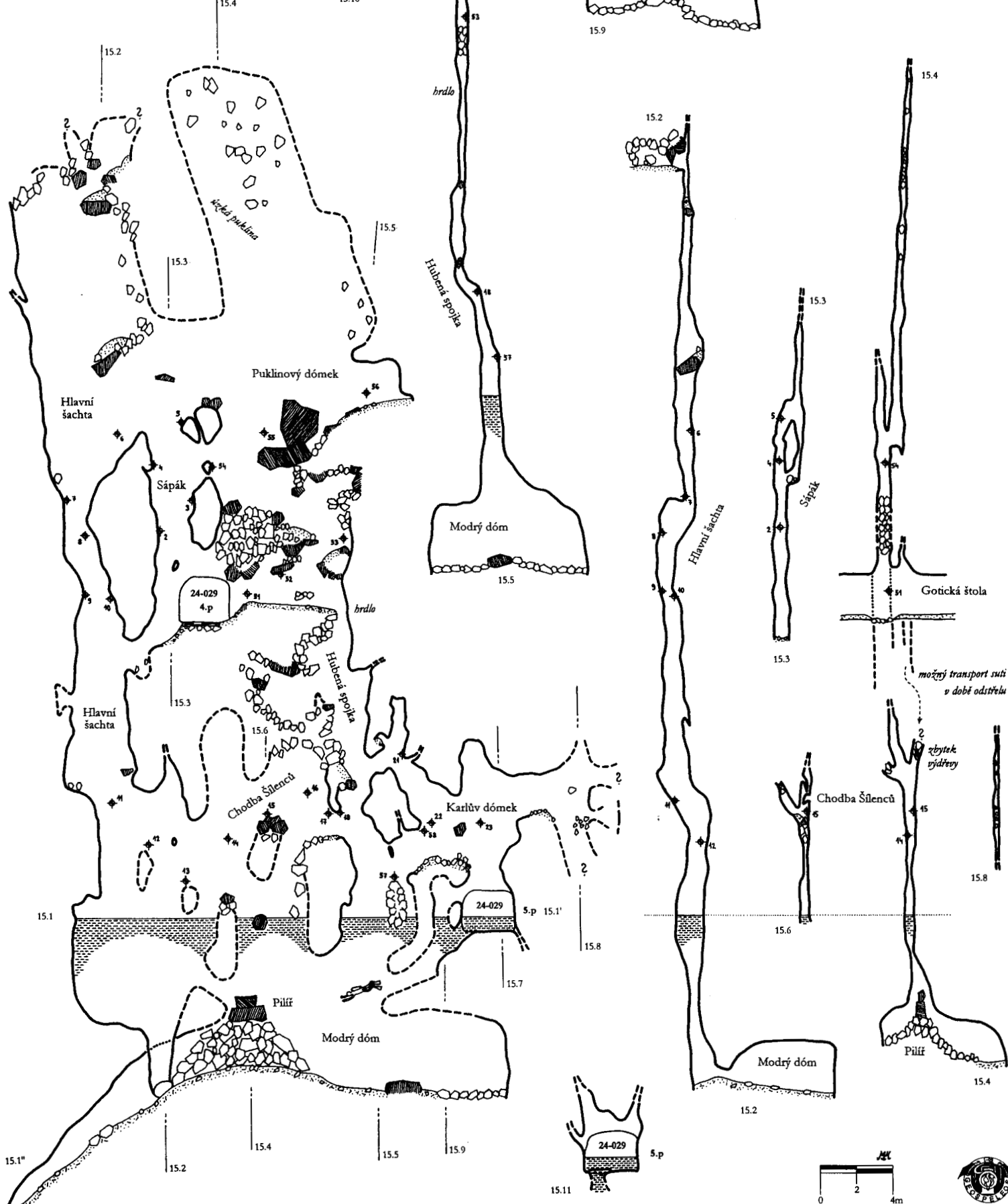

krasové jevy
devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik
list 15b Únorová propast - profily

24-029 Únorová propast (boční průřez a profily)

mapoval: David Havlíček, Jiří Urban 1982
Michal Kolčava, Jakub Kerhat,
Lukáš Němec, Patrik Večeřa 2003
zatopená část: Jiří Hovorka 1982
Martin Hota, Ladislav Balý,
Jeroným Zapletal 1985

kreslil: Michal Kolčava 2003

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik

list 16 Jedenáctky a okolí Ústupového předělu

24-107 Pod Vlečnou jámou

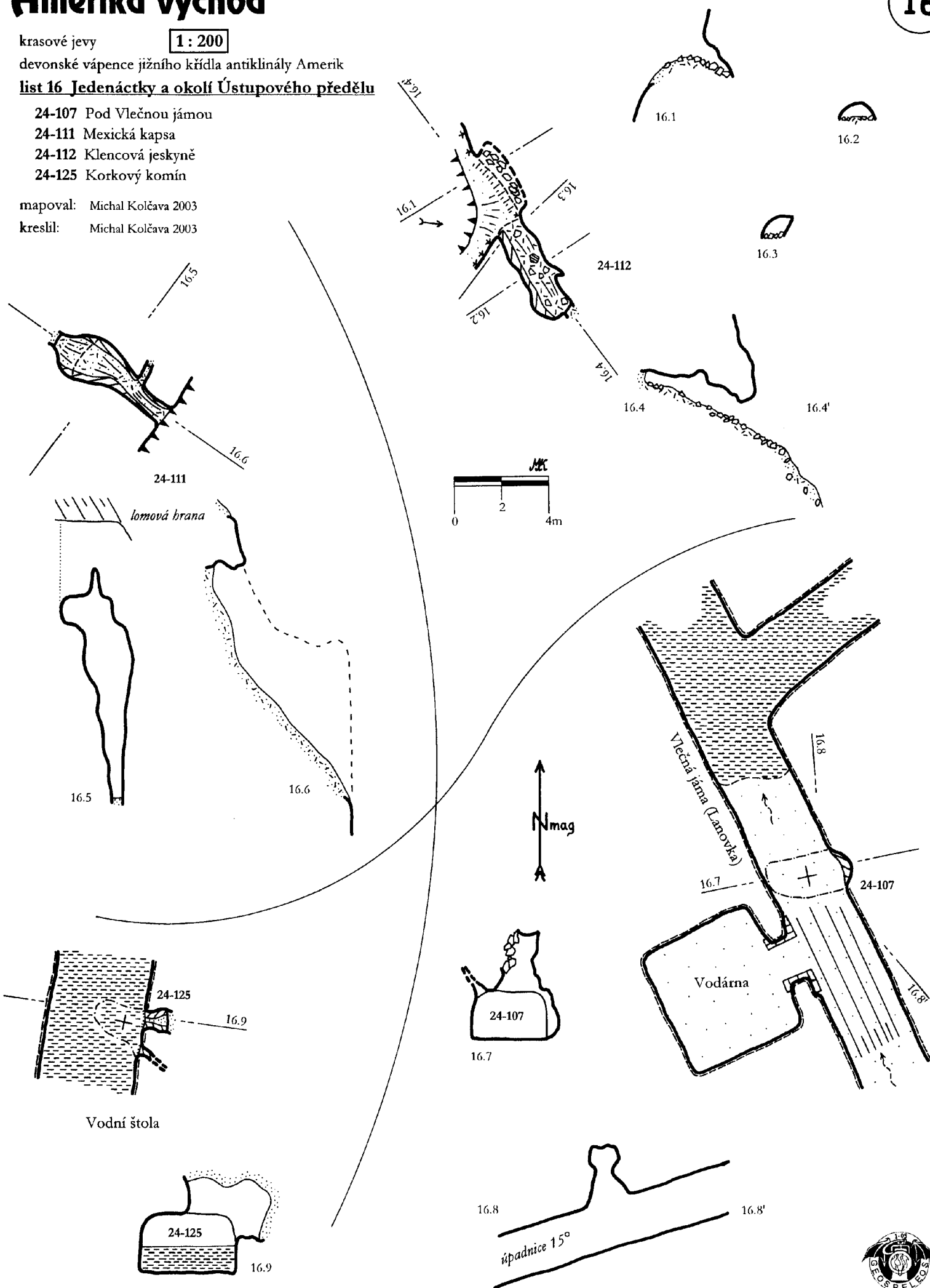
24-111 Mexická kapsa

24-112 Klencová jeskyně

24-125 Korkový komín

mapoval: Michal Kolčava 2003

kreslil: Michal Kolčava 2003

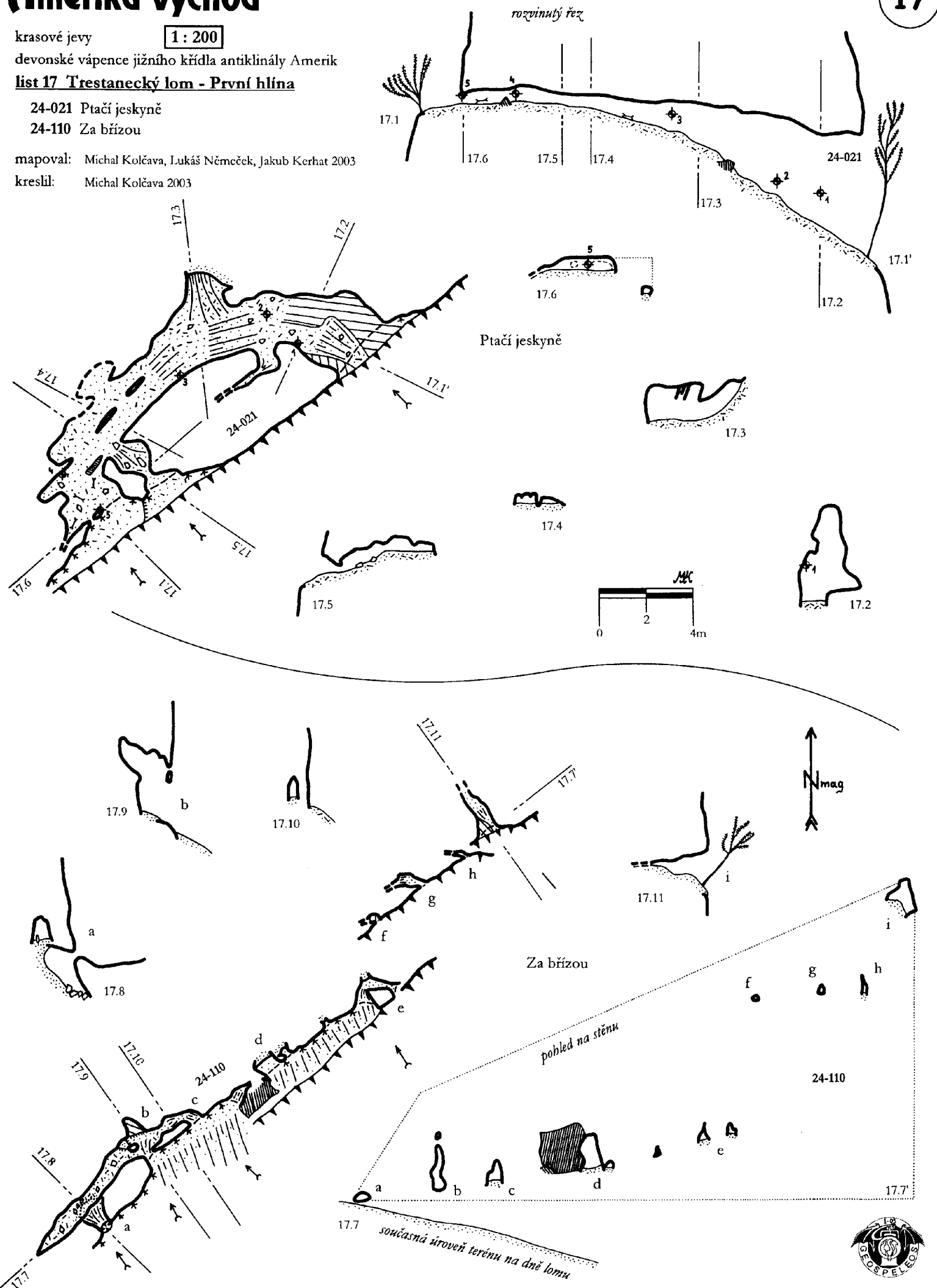

1 : 200

list 17 Trestanecký lom - První hlína

24-110 Za břízou

kreslil: Michal Kolčava 2003

krasové jevy

1:200

devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik

list 18 Trestanecký lom - Gotická stěna

24-022 Liščí jeskyně

24-067 Nad vodou

24-117 Rozparek

24-118 Puk

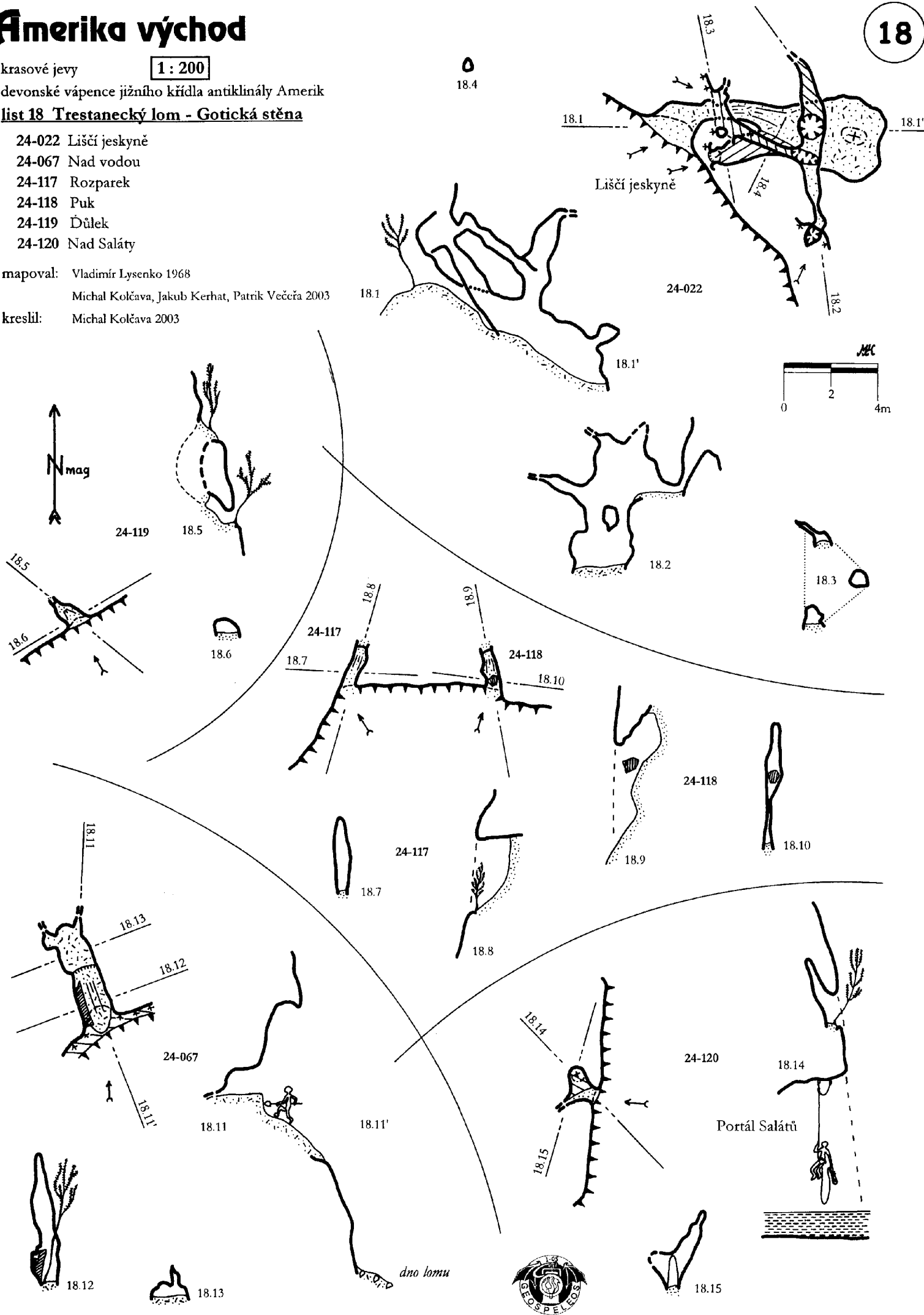
24-119 Ďůlek

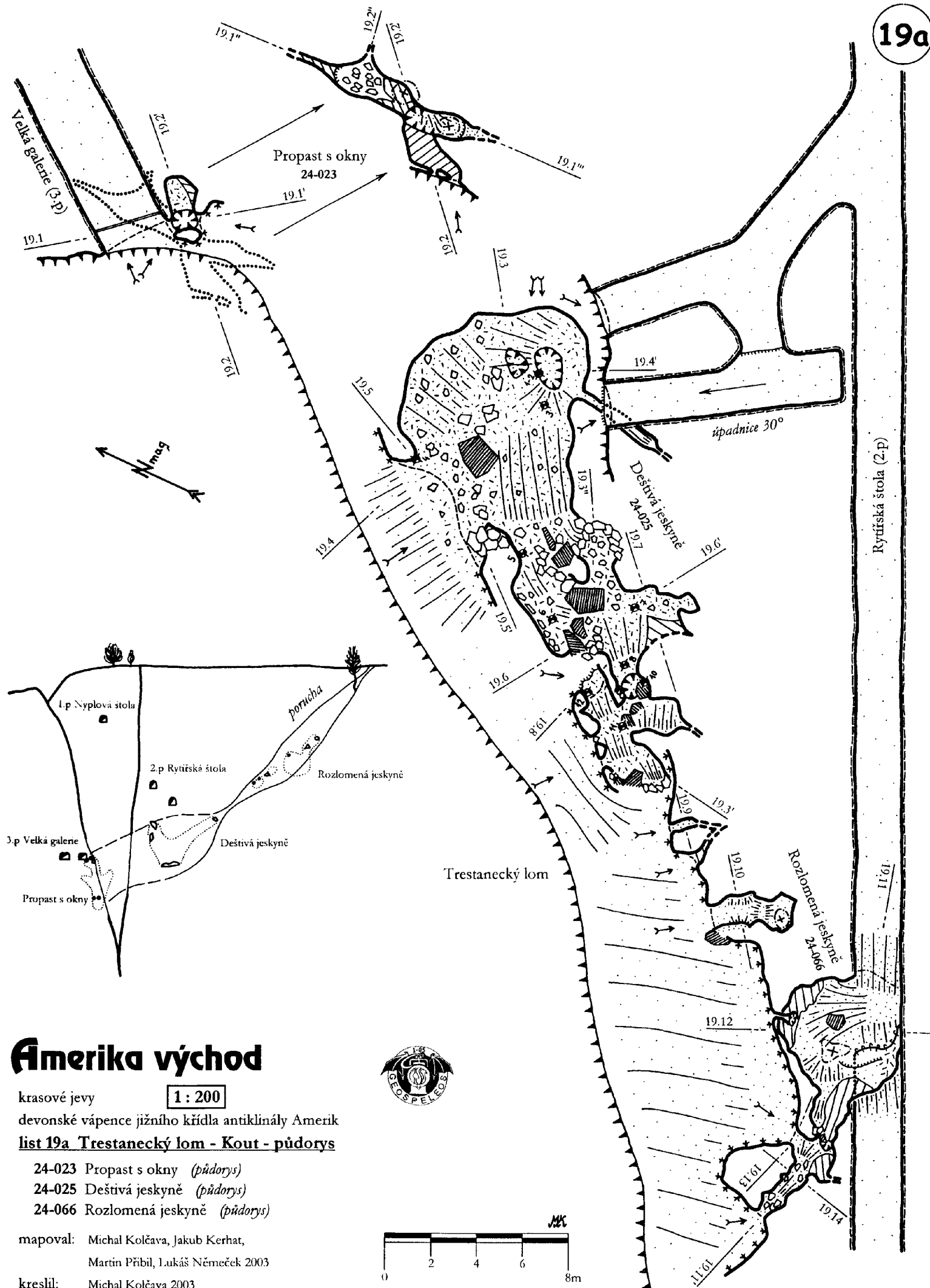
24-120 Nad Saláty

mapoval: Vladimír Lysenko 1968

Michal Kolčava, Jakub Kerhat, Patrik Večera 2003

kreslil: Michal Kolčava 2003

Amerika východ

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik

list 19b Trestanecký lom - Kout - profily

24-023 Propast s okny (profily)

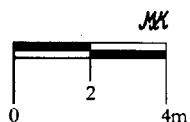
24-025 Deštivá jeskyně (profily)

24-066 Rozlomená jeskyně (profily)

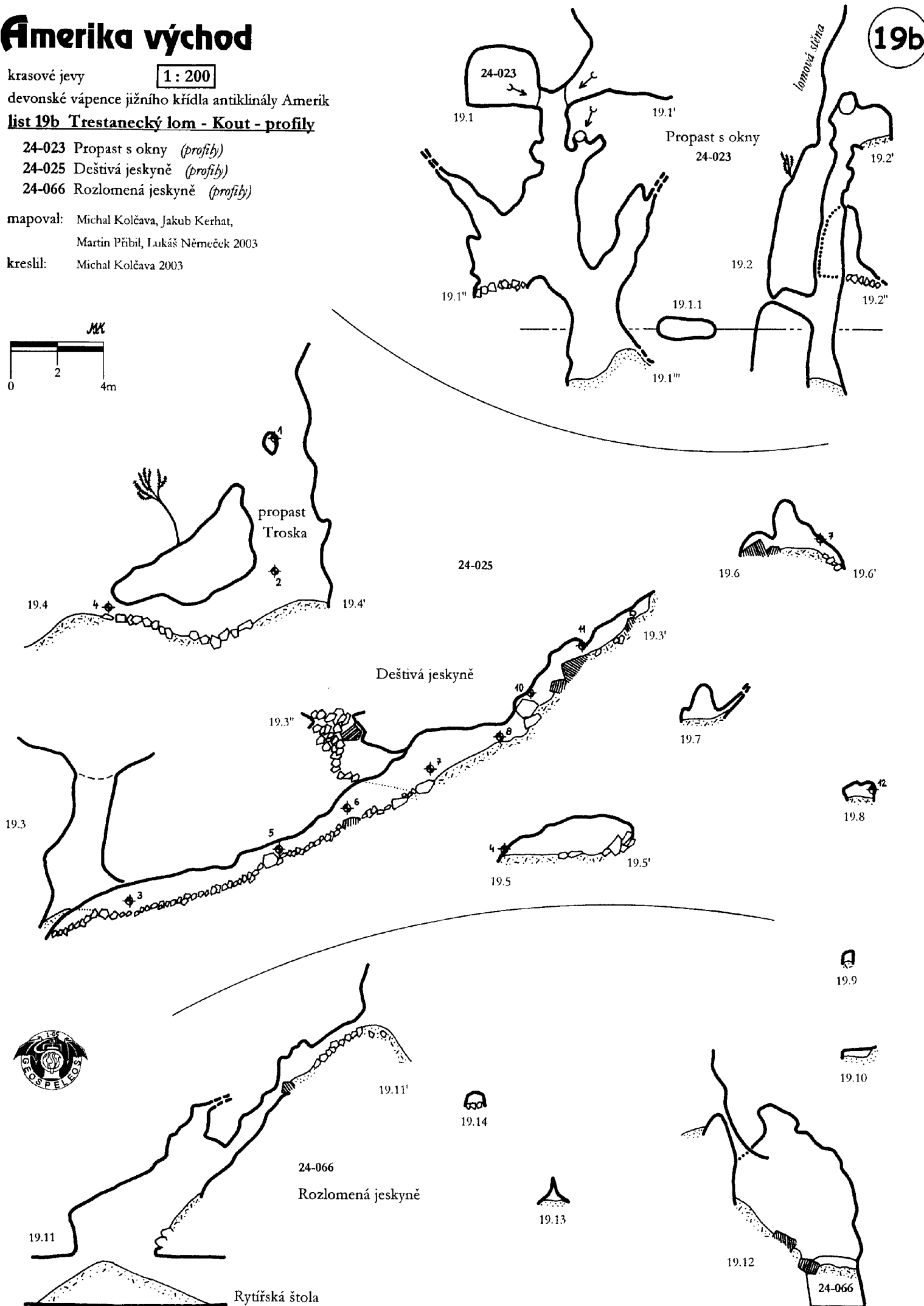
mapoval: Michal Kolčava, Jakub Kerhat,

Martin Přebil, Lukáš Němeček 2003

kreslil: Michal Kolčava 2003

19b

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik

list 20 Vodní tunel a Velká galerie

24-024 Krystalová propáстка

24-063 Železný komín

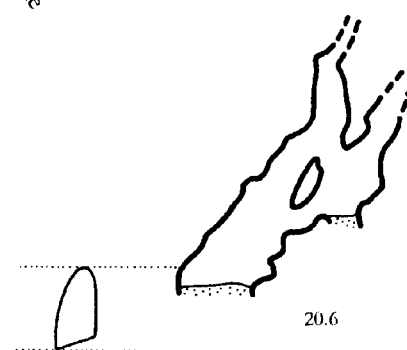
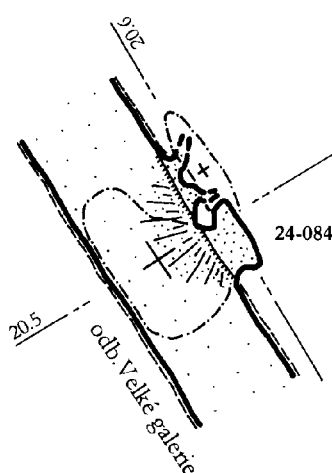
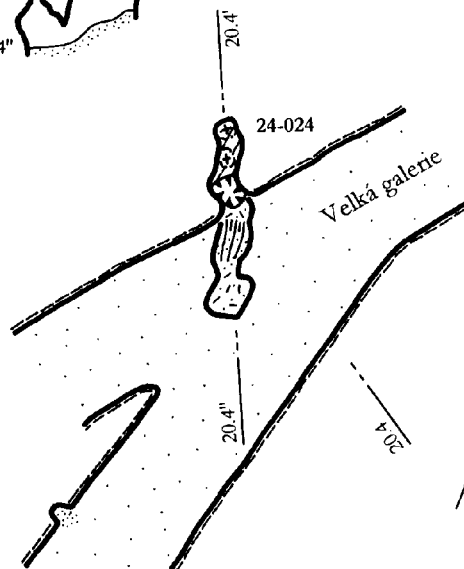
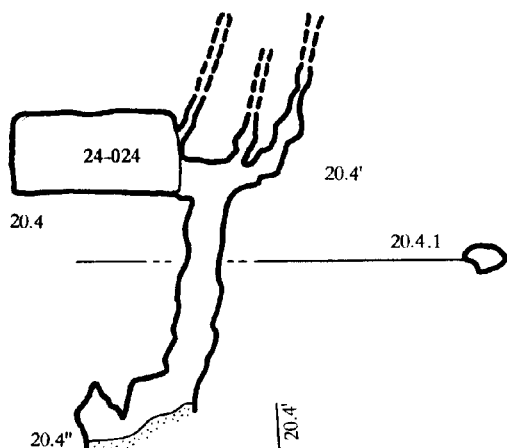
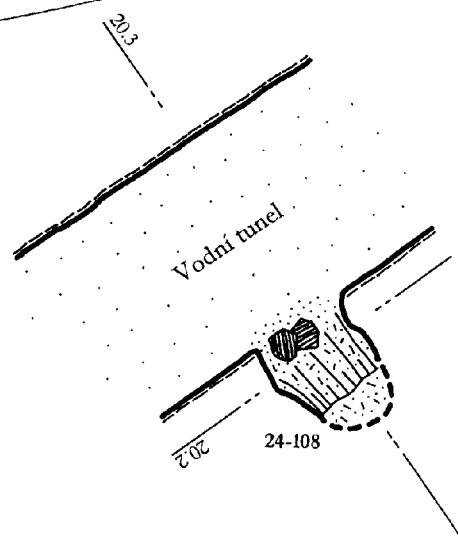
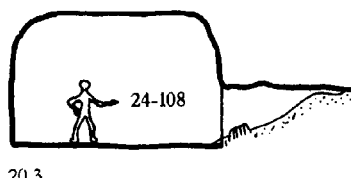
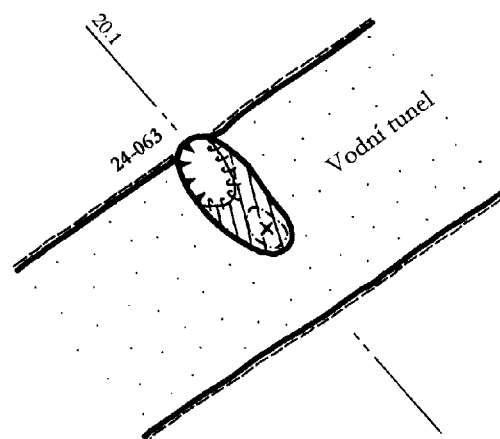
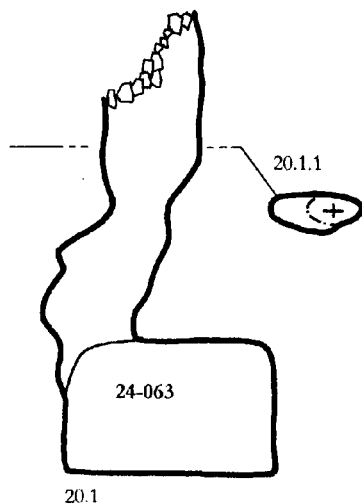
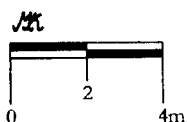
24-084 Kramlový komín

24-108 Přibraná jeskyně

mapoval: Michal Kolčava, Jakub Kerhat,

Martin Přibil 1999 a 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik

list 21 Velká galerie

24-064 Červený komín

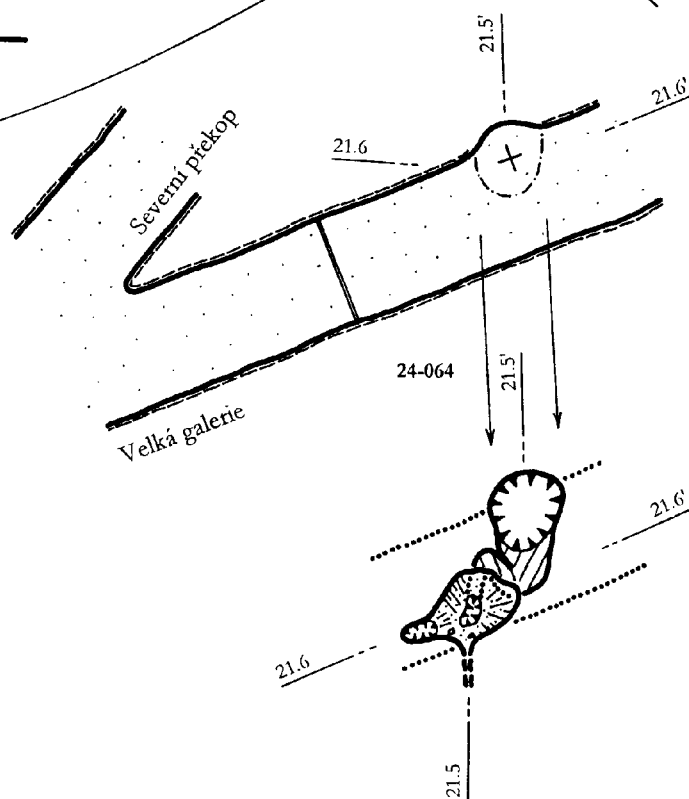
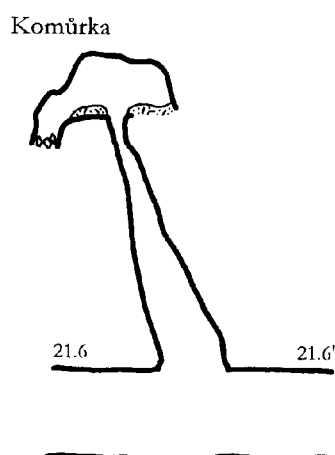
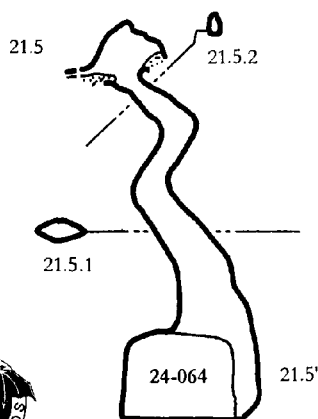
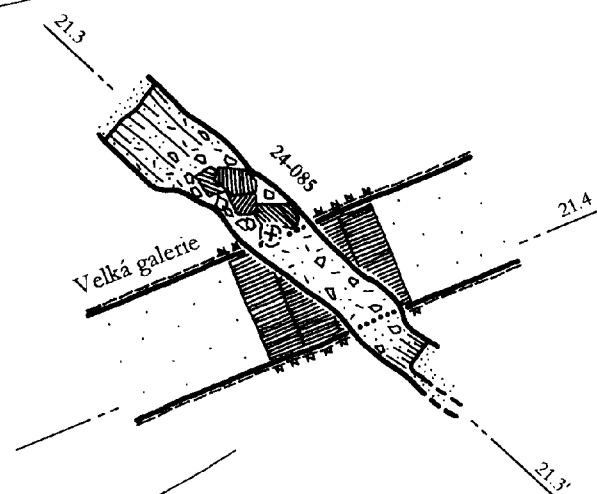
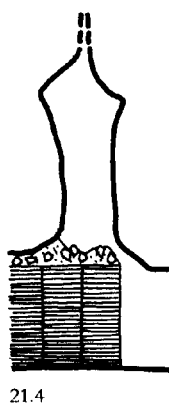
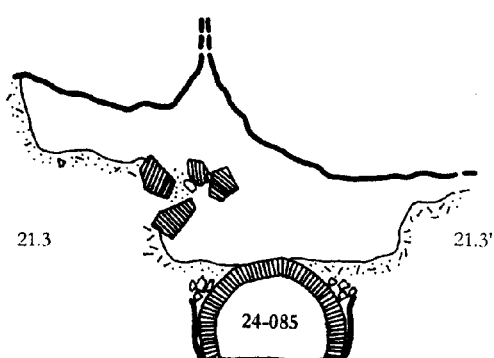
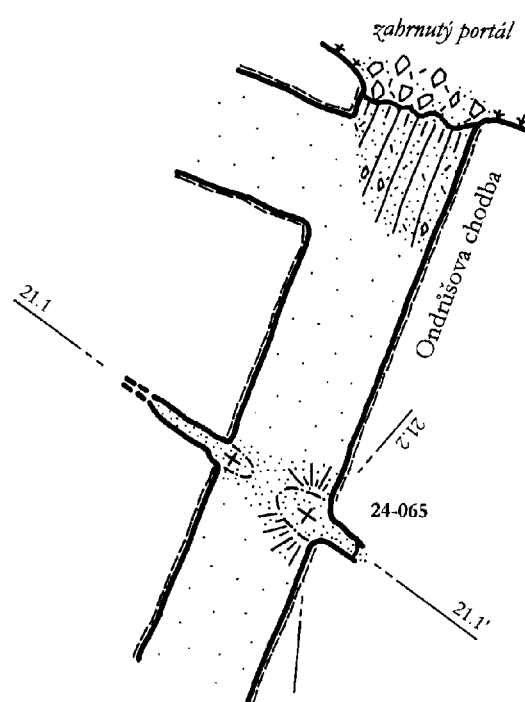
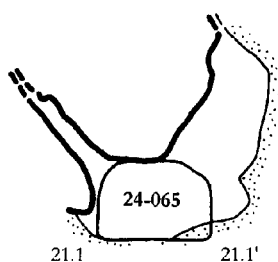
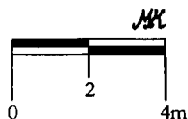
24-065 Pionýrský komínek

24-085 Macatý komín

mapoval: Michal Kolčava, Martin Přibil

1999 a 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

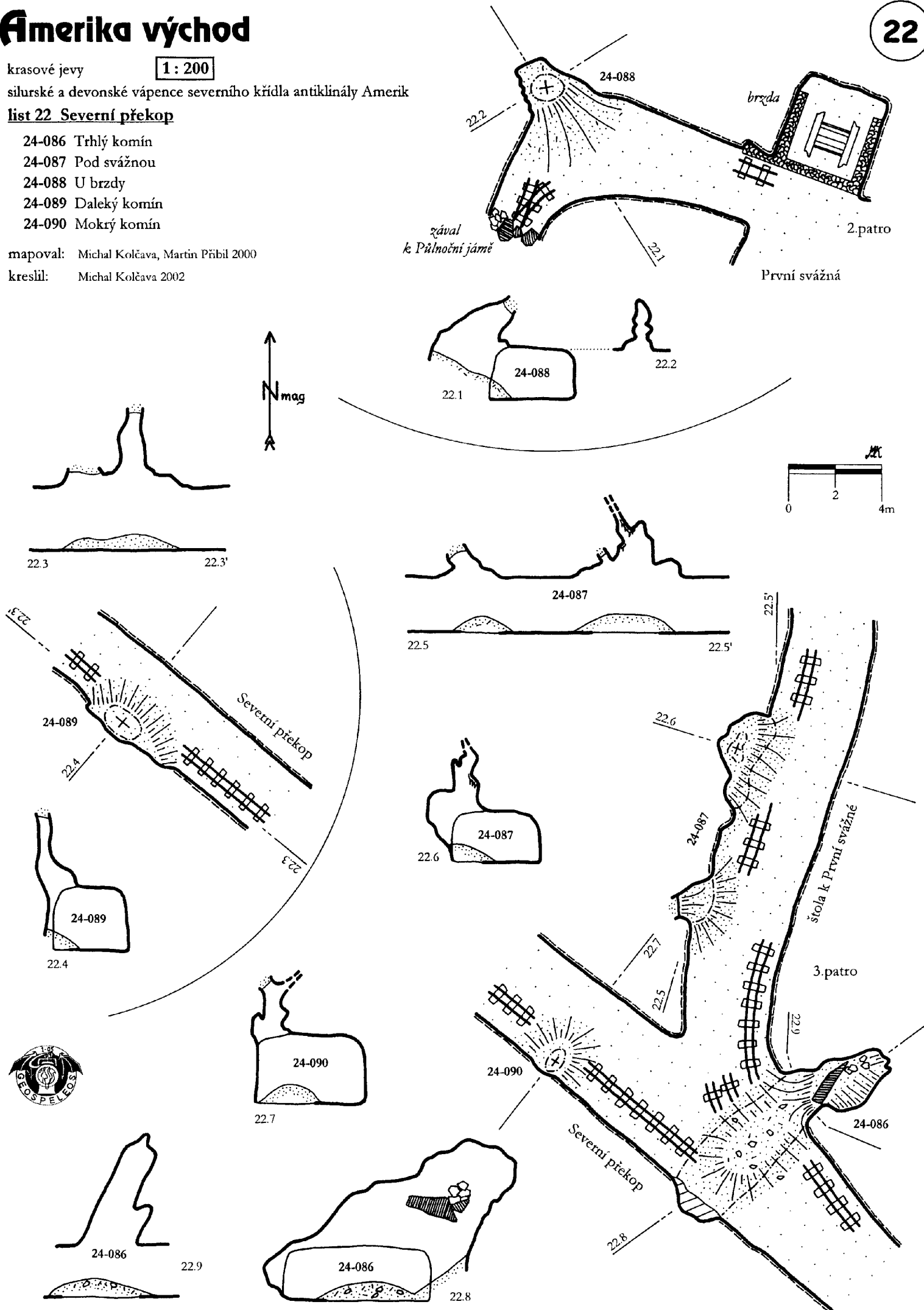

1 : 200

list 22 Severní překop

- 24-086 Trhlý komín
24-087 Pod svážnou
24-088 U brzdy
24-089 Daleký komín
24-090 Mokřý komín

kreslil: Michal Kolčava 2002

krasové jevy

1 : 200

devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik

list 23 Velká Amerika - západ

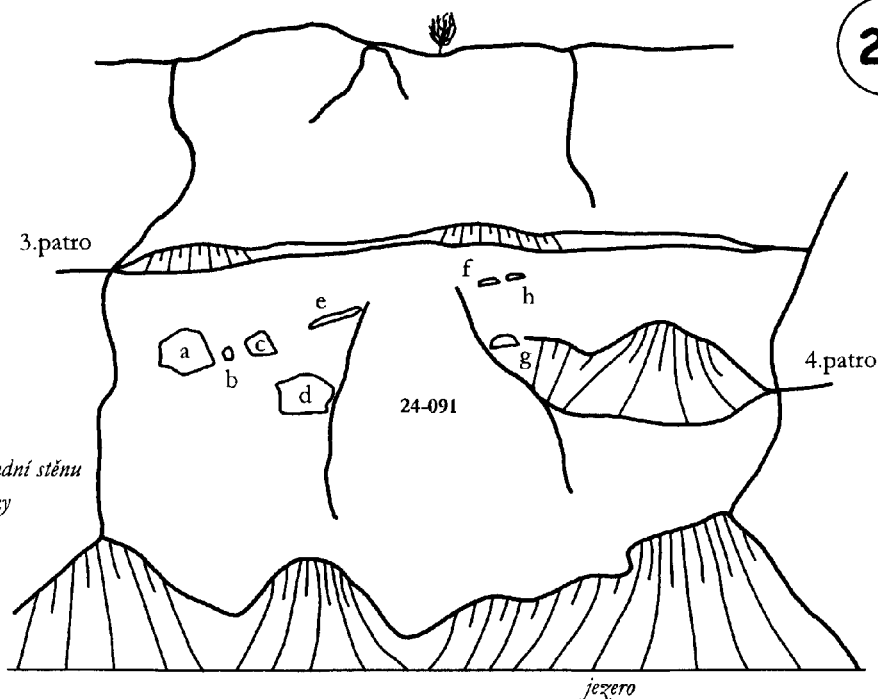
24-091 Americké kapsy

24-096 Kubov

mapoval: Michal Kolčava, Jakub Kerhat,

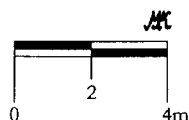
Libor Čada 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

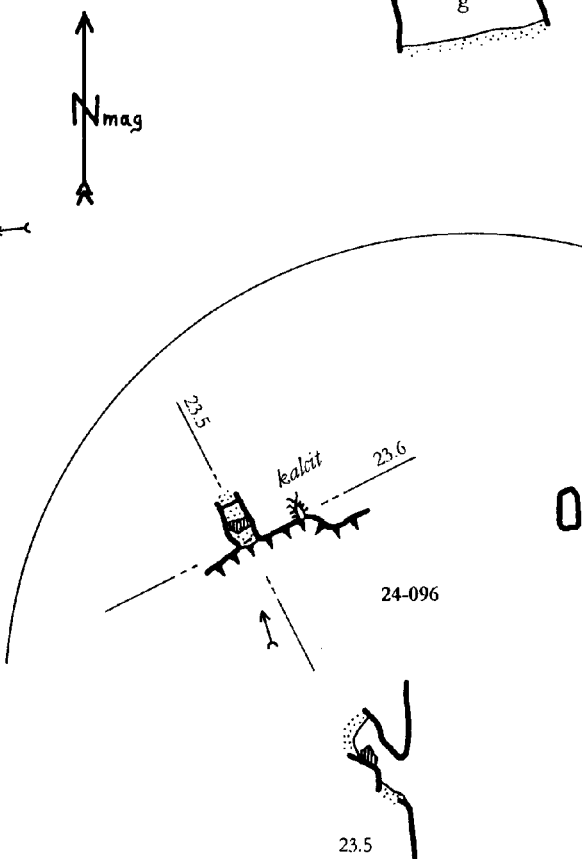
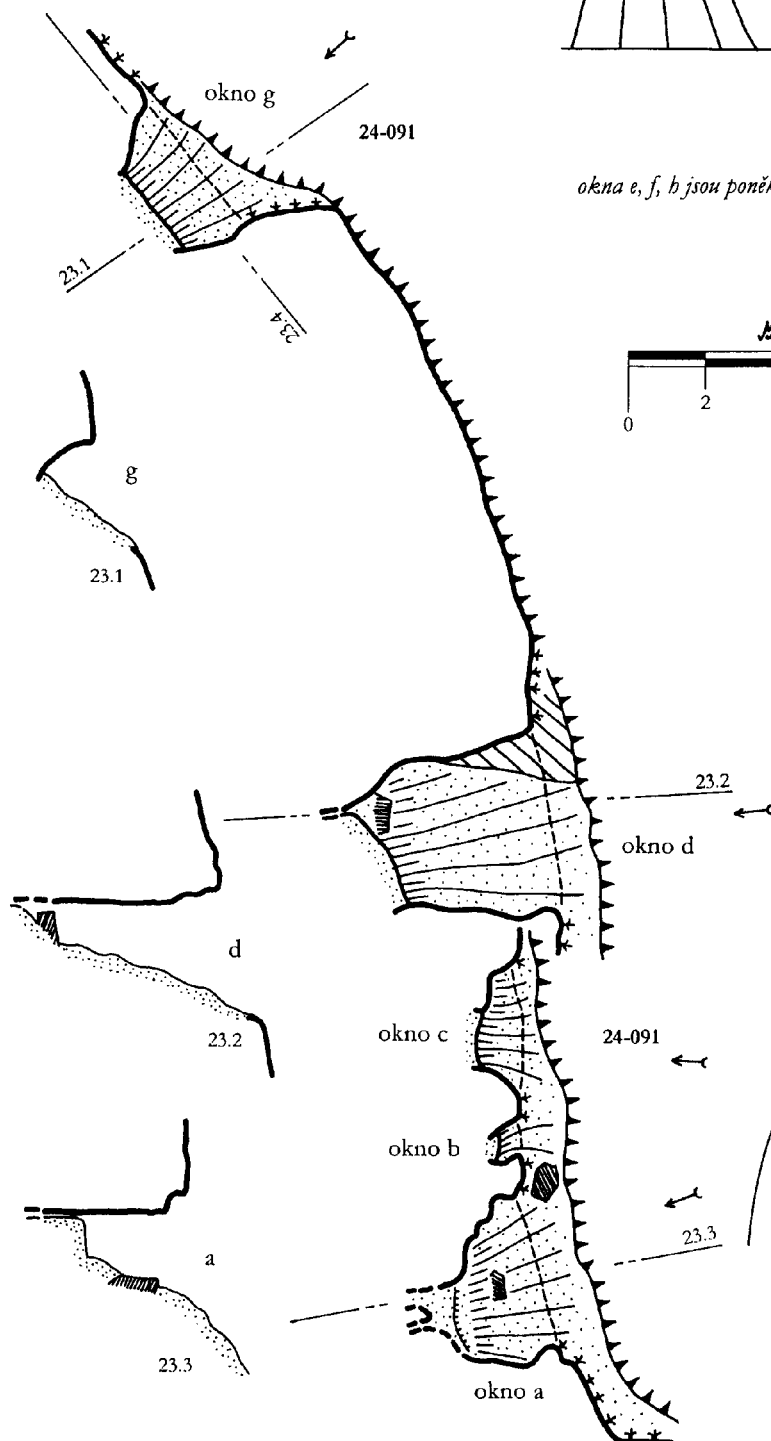
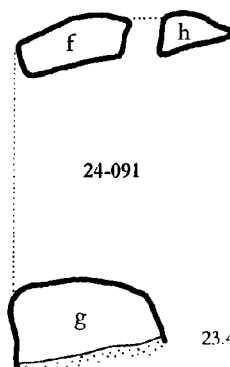

pohled na západní stěnu
Velké Ameriky

okna e, f, h jsou poněkud bezvýznamná

detail severních kapes

krasové jevy

1:200

devonské vápence jižního křídla antiklinály Amerik

list 24 Velká Amerika - štoly

24-092 Šikmá plocha

24-093 Apendix

24-094 Minimální jev

24-095 Úzký komín

mapoval: Michal Kolčava, Martin Příbil 2002

kreslil: Michal Kolčava 2002

